

**Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki**

Raport Samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:
**UNIWERSYTET WARSZAWSKI, WYDZIAŁ HISTORYCZNY
INSTYTUT ARCHEOLOGII**

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 WARSZAWA

.....

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **ARCHEOLOGIA⁽¹⁾, ARCHAEOLOGY⁽²⁾**

1. Poziom/y studiów: **LICENCJACKIE⁽¹⁾⁽²⁾, MAGISTERSKIE⁽¹⁾⁽²⁾**
2. Forma/y studiów: **STACJONARNE⁽¹⁾⁽²⁾, NIESTACJONARNE (ZAOCZNE)⁽¹⁾**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2} **ARCHEOLOGIA**

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Nazwa kierunku studiów: Archeologia Poziom kształcenia: I stopnia Profil kształcenia: ogólnoakademicki		
Symbol efektów uczenia się dla programu studiów	Efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4
Wiedza: absolwent zna i rozumie		
K_W01	ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk, społeczno-kulturowej przeszłości człowieka oraz o jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej	P6S_WG
K_W02	zna podstawowe pojęcia i terminologię stosowane w archeologii	P6S_WG
K_W03	ma podstawową wiedzę w zakresie opisu, analizy i interpretacji źródeł archeologicznych	P6S_WG
K_W04	ma uporządkowaną wiedzę ogólną o społecznościach pradziejowych, starożytnych, średniowiecznych i nowożytnych, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu archeologii	P6S_WG
K_W05	ma szczegółową wiedzę o wybranych społecznościach pradziejowych, starożytnych, średniowiecznych lub nowożytnych, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu archeologii	P6S_WG
K_W06	ma podstawową wiedzę o powiązaniach archeologii z innymi dziedzinami oraz dyscyplinami naukowymi, z obszaru nauk humanistycznych, społecznych, przyrodniczych i ścisłych	P6S_WG
K_W07	rozumie związek między osiągnięciami wybranej dziedziny nauki a możliwościami ich wykorzystania w archeologii	P6S_WG
K_W08	ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie archeologii	P6S_WG
K_W09	zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury, właściwe dla wybranych tradycji,	P6S_WG

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

	teorii i szkół badawczych w zakresie archeologii	
K_W10	ma uporządkowaną wiedzę ogólną o metodach i technikach dokumentacji źródeł archeologicznych	P6S_WG
K_W11	zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji informacji zawartych w publikacjach naukowych	P6S_WG
K_W12	zna i rozumie podstawowe metody analizy tekstów starożytnych, średniowiecznych lub nowożytnych	P6S_WG
K_W13	ma uporządkowaną wiedzę podstawową w zakresie gramatyki, słownictwa i słowotwórstwa wybranego języka dawnej cywilizacji	P6S_WG
K_W14	ma podstawowe wiadomości o rozwoju człowieka oraz jego głównych strategiach adaptacji do różnych warunków środowiskowych	P6S_WG
K_W15	ma ogólną wiedzę na temat właściwości surowców oraz sposobów ich wykorzystania przez dawne społeczności	P6S_WG
K_W16	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej	P6S_WK
K_W17	ma podstawową wiedzę i orientację we współczesnym muzealnictwie oraz propagowaniu dziedzictwa kulturowego	P6S_WK
K_W18	ma wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i higieny pracy archeologa	P6S_WK
K_W19	zna podstawowe zasady etyki zawodowej archeologa	P6S_WK
K_W20	zna podstawowe zasady funkcjonowania prywatnych firm archeologicznych, muzeów oraz struktur konserwatorskich i instytucji ochrony dziedzictwa archeologicznego	P6S_WK
K_W21	ma podstawową wiedzę o zasadach i możliwościach zdobywania funduszy na badania naukowe i prace archeologiczne	P6S_WK
Umiejętności: absolwent potrafi:		
K_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje o źródłach archeologicznych i ich kontekście z wykorzystaniem literatury i mediów elektronicznych	PS6_UW
K_U02	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje zawarte w różnych źródłach	PS6_UW
K_U03	samodzielnie interpretować źródła archeologiczne, dobierając właściwe metody analityczne, oraz zaprezentować uzyskane wyniki pracy	PS6_UW
K_U04	samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze w zakresie archeologii, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	PS6_UW
K_U05	samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności w zakresie złożoności i udziału kultury w ewolucji człowieka	PS6_UW
K_U06	samodzielnie zdobywać wiedzę w zakresie wybranego języka dawnej cywilizacji i rozwijać umiejętności tłumaczenia tekstów, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	PS6_UW

K_U07	stosować zdobyte umiejętności językowe w zakresie wybranego języka dawnej cywilizacji	PS6_UW
K_U08	rozpoznać różne rodzaje tekstów w wybranym języku dawnej cywilizacji	PS6_UW
K_U09	posługiwać się podstawowymi pojęciami badawczymi i ujęciami teoretycznymi właściwymi dla archeologii	PS6_UW
K_U10	rozpoznawać różne rodzaje wytworów kultury materialnej łącznie z kontekstem oraz właściwie je dokumentować i przeprowadzać ich krytyczną analizę i interpretację	PS6_UW
K_U11	rozpoznawać, analizować i wykorzystywać teksty źródłowe przydatne w pracy i warsztacie archeologa	PS6_UW
K_U12	rozpoznawać, analizować, wykorzystywać i klasyfikować źródła archeologiczne	PS6_UW
K_U13	wykrywać proste zależności między artefaktami a dawnymi procesami kulturowymi i społecznymi	PS6_UW
K_U14	zastosować odpowiednie metody i techniki archeologiczne	PS6_UW
K_U15	przytaczać aktualne tezy badawcze, formułować wnioski i dobrać strategie argumentacyjne na poziomie elementarnym oraz konstruować argumenty i kontrargumenty	PS6_UK
K_U16	porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie archeologii i nauk pokrewnych	PS6_UK
K_U17	przygotowywać wystąpienia ustne dotyczące zagadnień szczegółowych z zakresu archeologii	PS6_UK
K_U18	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	PS6_UK
K_U19	pracować w zespole i komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu archeologii	PS6_UK
K_U20	przygotowywać prace pisemne dotyczące zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem różnych materiałów źródłowych	PS6_UO
K_U21	zastosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w działalności archeologicznej	PS6_UO
K_U22	zaplanować pracę w zakresie archeologicznych badań terenowych	PS6_UO
K_U23	zaplanować pracę naukową	PS6_UO
K_U24	współdziałać z innymi osobami w ramach zespołów interdyscyplinarnych	PS6_UO
K_U25	planować swój tok studiów i przyszłej kariery naukowej, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	PS6_UU
K_U26	wyszukiwać możliwości poszerzania wiedzy i doskonalenia umiejętności zawodowych poza uczelnią	PS6_UU
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do:		
K_K01	wykorzystania posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności oraz jest świadomy konieczności konfrontowania ich z opiniami	PS6_KK

	ekspertów	
K_K02	uznania istotnego znaczenia pozostałości materialnych, języków starożytnych i źródeł pisanych jako elementu dziedzictwa kulturowego ludzkości	PS6_KK
K_K03	docenić niepowtarzalne wartości źródeł archeologicznych i ich roli w odtwarzaniu przeszłości człowieka	PS6_KK
K_K04	krytycznej oceny interpretacji źródeł archeologicznych i historycznych ze świadomością wieloaspektowości interpretacji	PS6_KK
K_K05	wykorzystania posiadanej przez siebie wiedzy na temat kompleksowej natury kultury i jej złożoności, ze świadomością potrzeby analizy rozmaitych kategorii źródeł dla odtworzenia przeszłości człowieka	PS6_KK
K_K06	podkreślenia znaczenia dziedzictwa kulturowego ludzkości dla rozumienia procesu przemian gospodarczych, społecznych i kulturowych od czasów najdawniejszych do współczesności	PS6_KO
K_K07	uznania własnej odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego	PS6_KO
K_K08	wypełniania obowiązków związanych z upowszechnianiem wiedzy o dziedzictwie archeologicznym w społeczeństwie	PS6_KO
K_K09	inicjowania współpracy ze społeczeństwem w zakresie prowadzonych prac archeologicznych	PS6_KO
K_K10	uznania społecznej roli archeologii	PS6_KO
K_K11	uznania znaczenia problematyki etycznej związanej z rzetelnością i uczciwością naukową oraz do przyjęcia odpowiedzialności za trafność podejmowanych decyzji w trakcie pozyskiwania źródeł archeologicznych, w zgodzie z obowiązującym prawem państwa, na terenie którego prowadzone są badania	PS6_KR
K_K12	uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem kulturowym	PS6_KR
K_K13	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy	PS6_KR
K_K14	dbania o dorobek i tradycje zawodu archeologa	PS6_KR

Nazwa kierunku studiów: Archeologia		
Poziom kształcenia: II stopnia		
Profil kształcenia: ogólnoakademicki		
Symbol efektów uczenia się dla programu studiów	Efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4
Wiedza: absolwent zna i rozumie		
K_W01	ma pogłębioną wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk oraz jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej	P7S_WG

K_W02	zna szczegółowe pojęcia i terminologię stosowaną w archeologii	P7S_WG
K_W03	ma rozszerzoną wiedzę w zakresie opisu, analizy i interpretacji źródeł archeologicznych	P7S_WG
K_W04	ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą dotyczącą kluczowych zagadnień archeologii, obejmującą terminologię, teorie i metodologię	P7S_WG
K_W05	ma pogłębioną wiedzę dotyczącą prac naukowo-technicznych w trakcie terenowych badań archeologicznych	P7S_WG
K_W06	ma szczegółową, specjalistyczną wiedzę o wybranych społecznościach pradziejowych, starożytnych i średniowiecznych, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu archeologii	P7S_WG
K_W07	ma pogłębioną wiedzę o instytucjach kultury zajmujących się dziedzictwem archeologicznym	P7S_WG
K_W08	ma uporządkowaną wiedzę o rozwoju gatunku człowieka oraz jego głównych strategiach adaptacji do różnych warunków środowiskowych	P7S_WG
K_W09	ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę z zakresu metod oraz technik dokumentacji źródeł archeologicznych	P7S_WG
K_W10	rozumie złożone zależności między osiągnięciami nauk humanistycznych, społecznych, o życiu i ścisłych a możliwościami ich wykorzystania w archeologii	P7S_WG
K_W11	ma szczegółową wiedzę o najważniejszych osiągnięciach i głównych kierunkach rozwoju archeologii	P7S_WG
K_W12	zna i rozumie zaawansowane metody analizy oraz interpretacji problemów badawczych z zakresu archeologii, właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych	P7S_WG
K_W13	zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji informacji zawartych w publikacjach naukowych	P7S_WG
K_W14	zna i rozumie zaawansowane metody analizy rozmaitych wytworów dawnych społeczności z wykorzystaniem metod stosowanych w naukach ścisłych i naukach o życiu	P7S_WG
K_W15	zna i rozumie pojęcia z zakresu ochrony prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej i zasady ich zastosowania w pracy archeologa	P7S_WK
K_W16	zna i rozumie ekonomiczne, prawne i etyczne uwarunkowania działalności naukowej i badań archeologicznych	P7S_WK
K_W17	zna zasady etyki zawodu archeologa	P7S_WK
K_W18	zna zasady funkcjonowania prywatnych firm archeologicznych, muzeów oraz struktur konserwatorskich i instytucji ochrony dziedzictwa archeologicznego	P7S_WK
K_W19	ma wiedzę o zasadach i możliwościach zdobywania funduszy na badania naukowe i prace archeologiczne	P7S_WK
K_W20	ma wiedzę na temat bezpieczeństwa i higieny pracy archeologa	P7S_WK
Umiejętności: absolwent potrafi		
K_U01	wyszukiwać, analizować, selekcjonować i wykorzystywać informacje o źródłach archeologicznych i ich kontekście z wykorzystaniem literatury i mediów elektronicznych, oraz poddawać je krytyce i twórczej interpretacji	P7S_UW

K_U02	samodzielnie rozpoznawać, analizować, wykorzystywać, klasyfikować i interpretować źródła archeologiczne dobierając właściwe metody analityczne, dokonując krytycznej analizy i twórczej interpretacji	P7S_UW
K_U03	kreatywnie wykorzystywać istniejące metody i techniki, przystosowując je do potrzeb wynikających ze specyfiki badanych zagadnień	P7S_UW
K_U04	formułować problemy badawcze, kreować oryginalne koncepcje, formułować i testować hipotezy w zakresie archeologii	P7S_UW
K_U05	samodzielnie formułować wnioski, argumentować i tworzyć syntetyczne podsumowania z uwzględnieniem różnych poglądów	P7S_UW
K_U06	samodzielnie analizować i interpretować różne rodzaje artefaktów i ekofaktów, łącznie z uwzględnieniem ich kontekstu, z zastosowaniem najnowszych osiągnięć badawczych w celu określenia ich znaczenia i oddziaływania w procesie społeczno- kulturowym	P7S_UW
K_U07	wykrywać złożone zależności między artefaktami i ekofaktami a dawnymi procesami kulturowymi	P7S_UW
K_U08	przewodzić polemikę naukową	P7S_UK
K_U09	dokonać doboru metody prezentacji wyników swoich badań, wykorzystując także zaawansowane metody informacyjno-komunikacyjne	P7S_UK
K_U10	prezentować wyniki swoich badań zróżnicowanym kręgom odbiorców	P7S_UK
K_U11	prezentować wyniki badań w formie pisemnej, posługując się specjalistycznym językiem naukowym i właściwą dla archeologii terminologią.	P7S_UK
K_U12	prezentować wyniki badań w formie wystąpień ustnych, posługując się specjalistycznym językiem naukowym i właściwą dla archeologii terminologią.	P7S_UK
K_U13	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią z dziedziny archeologii	P7S_UK
K_U14	kierować pracami zespołu, samodzielnie podejmując i inicjując zadania badawcze	P7S_UO
K_U15	współdziałać z innymi osobami w ramach zespołów interdyscyplinarnych	P7S_UO
K_U16	zastosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w działalności archeologicznej i dbać o ich przestrzeganie w pracach zespołowych	P7S_UO
K_U17	zaplanować i organizować pracę w zakresie archeologicznych badań terenowych	P7S_UO
K_U18	zaplanować i organizować pracę w zakresie badań naukowych	P7S_UO
K_U19	prawidłowo określać priorytety służące realizacji własnego lub zleconego zadania badawczego	
K_U20	samodzielnie planować i realizować działania zmierzające do rozwoju własnej kariery naukowej	P7S_UU
K_U21	wyszukiwać możliwości poszerzania wiedzy i doskonalenia umiejętności zawodowych w ramach uczelni i poza nią i	P7S_UU

	doradzać innym w tym zakresie	
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do:		
K_K01	wykorzystywania posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności oraz jest świadomy konieczności konfrontowania jej z opiniami ekspertów	P7S_KK
K_K02	uznania istotnego znaczenia artefaktów, ekofaktów i źródeł pisanych jako elementów dziedzictwa kulturowego ludzkości	P7S_KK
K_K03	oceny niepowtarzalnej wartości źródeł archeologicznych i ich roli w odtwarzaniu przeszłości człowieka	P7S_KK
K_K04	krytycznej oceny interpretacji źródeł archeologicznych i historycznych z wykorzystaniem wieloaspektowej interpretacji	P7S_KK
K_K05	wykorzystania posiadanej przez siebie wiedzy na temat kompleksowej natury kultury i potrafi analizować rozmaite kategorie źródeł dla odtworzenia przeszłości człowieka	P7S_KK
K_K06	upowszechniania wiedzy na temat dziedzictwa kulturowego, podkreślając jego znaczenie dla zrozumienia procesu przemian gospodarczych, społecznych i kulturowych, od czasów najdawniejszych do współczesności	P7S_KO
K_K07	krzewienia wiedzy na temat odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego	P7S_KO
K_K08	inicjowania i rozwijania współpracy ze społeczeństwem w zakresie prowadzonych prac archeologicznych	P7S_KO
K_K09	podejmowania inicjatyw mających na celu promocję, upowszechnianie i ochronę dziedzictwa kulturowego	P7S_KO
K_K10	propagowania zrozumienia społecznej roli archeologii	P7S_KO
K_K11	propagowania problematyki etycznej związanej z rzetelnością i uczciwością naukową oraz przyjmowania odpowiedzialności za trafność podejmowanych decyzji w trakcie pozyskiwania źródeł archeologicznych	P7S_KR
K_K12	uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem kulturowym	P7S_KR
K_K13	uznania konieczności uczenia się przez całe życie oraz doskonalenia swoich umiejętności merytorycznych i praktycznych w zakresie archeologii	P7S_KR
K_K14	stosowania i rozwijania zasad etycznych związanych z badaniami nad źródłami archeologicznymi oraz działań na rzecz przestrzegania tych zasad	P7S_KR
K_K15	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy	P7S_KR
K_K16	rozwijania dorobku archeologii i podtrzymywania etosu zawodu archeologa	P7S_KR

Od roku 2019/2020 w Instytucie Archeologii, w miejsce programu studiów powadzonego w języku angielskim, został wprowadzony nowy kierunek studiów I i II stopnia zatytułowany „Archaeology (Studies in English)” w ramach którego realizowane są zajęcia prowadzone w języku angielskim. W chwili obecnej realizowany jest program 1 roku na obu poziomach kształcenia.

Nazwa kierunku studiów: Archaeology (Studies in English) Poziom kształcenia: I stopnia Profil kształcenia: ogólnoakademicki		
Symbol efektów uczenia się dla programu studiów	Efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4
Wiedza: absolwent zna i rozumie		
K_W01	ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk, społeczno- kulturowej przeszłości człowieka oraz o jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej	P6S_WG
K_W02	zna podstawowe pojęcia i terminologię stosowane w archeologii w języku angielskim	P6S_WG
K_W03	ma podstawową wiedzę w zakresie opisu, analizy i interpretacji źródeł archeologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem archeologii śródziemnomorskiej	P6S_WG
K_W04	ma uporządkowaną wiedzę ogólną o społecznościach starożytnych zwłaszcza z obszaru śródziemnomorskiego, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu archeologii	P6S_WG
K_W05	ma szczegółową wiedzę o wybranych społecznościach starożytnych zwłaszcza z obszaru śródziemnomorskiego, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu archeologii	P6S_WG
K_W06	ma podstawową wiedzę o powiązaniach archeologii z innymi dziedzinami oraz dyscyplinami naukowymi, z obszaru nauk humanistycznych, społecznych, przyrodniczych i ścisłych	P6S_WG
K_W07	rozumie związek między osiągnięciami wybranej dziedziny nauki a możliwościami ich wykorzystania w archeologii	P6S_WG
K_W08	ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie archeologii, ze szczególnym uwzględnieniem archeologii śródziemnomorskiej	P6S_WG
K_W09	zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury, właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w zakresie archeologii, ze szczególnym uwzględnieniem dorobku archeologii śródziemnomorskiej	P6S_WG
K_W10	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną o metodach i technikach dokumentacji źródeł archeologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem dorobku archeologii śródziemnomorskiej	P6S_WG
K_W11	zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji informacji zawartych w publikacjach naukowych opublikowanych w języku angielskim	P6S_WG
K_W12	zna i rozumie podstawowe metody analizy tekstów starożytnych, średniowiecznych lub nowożytnych	P6S_WG

K_W13	ma uporządkowaną wiedzę podstawową w zakresie gramatyki, słownictwa i słowotwórstwa wybranego języka dawnej cywilizacji z basenu Morza Śródziemnego	P6S_WG
K_W14	ma podstawowe wiadomości o rozwoju człowieka oraz jego głównych strategiach adaptacji do różnych warunków środowiskowych, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk basenu Morza Śródziemnego	P6S_WG
K_W15	ma ogólną wiedzę na temat właściwości surowców oraz sposobów ich wykorzystania przez dawne społeczności, ze szczególnym uwzględnieniem surowców dostępnych w basenie Morza Śródziemnego	P6S_WG
K_W16	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej w Polsce i innych krajach Europy	P6S_WK
K_W17	ma podstawową wiedzę i orientację we współczesnym muzealnictwie oraz propagowaniu dziedzictwa kulturowego w Polsce i innych krajach Europy	P6S_WK
K_W18	ma wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i higieny pracy archeologa	P6S_WK
K_W19	zna podstawowe zasady etyki zawodowej archeologa	P6S_WK
K_W20	zna podstawowe zasady funkcjonowania prywatnych firm archeologicznych, muzeów oraz struktur konserwatorskich i instytucji ochrony dziedzictwa archeologicznego w Polsce i innych krajach Europy	P6S_WK
K_W21	ma podstawową wiedzę o zasadach i możliwościach zdobywania funduszy na badania naukowe i prace archeologiczne w Polsce i innych krajach Europy	P6S_WK
Umiejętności: absolwent potrafi:		
K_U01	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje o źródłach archeologicznych i ich kontekście z wykorzystaniem literatury i mediów elektronicznych w języku angielskim	PS6_UW
K_U02	wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje zawarte w różnych źródłach	PS6_UW
K_U03	samodzielnie interpretować źródła archeologiczne, dobierając właściwe metody analityczne, oraz zaprezentować uzyskane wyniki pracy w języku angielskim	PS6_UW
K_U04	samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze w zakresie archeologii, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	PS6_UW
K_U05	samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności w zakresie złożoności i udziału kultury w ewolucji człowieka	PS6_UW
K_U06	samodzielnie zdobywać wiedzę w zakresie wybranego języka dawnej cywilizacji z basenu Morza Śródziemnego i rozwijać umiejętności tłumaczenia tekstów, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	PS6_UW
K_U07	stosować zdobyte umiejętności językowe w zakresie wybranego języka dawnej cywilizacji z basenu Morza Śródziemnego	PS6_UW
K_U08	rozpoznać różne rodzaje tekstów w wybranym języku dawnej cywilizacji z basenu Morza Śródziemnego	PS6_UW
K_U09	posługiwać się w języku angielskim podstawowymi pojęciami	PS6_UW

	badawczymi i ujęciami teoretycznymi właściwymi dla archeologii	
K_U10	rozpoznawać różne rodzaje wytworów kultury materialnej łącznie z kontekstem oraz właściwie je dokumentować i przeprowadzać w języku angielskim ich krytyczną analizę i interpretację	PS6_UW
K_U11	rozpoznawać, analizować i wykorzystywać teksty źródłowe przydatne w pracy i warsztacie archeologa	PS6_UW
K_U12	rozpoznawać, analizować, wykorzystywać i klasyfikować źródła archeologiczne, ze szczególnym uwzględnieniem źródeł pochodzących z basenu Morza Śródziemnego	PS6_UW
K_U13	wykrywać proste zależności między artefaktami a dawnymi procesami kulturowymi i społecznymi, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru śródziemnomorskiego.	PS6_UW
K_U14	zastosować odpowiednie metody i techniki archeologiczne	PS6_UW
K_U15	przytaczać w języku angielskim aktualne tezy badawcze, formułować w języku angielskim wnioski i dobierać strategie argumentacyjne na poziomie elementarnym oraz konstruować w języku angielskim argumenty i kontrargumenty	PS6_UK
K_U16	porozumiewać się w języku angielskim z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie archeologii i nauk pokrewnych	PS6_UK
K_U17	przygotowywać wystąpienia ustne w języku angielskim dotyczące zagadnień szczegółowych z zakresu archeologii, również z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych	PS6_UK
K_U18	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	PS6_UK
K_U19	pracować w zespole i komunikować się w języku angielskim z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu archeologii	PS6_UK
K_U20	przygotowywać prace pisemne w języku angielskim dotyczące zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem różnych materiałów źródłowych i prezentować wyniki swoich badań z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych	PS6_UO
K_U21	zastosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w działalności archeologicznej	PS6_UO
K_U22	zaplanować pracę w zakresie archeologicznych badań terenowych	PS6_UO
K_U23	zaplanować pracę naukową	PS6_UO
K_U24	współdziałać z innymi osobami w ramach zespołów interdyscyplinarnych używając języka angielskiego	PS6_UO
K_U25	planować swój tok studiów i przyszłej kariery naukowej, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	PS6_UU
K_U26	wyszukiwać możliwości poszerzenia wiedzy i doskonalenia umiejętności zawodowych poza uczelnią	PS6_UU
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do:		
K_K01	wykorzystania posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności oraz jest świadomy konieczności konfrontowania ich z opiniami ekspertów	PS6_KK
K_K02	uznania istotnego znaczenia pozostałości materialnych, języków	PS6_KK

	starożytnych i źródeł pisanych jako elementu dziedzictwa kulturowego ludzkości	
K_K03	docenić niepowtarzalne wartości źródeł archeologicznych i ich roli w odtwarzaniu przeszłości człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem historii basenu Morza Śródziemnego	PS6_KK
K_K04	krytycznej oceny interpretacji źródeł archeologicznych i historycznych ze świadomością wieloaspektowości interpretacji	PS6_KK
K_K05	wykorzystania posiadanej przez siebie wiedzy na temat kompleksowej natury kultury i jej złożoności, ze świadomością potrzeby analizy rozmaitych kategorii źródeł dla odtworzenia przeszłości człowieka	PS6_KK
K_K06	podkreślenia znaczenia dziedzictwa kulturowego ludzkości dla rozumienia procesu przemian gospodarczych, społecznych i kulturowych od czasów najdawniejszych do współczesności, ze szczególnym uwzględnieniem historii basenu Morza Śródziemnego	PS6_KO
K_K07	uznania własnej odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego	PS6_KO
K_K08	wypełniania obowiązków związanych z upowszechnianiem wiedzy o dziedzictwie archeologicznym, ze szczególnym uwzględnieniem archeologii śródziemnomorskiej, w społeczeństwie	PS6_KO
K_K09	inicjowania współpracy ze społeczeństwem w zakresie prowadzonych prac archeologicznych	PS6_KO
K_K10	uznania społecznej roli archeologii	PS6_KO
K_K11	uznania znaczenia problematyki etycznej związanej z rzetelnością i uczciwością naukową oraz do przyjęcia odpowiedzialności za trafność podejmowanych decyzji w trakcie pozyskiwania źródeł archeologicznych, w zgodzie z obowiązującym prawem państwa, na terenie którego prowadzone są badania	PS6_KR
K_K12	uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem kulturowym	PS6_KR
K_K13	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy	PS6_KR
K_K14	dbania o dorobek i tradycje zawodu archeologa	PS6_KR

Nazwa kierunku studiów: Archaeology (Studies in English)		
Poziom kształcenia: II stopnia		
Profil kształcenia: ogólnoakademicki		
Symbol efektów uczenia się dla programu studiów	Efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4
Wiedza: absolwent zna i rozumie		
K_W01	ma pogłębioną wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk oraz jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej	P7S_WG
K_W02	zna szczegółowe pojęcia i terminologię stosowaną w archeologii	P7S_WG

	i bioarcheologii	
K_W03	ma rozszerzoną wiedzę w zakresie opisu, analizy i interpretacji źródeł archeologicznych, zwłaszcza o charakterze biologicznym	P7S_WG
K_W04	ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia archeologii i bioarcheologii, obejmującą terminologię, teorie i metodologię	P7S_WG
K_W05	ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą prac naukowo-technicznych w trakcie terenowych badań wykopaliskowych	P7S_WG
K_W06	ma szczegółową, specjalistyczną wiedzę o wybranych społecznościach zwłaszcza z obszaru śródziemnomorskiego, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu archeologii	P7S_WG
K_W07	ma pogłębioną wiedzę o instytucjach kultury zajmujących się dziedzictwem archeologicznym w Polsce i innych krajach Europy	P7S_WG
K_W08	ma uporządkowaną wiedzę o ewolucji i rozwoju gatunku człowieka oraz jego głównych strategiach adaptacji do różnych warunków środowiskowych	P7S_WG
K_W09	ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę z zakresu metod oraz technik dokumentacji źródeł archeologicznych i bioarcheologicznych	P7S_WG
K_W10	rozumie złożone zależności między osiągnięciami nauk humanistycznych, społecznych, o życiu i ścisłych a możliwościami ich wykorzystania w archeologii	P7S_WG
K_W11	ma szczegółową wiedzę o najważniejszych osiągnięciach i głównych kierunkach rozwoju archeologii, zwłaszcza śródziemnomorskiej	P7S_WG
K_W12	zna i rozumie zaawansowane metody analizy oraz interpretacji problemów badawczych z zakresu archeologii i bioarcheologii, właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych	P7S_WG
K_W13	zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji informacji zawartych w publikacjach naukowych	P7S_WG
K_W14	zna i rozumie zaawansowane metody analizy rozmaitych wytworów dawnych społeczności z wykorzystaniem metod stosowanych w naukach ścisłych i naukach o życiu	P7S_WG
K_W15	zna i rozumie pojęcia z zakresu ochrony prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej w Polsce i w krajach Europy i zasady ich zastosowania w pracy archeologa	P7S_WK
K_W16	zna i rozumie ekonomiczne, prawne i etyczne uwarunkowania działalności naukowej i badań archeologicznych	P7S_WK
K_W17	zna zasady etyki zawodu archeologa, zwłaszcza dotyczące pracy z materiałem osteologicznym	P7S_WK
K_W18	zna zasady funkcjonowania prywatnych firm archeologicznych, muzeów oraz struktur konserwatorskich i instytucji ochrony dziedzictwa archeologicznego	P7S_WK
K_W19	ma wiedzę o zasadach i możliwościach zdobywania funduszy na badania naukowe i prace archeologiczne	P7S_WK
K_W20	ma wiedzę na temat bezpieczeństwa i higieny pracy archeologa	P7S_WK
Umiejętności: absolwent potrafi		
K_U01	wyszukiwać, analizować, selekcjonować i wykorzystywać informacje o źródłach archeologicznych i ich kontekście z	P7S_UW

	wykorzystaniem literatury i mediów elektronicznych, oraz poddawać je krytyce i twórczej interpretacji w języku angielskim	
K_U02	samodzielnie rozpoznawać, analizować, wykorzystywać, klasyfikować i interpretować źródła archeologiczne, zwłaszcza o charakterze biologicznym, dobierając właściwe metody analityczne, dokonując krytycznej analizy i twórczej interpretacji w języku angielskim	P7S_UW
K_U03	kreatywnie wykorzystywać istniejące metody i techniki, przystosowując je do potrzeb wynikających ze specyfiki badanych zagadnień	P7S_UW
K_U04	formułować problemy badawcze, kreować oryginalne koncepcje, formułować i testować hipotezy w języku angielskim w zakresie archeologii i bioarcheologii	P7S_UW
K_U05	samodzielnie formułować wnioski, argumentować i tworzyć syntetyczne podsumowania w języku angielskim z uwzględnieniem różnych poglądów	P7S_UW
K_U06	samodzielnie analizować i interpretować różne rodzaje artefaktów i ekofaktów, łącznie z uwzględnieniem ich kontekstu, z zastosowaniem najnowszych osiągnięć badawczych w celu określenia ich znaczenia i oddziaływania w procesie społeczno-kulturowym	P7S_UW
K_U07	wykrywać złożone zależności między artefaktami i ekofaktami a dawnymi procesami kulturowymi	P7S_UW
K_U08	posiada umiejętność prowadzenia polemiki naukowej w języku angielskim	P7S_UK
K_U09	dokonać doboru metody prezentacji wyników swoich badań w języku angielskim, wykorzystując także zaawansowane metody informacyjno-komunikacyjne	P7S_UK
K_U10	prezentować wyniki swoich badań w języku angielskim zróżnicowanym kręgom odbiorców	P7S_UK
K_U11	prezentować wyniki badań w formie pisemnej w języku angielskim, posługując się specjalistycznym językiem naukowym i właściwą dla archeologii terminologią, również z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych.	P7S_UK
K_U12	prezentować wyniki badań w formie wystąpień ustnych w języku angielskim, posługując się specjalistycznym językiem naukowym i właściwą dla archeologii terminologią, również z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych.	P7S_UK
K_U13	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią z dziedziny archeologii	P7S_UK
K_U14	kierować pracami zespołu, samodzielnie podejmując i inicjując zadania badawcze	P7S_UO
K_U15	współdziałać z innymi osobami w ramach zespołów interdyscyplinarnych	P7S_UO
K_U16	zastosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w działalności archeologicznej i dbać o ich przestrzeganie w pracach zespołowych	P7S_UO
K_U17	zaplanować i organizować pracę w zakresie archeologicznych badań terenowych	P7S_UO
K_U18	zaplanować i organizować pracę w zakresie badań naukowych	P7S_UO
K_U19	prawidłowo określać priorytety służące realizacji własnego	

	lub zleconego zadania badawczego	
K_U20	samodzielnie planować i realizować działania zmierzające do rozwoju własnej kariery naukowej	P7S_UU
K_U21	wyszukiwać możliwości poszerzania wiedzy i doskonalenia umiejętności zawodowych w ramach uczelni i poza nią i doradzać innym w tym zakresie	P7S_UU
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do		
K_K01	wykorzystywania posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności oraz potrafi konfrontować je z opiniami ekspertów, zwłaszcza z obszaru nauk ścisłych i nauk o życiu	P7S_KK
K_K02	uznania istotnego znaczenia artefaktów, ekofaktów i źródeł pisanych jako elementów dziedzictwa kulturowego ludzkości	P7S_KK
K_K03	oceny niepowtarzalnej wartości źródeł archeologicznych, w tym materiału osteologicznego, i ich roli w odtwarzaniu przeszłości człowieka	P7S_KK
K_K04	krytycznej oceny interpretacji źródeł archeologicznych i historycznych z wykorzystaniem wieloaspektowej interpretacji	P7S_KK
K_K05	wykorzystania posiadanej przez siebie wiedzy na temat kompleksowej natury kultury i potrafi analizować rozmaite kategorie źródeł dla odtworzenia przeszłości człowieka	P7S_KK
K_K06	upowszechniania wiedzy na temat dziedzictwa kulturowego, podkreślając jego znaczenie dla zrozumienia procesu przemian gospodarczych, społecznych i kulturowych, od czasów najdawniejszych do współczesności	P7S_KO
K_K07	krzewienia wiedzy na temat odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego	P7S_KO
K_K08	inicjowania i rozwijania współpracy ze społeczeństwem w zakresie prowadzonych prac archeologicznych i bioarcheologicznych	P7S_KO
K_K09	podejmowania inicjatyw mających na celu promocję, upowszechnianie i ochronę dziedzictwa kulturowego	P7S_KO
K_K10	propagowania zrozumienia społecznej roli archeologii	P7S_KO
K_K11	propagowania problematyki etycznej związanej z rzetelnością i uczciwością naukową oraz przyjmowania odpowiedzialności za trafność podejmowanych decyzji w trakcie pozyskiwania źródeł archeologicznych	P7S_KR
K_K12	uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem kulturowym	P7S_KR
K_K13	uznania konieczności uczenia się przez całe życie oraz doskonalenia swoich umiejętności merytorycznych i praktycznych w zakresie archeologii	P7S_KR
K_K14	stosowania i rozwijania zasad etycznych związanych z badaniami nad źródłami archeologicznymi oraz działań na rzecz przestrzegania tych zasad	P7S_KR
K_K15	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy	P7S_KR
K_K16	rozwijania dorobku archeologii i podtrzymywania etosu zawodu archeologa	P7S_KR

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Wiesław Więckowski	Dr; z-ca Dyrektora IA UW ds. Studenckich
Elżbieta Jaskulska	Dr; Opiekun Studentów na kierunku Archaeology
Marcin Wagner	Mgr; Komisja Rekrutacyjna WH UW
Michał Starski	Dr; z-ca Dyrektora IA UW ds. Ogólnych

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Prezentacja uczelni	18
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim.....	20
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	20
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się.....	24
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie.....	35
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry.....	44
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie.....	51
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku.....	55
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku.....	57
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	60
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach.....	66
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów.....	67
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	73
Część III. Załączniki.....	74
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów.....	74
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	86

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Warszawski to największa polska uczelnia. Na UW zatrudnionych jest ponad 7 tys. osób, kształcą się ok. 45 tys. studentów na studiach I i II stopnia, 3 tys. na studiach doktoranckich oraz 3 tys. słuchaczy na studiach podyplomowych. Wśród studentów i doktorantów jest 4,8 tys. obcokrajowców. Studia oraz badania naukowe są prowadzone na 21 wydziałach, a także w blisko 30 kolegiach, centrach i ośrodkach naukowo-dydaktycznych. Według międzynarodowych rankingów szkół wyższych Uniwersytet Warszawski znajduje się w grupie 3% najlepszych uczelni świata, a około 20 programów studiów jest co roku uwzględnianych na listach klasyfikujących najlepsze kierunki nauczania, takich jak QS World University Ranking czy Eduniversal Best Masters and MBA Ranking.

Obecnie Uniwersytet koncentruje się na rozwoju badań, szczególnie projektów interdyscyplinarnych o zasięgu międzynarodowym, dotyczących tematów ważnych społecznie. Blisko 1/3 budżetu uczelni, wynoszącego ok. 1,5 miliarda zł, stanowią środki pozyskane na działalność naukową, a ich źródłem są m.in. granty przyznawane w konkursach krajowych oraz europejskich. Pracownicy Uniwersytetu zdobyli 14 z 32 dotacji przyznanych polskim instytucjom w najbardziej prestiżowych europejskich konkursach badawczych Europejskiej Rady ds. Badań (ERC). W obecnej perspektywie finansowej UE (2014–2020), naukowcy z UW otrzymali ponad 50 grantów z programu Horyzont 2020. Od 2016 roku uczelnia ma prawo posługiwać się wyróżnieniem HR Excellence in Research, przyznawanym przez Komisję Europejską a potwierdzającym, że uczelnia spełnia standardy Europejskiej Karty Naukowca. Uniwersytet współpracuje z ok. 800 partnerami zagranicznymi, spośród których 400 instytucji z 73 krajów podpisało z uczelnią umowę o bezpośredniej kooperacji. Uczelnia aktywnie działa w międzynarodowych stowarzyszeniach na rzecz integracji i rozwoju szkolnictwa wyższego, należy do 100 globalnych sieci naukowych oraz wielu konsorcjów powołanych do realizacji konkretnych projektów badawczych. W 2018 roku Uniwersytet Warszawski, Sorbonne Université, Uniwersytet w Heidelbergu, Uniwersytet Karola w Pradze, Uniwersytet w Kopenhadze oraz Uniwersytet w Mediolanie utworzyły sojusz 4EU+ (European University Alliance), który znalazł się w gronie laureatów europejskiego konkursu na Uniwersytety Europejskie (2019).

Strategicznym celem Uniwersytetu Warszawskiego jest osiągnięcie jak najlepszej pozycji w europejskiej czołówce uczelni badawczych oraz możliwie najwyższej rozpoznawalności na arenie międzynarodowej. UW wzięło udział w konkursie MNiSW: Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza, licząc na uzyskanie statutu uczelni badawczej. Pełnemu wykorzystaniu potencjału uczelni służy m.in. wieloletni program rozwoju, którego realizacja przewidziana jest do roku 2025. Jego celem jest wzmocnienie nauk humanistycznych i społecznych, zacieśnianie współpracy między wydziałami, ułatwienie współdziałania z otoczeniem społecznym i gospodarczym oraz sprzyjanie międzynarodowej wymianie akademickiej.

Instytut Archeologii (IA) w obecnej postaci powstał w 1975 roku, choć archeologia uprawiana była w ramach Uniwersytetu Warszawskiego (UW) nieprzerwanie od 100 lat. W

1919 roku powstał bowiem Zakład Archeologii Przedhistorycznej, kierowany przez Prof. Erazma Majewskiego. Aktualnie Instytut Archeologii wchodzi w skład Wydziału Historycznego. Rada Wydziału Historycznego pełni funkcję organu odpowiedzialnego za działalność dydaktyczną w Instytucie, współpracując w tym zakresie z Radą Naukową IA UW. Rada Naukowa IA nadzoruje działalność dydaktyczną Instytutu Archeologii zgodnie z Regulaminem Wydziału, poprzez Komisję Dydaktyczną. Bezpośredni nadzór nad dydaktyką sprawują Zastępca Dyrektora IA ds. Studenckich, Kierownik Studiów Zaocznych i Podyplomowych, a także Kierownicy Zakładów. Od roku akademickiego 2019/20 bezpośrednim zwierzchnikiem nadzorującym dydaktykę w ramach IA UW jest Kierownik Jednostki Dydaktycznej (równocześnie Prodziekan ds. Studenckich i Doktoranckich), poprzez Kierownika kierunku Archeologia i Archaeology (równocześnie Zastępca Dyrektora IA UW ds. Studenckich).

Studia na kierunku archeologia prowadzone na UW przez Instytut Archeologii zajęły dwukrotnie pierwsze miejsce wśród ocenianych kierunków w dyscyplinie w rankingu "Perspektyw", w latach 2017/2018, 2018/2019. Studia na kierunku archeologia prowadzone na UW zostały także sklasyfikowane w światowym rankingu QS Top Universities (w 2018, 2019 w przedziale 101-150 miejsce na świecie), będąc jednocześnie najwyżej ocenionymi z 16 kierunków wykładanych na UW uwzględnionych w tym rankingu. W parametryzacji osiągnięć naukowych za lata 2012-2016 Wydział Historyczny UW uzyskał kategorię A.

Nowy Statut Uniwersytetu Warszawskiego (wchodzący w życie 1 października 2019 r.), przewidując rozwiązania przejściowe w okresie transformacji, stworzył nowe ramy ustrojowe dla działalności dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej UW. Dziekan Wydziału Historycznego, Rada Wydziału Historycznego oraz Rada Naukowa Instytutu Archeologii zachowują swój mandat, a ich kadencje trwają do 31 sierpnia 2020 roku (§ 160, 161). Prodziekan ds. Studenckich (obecnie na WH funkcję tę pełni dr hab. Krzysztof Skwierczyński) zachowuje swoją funkcję do 30 września 2020 r. (§ 177). Dyrektor IA zachowuje swoją funkcję do czasu wejścia w życie nowego Regulaminu Wydziału (§ 165, ust. 8). Prodziekan ds. Studenckich, z dniem 22 października 2019, powołał także kierownika studiów na kierunku Archeologia i Archaeology, wykonującego w imieniu prodziekana wszystkie funkcje w zakresie kierunku studiów.

Nowy Statut UW przenosi kompetencje monitorowania procesu dydaktycznego z Rad Wydziału na Rady Dydaktyczne, których kompetencje opisuje § 68-69 oraz § 163 Statutu. Proces powoływania Rady Dydaktycznej dla kierunku archeologia oraz wyboru jej członków powinien zakończyć się do połowy listopada 2019 roku. Do tego czasu jej kompetencje ma nadal Rada Wydziału Historycznego (§ 163 ust. 4). Rada Dydaktyczna powinna zacząć swoje funkcjonowanie od 1 stycznia 2020 roku.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Program studiów na kierunku Archeologia i koncepcja kształcenia w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego wpisuje się i wyrasta nie tylko ze stuletniej tradycji nauczania archeologii na Uniwersytecie Warszawskim (w bieżącym roku archeologia na UW obchodzi stulecie swojego istnienia) ale także z celów i misji Uniwersytetu Warszawskiego określonej w Załączniku do Uchwały nr 34 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie Strategii Uniwersytetu Warszawskiego i w Uchwale nr 248 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 25 czerwca 2014 roku w sprawie strategii śródterminowej Uniwersytetu Warszawskiego na lata 2014-2018 (dostępne na stronie www.monitor.uw.edu.pl) oraz głównych celów strategicznych i misji Wydziału Historycznego, określonej w dokumencie „Misja i strategia Wydziału Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego” uchwalonym przez Radę Wydziału w dn. 26 września 2012, i uzupełnionym przez RW w dn. 24 października 2012 (dostępne na stronie <http://wh.uw.edu.pl/wydzial/struktura-wazne-dokumenty/misja-strategia-wydzialu-historycznego/>).

Podstawowe cele UW zostały sformułowane w 1816 r.: „Uniwersytet ma nie tylko utrzymywać w narodzie nauki i umiejętności w takim stopniu, na jakim już w świecie uczonym stanęły, ale nadto doskonalić je rozkrzewiać i teorię ich do użytku społeczność i zastosowywać”. Uniwersytet, dążąc do tych celów, ma na względzie misję obejmującą cztery elementy: (1) fundamentem działania UW jest jedność nauki i nauczania; (2) społeczną misją UW jest zapewnienie dostępu do wiedzy i nabywania umiejętności wszystkim tym, którzy mają do tego prawo; (3) obywatelską misją UW jest kształtowanie takich elit Rzeczypospolitej, które będą w swej działalności posługiwać się *Imperio rationis*, a nie *ratione imperii*. W ten sposób mają być rozwijane umiejętności współpracy niezależnie od różnic politycznych, ideowych i wyznaniowych; (4) kulturalną misją UW jest synteza wartości uniwersalnych i lokalnych, a więc uczenie, jak łączyć to, co globalne z tożsamością kulturową regionów. Misja ta realizowana jest z uwzględnieniem długotrwałych celów programowych odnoszących się do trzech obszarów: nauczania, nauki i uniwersytetu w swoim otoczeniu.

Dydaktyka w Instytucie Archeologii realizuje ww. cele poprzez:

- ciągłe wzbogacanie oferty studiów i unowocześnianie programu w sposób skorelowany ze zmieniającymi się potrzebami społecznymi, tj. na przykład zmieniającą się rzeczywistością i zmianami na rynku pracy, tak by kształcenie się przynosiło studentom satysfakcję osobistą i gwarantowało im silną pozycję na krajowym i zagranicznym rynku pracy – na przykład wprowadzenie zajęć wdrożeniowych, czy prowadzenie prac dyplomowych o charakterze aplikacyjnym (pkt. 1 dokumentu Misja i strategia Wydziału Historycznego UW)

- rozwijanie studiów podyplomowych – „Archeologia podwodna” – umożliwiających, zgodnie z zasadą uczenia się przez całe życie, uzyskiwanie nowych, lub zmianę specjalizacji zawodowych, jak również pogłębianie pasji naukowych (pkt. 2 dokumentu Misja i strategia Wydziału Historycznego UW)

- zapewnienie wysokiej jakości kształcenia poprzez: dbałość o wprowadzanie do dydaktyki akademickiej najnowszych ustaleń naukowych, podnoszenie kompetencji dydaktycznych pracowników naukowych, zapraszanie zagranicznych nauczycieli akademickich (profesorów wizytujących) do prowadzenia zajęć dydaktycznych, współpracę przy projektowaniu i realizowaniu programu studiów z interesariuszami zewnętrznymi, w szczególności z ośrodkami naukowymi specjalizującymi się w badaniach edukacyjnych (np. Instytut Badań Edukacyjnych) oraz z pracodawcami, zwiększanie mobilności studentów w ramach wymiany międzynarodowej i krajowej, włączanie najzdolniejszych studentów do prac badawczych poprzez ich udział w grantach i konferencjach naukowych, monitorowanie jakości kształcenia przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia; (pkt. 4 dokumentu Misja i strategia Wydziału Historycznego UW)

- zwiększanie liczby studentów zagranicznych, w szczególności tych pochodzących z krajów ościennych oraz z krajów spoza Unii Europejskiej, poprzez organizację kompletnego programu studiów na kierunku Archeologia w języku angielskim (od 1 października 2019 – studia w języku angielskim prowadzone są w ramach kierunku Archaeology), dzięki czemu oferta dydaktyczna jest w całości dostępna dla studentów z zagranicy, w tym uczestników programu Erasmus+, czy prowadzenie wspólnego programu studiów magisterskich, umożliwiających podwójne magisterium, wg nowej terminologii – dyplom wspólny, z Uniwersytetem w Katanii, Włochy (pkt. 5 dokumentu Misja i strategia Wydziału Historycznego UW)

- wzmacnianie kompetencji społecznych studentów i ich przygotowanie do partycypacji w życiu publicznym poprzez rozwijanie takich umiejętności, jak: praca zespołowa, prowadzenie rzeczowej dyskusji, formułowanie merytorycznych argumentów, wypowiadanie swoich racji z zachowaniem szacunku dla innych oraz uwrażliwianie młodych ludzi na konieczność przestrzegania norm etycznych w pracy naukowej, życiu społecznym i politycznym (pkt. 6 dokumentu Misja i strategia Wydziału Historycznego UW).

Dobłą tradycją Instytutu Archeologii UW jest wiązanie badań naukowych z procesem kształcenia. Większość pracowników Instytutu to nauczyciele akademicy zatrudnieni na etatach naukowo-dydaktycznych (od 1 października 2019 badawczo-dydaktycznych). Proponowane w ofercie zajęcia to w zdecydowanej większości, oprócz takich, które wprowadzają podstawową wiedzę w zakresie archeologii (tzw. zajęcia kursowe, dotyczące między innymi, metodyki czy miejsca archeologii w świecie nauki) różnorodne zajęcia, o charakterze przede wszystkim konwersatoryjnym, realizowane w oparciu o badania własne prowadzących. W nowym programie, wdrażanym od 1 października 2019 roku, również zajęcia dotychczas prowadzone w formie wykład + ćwiczenia (w ramach poprzedniego programu) dotyczące epok archeologicznych zastąpiono zajęciami konwersatoryjnymi,

często prowadzonymi przez zespół dwóch lub trzech nauczycieli akademickich, co umożliwia prowadzącym uczenie tego, nad czym sami pracują i w czym czują się specjalistami. To z kolei daje studentom możliwość pozyskiwania wiedzy w najnowszym ujęciu, jak również kontakt z materiałem, często jeszcze niepublikowanym, a jednocześnie od razu pełną możliwość uczestnictwa w dyskusjach i przedstawianie własnej interpretacji zjawisk kulturowych z przeszłości, co na kierunku archeologia jest jednym z nieodzownych elementów kształcenia i zdobywania doświadczenia zawodowego.

Program studiów na kierunku Archeologia na studiach zarówno I jak i II stopnia został pomyślany i skonstruowany w taki sposób, by umożliwić studentowi pozyskanie wiedzy w sposób stopniowy i równomiernie rozłożony w czasie, a także by umożliwić mu nabycie konkretnych umiejętności i kompetencji społecznych. Pierwszy rok studiów licencjackich, pomimo, że w dużej mierze składający się z zajęć obowiązkowych, umożliwia młodemu człowiekowi wejście w świat archeologii, jej osiągnięć w rekonstrukcji przeszłości człowieka. Kolejne lata, rok drugi i trzeci, umożliwiają studentowi znaczną swobodę w doborze zajęć w zgodzie z jego zainteresowaniami, oczekiwaniami, a także umożliwiającymi nabycie konkretnych umiejętności. Studia magisterskie umożliwiają kontynuację i kształtowanie swojej ścieżki edukacji, wprowadzając także umiejętność tworzenia i prowadzenia własnego projektu badawczego, doboru odpowiednich narzędzi badawczych, metodologicznych, czego zwieńczeniem jest praca magisterska – będąca pierwszym poważnym osiągnięciem na ewentualnej dalszej ścieżce kariery czy to zawodowej, czy naukowej. Program realizowany jest konsekwentnie, a wprowadzany „nowy” jest naturalną ewolucją „starego”.

Kolejnym krokiem rozwoju oferty dla studentów obcojęzycznych jest wprowadzenie odrębnego kierunku - Archaeology na studiach licencjackich i magisterskich w ramach zmiany programowej, wprowadzonej w roku 2019/2020. Program ten w znaczącym stopniu opiera się na sprawdzonych rozwiązaniach zaczerpniętych z dotychczasowego programu studiów prowadzonych w języku angielskim, wprowadzone zostały jednak, w miarę możliwości, zmiany uzupełniające ofertę i wprowadzające zajęcia służące rozwojowi specjalistycznych umiejętności warsztatowych oraz z zakresu komunikacji naukowej (na studiach magisterskich) oraz zajęcia wprowadzające podstawową wiedzę z zakresu bioarcheologii i archeologii środowiska (studia licencjackie).

Badania prowadzone przez pracowników Instytutu Archeologii w przeważającej części mają charakter międzynarodowy, ze szczególnym uwzględnieniem dorobku licznych zagranicznych misji archeologicznych. W związku z tym studia na kierunku archeologia zawsze cieszyły się zainteresowaniem ze strony studentów zagranicznych wybierających Uniwersytet Warszawski w ramach różnorodnych wymian i stypendiów (m.in. Erasmus+, umowy dwustronne, stypendia UNESCO). W związku z tym od roku 2012 wprowadzony został program studiów złożonych z zajęć w całości prowadzonych w języku angielskim zarówno na poziomie licencjackim, jak i magisterskim. Ich założeniem jest wykształcenie absolwenta dysponującego rzetelną i aktualną wiedzą archeologiczną, znajomością najnowszych technik i teorii archeologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem archeologii

śródziemnomorskiej. Na poziomie magisterskim program studiów prowadzonych w języku angielskim uwzględnia, oprócz specjalizacji w obrębie archeologii śródziemnomorskiej (archeologia Bliskiego Wschodu) drugą specjalizację: archeometrię (bioarcheologia i nauki ścisłe w badaniach archeologicznych), która cieszy się dużym zainteresowaniem kandydatów.

Absolwent studiów, opuszczający mury uczelni z dyplomem, posiada zatem gruntowną wiedzę z zakresu stosowanych w archeologii metod badawczych, jest przygotowany do pracy na różnych stanowiskach archeologicznych bądź w instytucjach i przedsiębiorstwach, których profil działalności uwzględnia archeologię. Jest także wyposażony w szereg kompetencji umożliwiających mu funkcjonowanie we współczesnym świecie w formie kompetencji komunikacyjnych (umiejętność prowadzenia dyskusji, samodzielnego gromadzenia i analizowania danych, interpretacji informacji, analitycznego podejścia do problemów wymagających rozwiązania, planowania pracy, kreatywności w rozwiązywaniu problemów), które umożliwiają mu dobry start w dorosłe życie. Szeroki wachlarz tematyki oferowanych zajęć umożliwia mu także zdobycie doświadczenia i kompetencji przydatnych w wielu obszarach życia społecznego i gospodarczego. Udział w licznych ćwiczeniach terenowych, w kraju i zagranicą, czasem odbywających się w trudnych warunkach czy to klimatycznych czy innych, skutkuje unikalnym doświadczeniem w zakresie pracy i umiejętności współdziałania i współżycia w grupie, priorytetyzowania zadań, pomaga w wytworzeniu postaw otwartości i tolerancji w odniesieniu do różnorodnych zachowań i tradycji kulturowych. Pozwala także na zdobycie doświadczenia w posługiwaniu się językiem obcym na znacznie szerszym poziomie, niż ten nabyty w trakcie tradycyjnych kursów językowych. Przygotowanie najpierw pracy licencjackiej, a potem pracy magisterskiej pod okiem doświadczonego mistrza uczy także spójnego wyrażania swoich myśli w mowie i piśmie, oswaja z wystąpieniami, przygotowuje do obrony swoich argumentów na forum publicznym.

Osoby takie są dobrze przygotowane do pracy we własnym zawodzie, jednocześnie są także innowacyjne i dostosowane do zmian na rynku pracy.

O skuteczności stosowanych metod i programów kształcenia świadczy ogromna liczba absolwentów naszych studiów, którzy bez problemów znajdują pracę w zawodzie archeologa w kraju (m.in. programy badań autostradowych) jak również za granicą (gł. w licznych firmach archeologicznych na Wyspach Brytyjskich). Wszędzie są cenieni za umiejętności zawodowe.

Program studiów prowadzony w Instytucie Archeologii UW znalazł także uznanie w opiniach instytucji zewnętrznych. Opinie zostały pozyskane na etapie projektowania programu. Wśród nich znajdują się pozytywne opinie instytucji kultury uznanych na arenie międzynarodowej ze względu między innymi na szeroko zakrojone projekty popularyzacji archeologii - Muzeum Archeologicznego w Biskupinie czy Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego im. Stanisława Woydy w Pruszkowie, opinie innych instytucji kształcących na kierunku archeologia – Instytutu Archeologii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, a także instytucji państwowych nadzorujących działania w zakresie archeologii – Narodowy Instytut Dziedzictwa w Warszawie. Zarówno pracownicy jak i studenci Instytutu Archeologii UW są

postrzegani jako bardzo dobrze przygotowani do prowadzenia badań archeologicznych, tak w kraju, jak i poza jego granicami.

Wysokie kompetencje pracowników Instytutu Archeologii potwierdzają sukcesy w pozyskiwaniu funduszy na badania, jakość osiągnięć naukowych, wysoka punktacja publikowanych prac, a także odznaczenia i nagrody. W ciągu ostatnich kilku lat (nie wliczając roku 2019 – w trakcie sprawozdawania) pracownicy i studenci IA UW realizowali ponad siedemdziesiąt grantów (w ramach programów NCN, MNiSW i innych) na łączną sumę powyżej 30 mln złotych. W ostatniej parametryzacji Wydział Historyczny uzyskał kategorię A.

W ostatnim czasie, wśród pracowników naukowych Prof. Aleksander Bursche otrzymał w 2014 order *Polonia Restituta* nadawany przez Prezydenta RP za wybitne osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej i dydaktycznej w dziedzinie archeologii. Dr hab. Monika Rekowska była laureatką nagrody Prezesa Rady Ministrów w 2015 roku. W 2017 dr hab. Radosław Karasiewicz-Szczypiorski otrzymał nagrodę Prezesa Rady Ministrów za wysoko ocenione osiągnięcia będące podstawą nadania stopnia doktora habilitowanego. Dr hab. Miłosz Giersz został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej (2015) i Krzyżem Komandorskim Orderu Zasługi Republiki Peru (2018), był także laureatem nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, i nagrody przyznawanej przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2015 roku, jak również laureatem nagrody Prezesa Rady Ministrów za wysoko ocenione osiągnięcia będące podstawą nadania stopnia doktora habilitowanego (2019). W 2017 roku dr Karolina Blusiewicz otrzymała odznakę honorową i nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Corocznie również kilku pracowników jest docenianych za swoją pracę na rzecz całej społeczności akademickiej Instytutu Archeologii i przedstawianych do Nagrody Rektora (okresowego zwiększenia wynagrodzenia na okres jednego roku). W ciągu ostatnich trzech lat (2017-2019) byli to: dr hab. Monika Rekowska, dr hab. Roksana Chowaniec, dr hab. Agnieszka Tomas, dr Michał Przeździecki, dr hab. Arkadiusz Sołtysiak, dr Dariusz Błaszczyk, dr Agata Ulanowska i dr Wiesław Więckowski.

.....

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Rok akademicki 2019/2020 jest rokiem wielkich zmian nie tylko na Uniwersytecie Warszawskim, ale także w Instytucie Archeologii UW. Zmianie ulegają nie tylko struktura Uniwersytetu, akty prawne, czy sposoby zarządzania i ewaluacji kształcenia, ale także, w odniesieniu do dydaktyki prowadzonej w Instytucie, gruntownej zmianie ulega program studiów na kierunku Archeologia. Zmiana dotyczy programu studiów licencjackich i magisterskich, zarówno prowadzonych w języku polskim jak w języku angielskim. W bieżącym roku akademickim nowy program jest realizowany na pierwszym roku studiów licencjackich i pierwszym roku studiów magisterskich. Program studiów prowadzonych w języku angielskim również został zmodyfikowany w odpowiedzi na zapotrzebowania

zgłaszane przez studentów i w efekcie wydzielony jako kierunek studiów Archaeology. Program studiów na niestacjonarnych studiach drugiego stopnia (zaocznych) także został nieco zmodyfikowany.

Studia stacjonarne I i II stopnia

Nowy program **studiów licencjackich** prowadzonych w języku polskim, oparty jest na wyniku dogłębnej analizy dotychczasowego programu studiów licencjackich (stworzonego prawie dwadzieścia lat temu, ostatnio reformowanego w 2012) oraz wyników ankiet przeprowadzonych pod koniec 2016 roku w gronie pracowników, studentów i absolwentów. Rezultaty ankiet (załącznik K2_1 w „Materiały dodatkowe”) potwierdziły, że program ten, choć w wielu aspektach wciąż dość nowoczesny, po prawie 20 latach przestał być nowatorski. W międzyczasie znacząco zmieniły się metodyka oraz narzędzia badań archeologicznych, pojawiły się nowe zagadnienia badawcze oraz wyzwania stojące przed archeologią. Przede wszystkim jednak zmianie uległy potrzeby kolejnych pokoleń studentów. Powszechny dostęp do wiedzy online, zmiany programów nauczania w szkołach podstawowych i średnich, ogólna cyfryzacja społeczeństwa wymuszają także transformację dydaktyki akademickiej. Najczęściej pojawiającymi się komentarzami było – niepotrzebne dublowanie informacji podawanych w trakcie zajęć na I roku studiów, czy „hermetyczny” charakter tych informacji (głównie chodziło o zajęcia o charakterze wprowadzającym – „Wstęp do archeologii”, czy ćwiczeń i wykładów z „Zarysu Archeologii Pradziejowej” i „Zarysu Archeologii Śródziemnomorskiej”), czy mała liczba zajęć o charakterze warsztatowym lub fachowym (w tym takich z bezpośrednim kontaktem z materiałem archeologicznym), czy brak wyraźnie zdefiniowanych różnic pomiędzy zajęciami pomocniczymi (zajęcia dodatkowe do bloku zajęć głównych), kierunkowymi i fakultatywnymi. Problemy te najwyraźniej potęgowały rezygnację studentów z kontynuacji nauki już nawet w trakcie pierwszego roku studiów.

W odpowiedzi na powyższe, założenia nowego programu studiów licencjackich, którego wdrażanie rozpoczęło się 1 października 2019 roku, w zamyśle twórców odpowiadają na zarzuty

Najważniejszym założeniem jest odejście od powtarzania przekazywanych informacji na kolejnych zajęciach czy latach studiów. Profesjonalne podejście do studentów, dające podstawy do oczekiwania podobnego od nich stosunku do wykładowców, wiąże się z prowadzeniem rzetelnych, autonomicznych i w pełni profesjonalnych koncepcyjnie zajęć. Powtarzanie wiedzy na kolejnych latach, ale na różnym stopniu trudności stosunkowo szybko stwarza w uczestnikach tego procesu wrażenie niedowartościowania spędzonego wspólnie czasu, który został w jakimś stopniu stracony, co zniechęca. W związku z tym zwiększeniu uległa liczba zajęć o charakterze warsztatowym, mających na celu przekazanie konkretnej wiedzy i umiejętności poprzez jak największe zaangażowanie studenta. Niezwykle ważne są nie tylko zawartości merytoryczne poszczególnych zajęć, ale także metody dydaktyczne wykorzystywane podczas nich. Zmiany pokoleniowe mają bowiem implikacje dla współczesnego obszaru dydaktyki akademickiej, objawiające się w zmianie podejścia młodych do studiowania, w innym sposobie absorpcji wiedzy oraz komunikacji.

Niezwykle istotnym elementem zmian jest także uwzględnienie, w większym niż dotychczas stopniu, nowych kierunków badań w archeologii oraz jej społecznego funkcjonowania, to ostatnie jest wynikiem konsultacji z potencjalnymi pracodawcami (muzea, instytucje państwowe) (załącznik K2_2 w „Materiały dodatkowe”). Uznano również,

że warto uwypuklić unikatowy aspekt zdobywania wyższego wykształcenia, czyli *tutoring* - indywidualną pracę studenta z wykładowcą. Pozwala to znacznie lepiej identyfikować potrzeby studentów, daje im prawo wyboru ścieżki kształcenia i jest motywacją do samodzielnej pracy i rozwoju.

Idea zmian została osadzona wokół koncepcji zaoferowania studentom różnych ścieżek/profilu zdobywania wiedzy przy zapewnieniu pewnego obowiązkowego minimum. **Pierwszy rok** ma na celu zapoznanie się studentów z nową dziedziną nauki jaką jest dla nich archeologia. Dlatego program zajęć dla wszystkich jest jeszcze w całości obowiązkowy. Pojawiają się przedmioty związane z wprowadzeniem w podstawy teoretyczne (2x30h) i metodyczne (2x30h) archeologii. W celu przygotowania do wyboru indywidualnych ścieżek dalszego kształcenia proponujemy 6 konwersatoriów o dziejach człowieka i cywilizacji (6x30h), a ponadto zajęcia dotyczące źródeł wiedzy o przeszłości oraz warsztat opisu i dokumentacji zabytku. Uzupełnieniem są obowiązkowe zajęcia fakultatywne (języki, wykład ogólnouniwersytecki, wykład ogólnointytutowy, inne) pozwalające na rozwój zainteresowań w obrębie poszczególnych tematów. W założeniu I semestr to wprowadzenie do archeologii, podczas gdy w II semestrze – poza kontynuacją zajęć wprowadzających – student powinien zacząć podejmować decyzje odnośnie do wyboru dalszej ścieżki/profilu kształcenia. Ścieżki te sformułowane są szeroko, określone zostały na podstawie identyfikacji potrzeb studenckich i w założeniu realizowane będą na kolejnych latach studiów. Decyzja o wyborze ścieżki jest konsultowana z tutorem wybranym przez studenta.

Drugi rok to nauka zagadnień specjalistycznych, czyli kształcenie w obrębie wybranego profilu/ścieżki. Dominującą część stanowi profil/ścieżka obowiązkowa tzw. akademicko-naukowa, reprezentowana przez 9 podstawowych specjalności. Studenci zobowiązani są do wyboru 2 spośród nich, przy czym każda zakłada 120h konwersatoryjnych, z których przynajmniej 30h powinno zakończyć się egzaminem. Dla wszystkich studentów, bez względu na wybór specjalności, obowiązkowe będą także zajęcia „Warsztat pracy naukowej”.

Uzupełnieniem ścieżki akademicko-naukowej są trzy profile/moduły: techniczno-metodyczny, technologiczno-badawczy oraz prawno-społeczny. Do poszczególnych ścieżek będą przyporządkowane zajęcia (konwersatoria) o konkretnym profilu wiedzy, zdefiniowane po minimum 30 h. W programie zawarte są propozycje zajęć, które wydały nam się najważniejsze. W zależności od potrzeb studenckich pula takich propozycji tematów może ulec zmianie. Studenci mogą dowolnie zbilansować swoje zaangażowanie w poszczególne ścieżki do wysokości 60 punktów ECTS. Ponadto w programie pojawia się grupa zajęć obowiązkowych: języki, muzealnictwo, metodologia i OGUN.

Trzeci rok stanowi kontynuację kształcenia z II roku i szlifowania umiejętności. Studenci skupiają się na realizacji zajęć z wybranych przez siebie ścieżek. W celu uzupełnienia swojej ścieżki oraz zebrania pkt. ECTS mogą uczęszczać na zajęcia proponowane w modułach II-IV (które zastąpią obecne zajęcia kierunkowe). Poza tym uczęszczają na jedno z pięciu seminariów licencjackich oraz na pewną grupę zajęć obowiązkowych (języki, OGIN, inne). Ograniczenie liczby seminariów licencjackich wiąże się z prowadzeniem każdego z nich przez większą liczbę wykładowców, a także możliwością przygotowywania licencjackich prac dyplomowych u tutorów nieprowadzących seminariów licencjackich. Założeniem jest stworzenie większej grupy studentów do dyskusji na zajęciach.

Podstawą nowej koncepcji programu studiów II stopnia prowadzonych w języku polskim są **założenia** towarzyszące zmianom programu studiów I stopnia. Podobnie, w toku przygotowania projektu wykorzystano wyniki ankiet oraz analizę dotychczas realizowanego programu studiów i opinie zewnętrzne potencjalnych pracodawców (załącznik K2_1 i załącznik K2_3 w „Materiały dodatkowe”). Dostarczyły one argumentów wskazujących, że obowiązujący program przestał być nowatorski, głównie ze względu na rozwój współczesnej archeologii, otoczenia społeczno-gospodarczego oraz postęp w dydaktyce uniwersyteckiej. Powtórzyć można przy tym argumenty wskazane podczas oceny I stopnia studiów o konieczności podjęcia nowych zagadnień badawczych i wyzwań stojących przed archeologią. Przede wszystkim jednak zmianie uległy potrzeby kolejnych pokoleń studentów, którzy na II stopniu studiów oczekują bardziej profesjonalnej i specjalistycznej wiedzy, pozwalającej jednocześnie na jej praktyczne zastosowanie w pracy naukowej. Dodatkowo, proponowana koncepcja odpowiada wymogom stawianym przez nową ustawę i zarządzenia władz rektorskich UW.

W rezultacie od 1 października 2019 roku rozpoczęto wdrażanie **nowego programu studiów drugiego stopnia** prowadzonych w języku polskim. Program jest kontynuacją zmian kształcenia na I stopniu studiów, wraz z założeniami metodycznymi, umożliwiającymi wybór ścieżek/profilu kształcenia (załącznik K2_3 w „Materiały dodatkowe”). Aby nie powielić tematów zajęć wprowadzono jedno seminarium (do wyboru z puli proponowanych) i wprowadzono formuły dydaktyczne, które prowadzić mają do większej aktywizacji studentów podczas zajęć (konwersatorium). W odpowiedzi na zapotrzebowanie na zajęcia specjalizacyjne, ale wychodzące poza tradycyjne obszary chronologiczno-regionalne, zdecydowano o kontynuacji ścieżek/profilu kształcenia, które mają umożliwić pogłębienie wiedzy fachowej, interdyscyplinarnej i z zakresu problemów współczesnej archeologii. Wyzwaniem dla Instytutu, ale także zaletą nowej koncepcji jest zaplanowanie części zajęć prowadzonych przez badaczy innych specjalności, będących w stanie przekazać studentom fachową wiedzę z zakresu dyscyplin współpracujących z archeologią. Istotnym elementem nowego programu są także zajęcia związane z procesem wdrożeniowym przygotowywanych prac dyplomowych, mające stanowić odpowiedź na zapotrzebowania społeczno-gospodarcze (jest to istotny wymóg uniwersytecki realizowanych prac dyplomowych na II stopniu studiów). Istota tych oczekiwań sprowadza się do poszerzenia wymiaru prac magisterskich o dodatkowe spectrum – wykraczające poza sferę ściśle akademicką i zmierzające do zastosowania zgromadzonej wiedzy w procesach społecznych i gospodarczych, funkcjonujących wokół archeologii. W nowej koncepcji programu wyraźnie zaznaczono ważną rolę tutoringów, umożliwiającego indywidualną pracę studenta z wykładowcą, pozwalającą lepiej identyfikować potrzeby studentów, dawać im prawo wyboru ścieżki kształcenia i jest motywacją do samodzielnej pracy i rozwoju.

Idea zmian została osadzona wokół koncepcji zaoferowania studentom różnych ścieżek/profilu zdobywania wiedzy przy zachowaniu pewnego obowiązkowego minimum. Na **pierwszym roku** studenci wybierają seminarium wraz z zajęciami pomocniczymi. Seminarium poświęcone jest kwestiom naukowym, bowiem zagadnienia warsztatowe oraz wdrożeniowe realizowane są na odrębnych zajęciach. Zajęcia pomocnicze odpowiadają zajęciom fakultatywnym w starym programie i mają na celu pogłębienie wiedzy specjalistycznej związanej z tematyką seminarium. Na tym etapie studenci mają zaplanowane kilka zajęć obowiązkowych dla całego roku. Uczęszczają m.in. na wykład poświęcony najnowszym ujęciom metodologicznym i nurtom w teorii archeologii („Archeologia w dobie Nowej

Humanistyki”) oraz na „Translatorium” (umożliwiający praktyczną analizę tekstów i opracowań wraz z zastosowaniem fachowego słownictwa w językach obcych). Dodatkowo kontynuują kształcenie w zakresie zarządzania dziedzictwem archeologicznym. Ważnym elementem programu jest wprowadzenie „zajęć wdrożeniowych”, które mają przygotować do praktycznego zastosowania wyników pracy dyplomowej poza uczelnią (jest to m.in. opracowywanie materiałów z badań ratunkowych, organizacja projektów wystawienniczych, przygotowanie ścieżek dydaktycznych, projektów grantowych czy popularyzacja wiedzy archeologicznej). Zajęcia te realizowane są na obu latach studiów.

Ponadto studenci wybierają konwersatoria w obrębie indywidualnych ścieżek kształcenia z zakresu: archeologia cyfrowa, archeometria, człowiek-przestrzeń-środowisko oraz humanistyczny warsztat badawczy archeologa. Ścieżki te, definiowane w szerokim zakresie, określone zostały na podstawie identyfikacji potrzeb studenckich i w założeniu realizowane będą na kolejnym roku studiów. Do poszczególnych ścieżek są, na wdrażanym I roku, przyporządkowane konwersatoria o określonym profilu wiedzy, po minimum 30 h. W programie zawarte są propozycje zajęć, ale corocznie ich lista jest (na I roku) i będzie (na II roku), modyfikowana w zależności od zgłaszanego przez studentów zapotrzebowania. Część zajęć jest prowadzona przez wykładowców spoza Instytutu, kompetentnych w przekazaniu konkretnej wiedzy specjalistycznej. Studenci mogą dowolnie zbilansować swoje zaangażowanie w poszczególne ścieżki do wysokości 60 punktów ECTS. Decyzja o wyborze zajęć jest konsultowana z tutorem wybranym przez studenta. Uzupełnieniem programu są wykłady OGUN i ćwiczenia terenowe.

Drugi rok stanowi kontynuację kształcenia z I roku. Student kontynuuje seminarium, wybiera zajęcia pomocnicze i zajęcia ze ścieżek/profilu kształcenia. Dodatkowo na II roku studenci uczęszczają na dwa wykłady monograficzne, związane z wybraną specjalizacją. W celu uzupełnienia swojej ścieżki oraz zebrania pkt. ECTS mogą uczęszczać na zajęcia proponowane w różnych profilach. Drugi rok to także czas finalizowania procesu przygotowania pracy dyplomowej i uczęszczania na zajęcia pomocnicze. Poza tym studenci realizują zajęcia obowiązkowe (m.in. OGUN). Istotnym elementem programu jest uzupełnienie praktycznych umiejętności nabywanych w trakcie ćwiczeń wykopaliskowych o pracę nad materiałem archeologicznym w warunkach studyjnych, w ramach „zajęć warsztatowych” realizowanych w IA UW lub we współpracy z placówkami muzealnymi.

Program realizowany w roku akademickim 2019/2020 przez studentów drugiego i trzeciego roku studiów I stopnia w języku polskim, jak również studentów drugiego roku studiów II stopnia w języku polskim, tzw. „stary program”, oparty jest o nieco inną koncepcję. Jak zaznaczono wcześniej, powstawał w swoim ogólnym zarysie prawie dwadzieścia lat temu, ale był aktualizowany i dopasowywany do zmian rzeczywistości naukowej i społeczno-gospodarczej wielokrotnie. Ostatnia modyfikacja nastąpiła w 2012 roku

Zgodne z jego założeniami studia I stopnia (licencjackie) traktowane były jako przygotowanie do zawodu i, jako takie, zakładały, że absolwenci powinni posiadać gruntowną wiedzę z zakresu metod badawczych na różnych typach stanowisk oraz w różnych warunkach glebowych, środowiskowych i klimatycznych. Powinni być przygotowani do sprawnego planowania i prowadzenia wykopalisk oraz kierowania zespołem pracującym w terenie. W związku z tym nacisk na studiach pierwszego stopnia był położony na uzyskanie

praktycznych umiejętności zawodowych. Służyć temu miała duża ilość godzin ćwiczeń terenowych, zarówno typowych wykopalisk jak i innych form kształcenia w terenie m.in. różne rodzaje prospekcji i obsługa sprzętu pomiarowego. Istotnym atutem praktycznej nauki zawodu w IA UW była (i jest) bardzo szeroka oferta wykopalisk krajowych i zagranicznych, na których studenci zdobywali i poszerzali zakres swoich umiejętności. Drugim założeniem było, że obok praktycznej wiedzy terenowej absolwent studiów zawodowych powinien radzić sobie na styku z innymi dziedzinami, których warsztat jest niezbędny dla prowadzenia kompleksowych badań. Osiągnięciu takich predyspozycji służyć miały zajęcia laboratoryjne, zajęcia w blokach pomocniczych i inne. Studenci poznawali podstawy wiedzy z zakresu konserwatorstwa, muzealnictwa, archeozoologii, antropologii fizycznej, numizmatyki, epigrafiki, czy fotografii.

Na **pierwszym roku** (już nie realizowanym) studenci w trakcie zajęć obowiązkowych poznawali podstawy metod archeologicznych, zarówno na poziomie teoretycznym jak i praktycznym („Wstęp do archeologii” i „Metodyka badań wykopaliskowych” – każde w bloku wykład 60h + ćwiczenia 60h), a także wiedzę podstawową z zakresu archeologii pradziejowej i wczesnośredniowiecznej czy archeologii śródziemnomorskiej (w blokach wykład 60h + ćwiczenia 60h – „Zarys Archeologii Pradziejowej” i „Zarys Archeologii Śródziemnomorskiej”). Zdobywali także podstawową wiedzę z zakresu antropologii fizycznej, podczas zajęć z „Nauk o człowieku” (wykład 30h + ćwiczenia 30h). Dodatkowo uczęszczali na wykłady ogólnouniwersytecki (60h) i ogólnoinstitutowy (60h), obowiązkowe zajęcia z zakresu „Bezpieczeństwa i higieny pracy” i „Ochrony własności intelektualnej” oraz uczestniczyli w ćwiczeniach terenowych – wykopaliskach (300h). Obowiązkowe były także zajęcia z wychowania fizycznego (60h).

Drugi rok poświęcony był (i jest dla studentów, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2018/2019) wprowadzeniu podstaw specjalizacji w zakresie archeologii (zestaw dwóch bloków archeologicznych, główny wykład 60h + ćwiczenia 60h + wykład pomocniczy 60h, poboczny – wykład 60h + ćwiczenia 60h) oraz dodatkowego bloku, w ramach którego studenci mogli wybrać także bloki z tzw. nauk pomocniczych archeologii (m.in. antropologii fizycznej, archeozoologii czy numizmatyki (w bloku wykład 60h + ćwiczenia 60h). Dodatkowo uczęszczali na wykład ogólnouniwersytecki (60h), lektorat języka nowożytnego i starożytnego (każdy po 60h) oraz uczestniczyli w ćwiczeniach terenowych – wykopaliskach (150h) i badaniach powierzchniowych (30h). Obowiązkowe były także zajęcia z wychowania fizycznego (60h). Zajęcia z „Muzealnictwa, konserwatorstwa, popularyzacji archeologii” (wykład 30h + ćwiczenia 30h) kształciły studentów w umiejętnościach związanych z szeroko pojętej interakcji z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zajęcia „Techniki zdobywania i przetwarzania informacji” (konwersatorium 30h) w poruszaniu się w świecie nowoczesnych technologii informacyjnych, a zajęcia warsztatowe „Fotografia i rysunek zabytków” (60h) w umiejętności tworzenia bardziej „tradycyjnych” form dokumentacji archeologicznej.

Trzeci rok poświęcony był (i jest dla studentów, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2017/2018 i 2018/2019) przede wszystkim przygotowywaniu pracy dyplomowej w ramach tzw. proseminarium głównego (dyplomowego – 60h). Student kontynuował również zdobywanie wiedzy w zakresie wcześniej wybranych bloków, uczęszczając w ich ramach na proseminaria (2 x 60h) i zajęcia kierunkowe (7x30h). Ponadto brał udział w zajęciach „Nauki o środowisku” (konwersatorium 60h), a także kontynuował

lektorat języka nowożytnego i starożytnego (każdy po 60h). Ukoronowaniem trzeciego roku było złożenie pracy licencjackiej i jej obrona.

Studia II stopnia (magisterskie) w programie obowiązującym do 30 września 2019 roku zakładały, że student w ich trakcie zdobywa umiejętności poszerzone i pogłębione względem tych zdobytych na studiach I stopnia. W ramach kształcenia na drugim etapie studiów miały być rozwijane także praktyczne umiejętności, czyli warsztat terenowy. Ich absolwent powinien być przygotowany do kierowania ekspedycją archeologiczną, sprawnie interpretować całość zjawisk, których pozostałością jest badany układ stratygraficzny. Powinien być w stanie przygotować i przeprowadzić badania nie tylko pod względem merytorycznym, ale i menedżerskim. Studia magisterskie w założeniu miały być także szkołą syntetycznego myślenia i wyciągania wniosków. Przygotowanie pracy magisterskiej pod okiem doświadczonego mistrza miało na celu uczenie spójnego wyrażania swoich myśli w mowie i piśmie, osvajanie z wystąpieniami, przygotowywanie do obrony swoich argumentów na forum publicznym. Pogłębieniu i poszerzeniu licznych umiejętności służyły także staże studenckie w Instytucie jak również wyjazdy zagraniczne (praktyki, stypendia itp.).

Na pierwszym roku studiów II stopnia (już nie realizowanym) student wybierał dwa seminaria, traktując jedno jako główne (dyplomowe) a drugie jako poboczne (2 x 60h). Wiedzę teoretyczną uzupełniał uczęszczając na obowiązkowe wykłady z „Metodologii archeologii” (60h), a także zajęcia z „Historii archeologii” (30h). Poziom wiedzy na tematy związane z tematyką seminariów i, w założeniu, przygotowywanej pracy magisterskiej, podnosił uczęszczając na wykłady monograficzne i serię zajęć fakultatywnych, prowadzonych najczęściej w formie konwersatorium (razem 120h). Do tego uczęszczał także na OGUN (60h) i brał udział w ćwiczeniach terenowych – wykopaliskach (200h).

Na drugim roku (wciąż realizowanym w roku 2019/2020) student kontynuował oba seminaria, przygotowując pracę magisterską w ramach głównego. Uczęszczał także na wykłady monograficzne i zajęcia fakultatywne, umożliwiające mu ustawiczne poszerzanie wiedzy (razem 120h). Brał też udział w ćwiczeniach terenowych – badaniach powierzchniowych (200h). Ukoronowaniem było złożenie pracy magisterskiej i jej obrona.

W porównaniu do „starego” programu, nowy, obowiązujący od 1 października 2019 roku program studiów wiąże się z nieznacznym zwiększeniem liczby godzin zajęć dla studentów na I roku oraz na III roku studiów I stopnia (licencjackich). Zmniejsza się liczba wykładów wobec zwiększenia liczby konwersatoriów i ćwiczeń, co równoznaczne jest z mniejszą liczbą egzaminów wobec wzrostu zajęć „na zaliczenie”. Proponowany program studiów II stopnia wiąże się z nieznacznym zwiększeniem liczby godzin zajęć dla studentów na I roku. Zmniejsza się liczba wykładów wobec zwiększenia liczby konwersatoriów, co równoznaczne jest z mniejszą liczbą egzaminów.

Zwiększenie zajęć o charakterze konwersatoryjnym, często prowadzonych w niewielkich grupach, umożliwia bezpośredni kontakt pracownika i studenta, którzy niejako przy okazji uczestniczą w zajęciach znacznie bardziej aktywnie, niż w trakcie słuchania tradycyjnego wykładu. Dodatkowo, zwłaszcza na studiach II stopnia (magisterskich) zajęcia tego typu pozwalają włączyć studentów w proces badawczy poprzez uczestnictwo i wymianę myśli w dyskusjach. Należy też podkreślić w tym kontekście niezwykle ważną rolę zajęć terenowych (ćwiczeń terenowych – wykopalisk i badań powierzchniowych), które

dotatkowo włączają studentów w proces badawczy, umożliwiają przetestowanie zdobytej wiedzy, a także uczą warsztatu archeologa terenowego. Nowy program studiów kładzie także nacisk na zgodność koncepcji kształcenia i treści przekazywanych podczas procesu dydaktycznego z zapotrzebowaniem otoczenia społeczno-gospodarczego, a także uwzględnia charakter rynku pracy, kształcąc wysoko wykwalifikowanych specjalistów w zawodzie archeologa. Uczestnictwo w zajęciach typu – ćwiczenia terenowe (realizowane w różnych kontekstach społeczno-kulturowych, różnych krajach, w kooperacji z różnymi instytucjami), zajęcia wdrożeniowe (na których studenci realizują projekty umożliwiające im poznanie procesu wyprowadzenia badań archeologicznych o charakterze naukowym w fazę praktyczną – wdrożeniową, we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi reprezentującymi nie tylko instytucje związane z ochroną dziedzictwa kulturowego, ale także z przedsiębiorstwami), pozwala na rozwijanie tzw. kompetencji miękkich, niezwykle istotnych z punktu widzenia we współczesnym świecie.

Studia stacjonarne I i II stopnia w języku angielskim

Od roku akademickiego 2019/2020 studenci obcojęzyczni mogą podjąć studia na odrębnym kierunku Archaeology na poziomie licencjackim i magisterskim, powołanym uchwałą Senatu UW z dnia 8 maja 2019 roku. Nowy program studiów licencjackich powstał na podstawie dotychczasowych doświadczeń i w znacznym stopniu kontynuuje wypracowane do tej pory ścieżki kształcenia, wprowadzając zmiany związane z postulatami zgłaszanymi przez studentów (np. zajęcia z zakresu bioarcheologii), zmieniając się charakterem badań archeologicznych (seria: „Ancient technology...”, jak również dostosowaniem wymiarów godzinowych i punktacji do zmian wynikających z wprowadzenia nowej ustawy o szkolnictwie wyższym i nowych uregulowań na poziomie uczelni i wydziału. Zajęcia realizowane w ramach studiów licencjackich stanowią zwarty program dzielący omawianie podstawowych zagadnień, jak i zajęć fakultatywnych pomiędzy różne lata studiów. Celem studiów licencjackich jest wykształcenie absolwenta do udziału w badaniach archeologicznych poprzez zapoznanie studentów z charakterystyką historyczno-kulturową wybranych obszarów oraz wprowadzenie do podstawowych metod i technik stosowanych w archeologii (załącznik K2_3 w „Materiały dodatkowe”). Główny zakres chronologiczno-kulturowy zajęć skupia się na obszarze szeroko pojętego Śródziemnomorza – podstawowe informacje dotyczące kultur i chronologii tego regionu omawiane są w blokach wykład i ćwiczenia podzielone pomiędzy pierwsze dwa lata studiów licencjackich: „Archaeology of Egypt” i „Archaeology of the Ancient Near East” (I rok st. lic.) oraz „Archaeology of Greece” i „Archaeology of Rome and Roman Provinces” (II rok st. lic.). Zajęcia te uzupełnione były wykładami o charakterze pomocniczym z historii wymienionych obszarów śródziemnomorskich (cykl „Ancient history of...” realizowany na I i II roku st. lic.). Nowy program większy nacisk stawia na zastosowanie nowych metod badawczych w archeologii, stąd też zajęcia te zostały wycofane, zaś wprowadzono zajęcia wprowadzające elementy archeometrii: „Bioarchaeology” (I rok st. lic.) oraz „Ancient technology: stone, pottery and glass” i „Ancient technology: organic materials” (II rok st. lic.). W ramach przygotowania do pisania pracy licencjackiej program III roku studiów licencjackich uzupełniono o zajęcia z metodologii archeologii i ogólnie rozumianej pracy naukowej (w tym pisania prac naukowych): „Introduction to methodology” i „Scientific workshop”. W celu zmniejszenia obciążenia dydaktycznego połączono w nowym programie dotychczasowe trzy proseminaria, w ramach których studenci przygotowują prace licencjackie („Proseminar I: Egypt”; „Proseminar II:

Near East” i „Proseminar III: Classical archaeology”) w dwa („Proseminar I: Egypt and Near East” i „Proseminar II: Classical Archaeology”).

Utrzymany został dotychczasowy charakter pozostałych zajęć w ramach studiów licencjackich. Pierwszy rok wprowadza podstawowe informacje o metodyce badań archeologicznych („Introduction to archaeology”; „Archaeological excavation methods and surveying”), które przygotowują studentów do pracy podczas ćwiczeń wykopaliskowych realizowanych po I i II roku w okresie letnim. Zajęcia uzupełnione są wprowadzeniem do archeologii pradziejowej („Outline of prehistoric Archaeology”) oraz zajęciami o charakterze fakultatywnym - wykładem ogólnouniwersyteckim.

Zajęcia na drugim i trzecim roku studiów licencjackich są prowadzone według poprzedniego programu studiów.

Drugi roku studiów, oprócz wymienionej już kontynuacji zajęć wprowadzających w tematykę archeologii śródziemnomorskiej studenci zapoznawani są z metodami warsztatu archeologa poprzez zajęcia o charakterze praktycznym („Techniques of data acquisition and processing”, „Archaeological documentation methods” oraz „Photography and drawing of artefacts”). Dodatkowe zagadnienia są poruszane w ramach wykładów dotyczących muzeologii i popularyzacji archeologii („Museology, conservation and popularisation of Archaeology”) oraz wprowadzenia do archeologii Ameryk („Outline of archaeology of the Americas”). Program uzupełniają lektoraty: łaciny i wybranego języka nowożytnego oraz pozostałe zajęcia o charakterze fakultatywnym - wykład ogólnouniwersytecki i zajęcia z wychowania fizycznego. Studenci zaliczają również ćwiczenia wykopaliskowe, realizowane w czasie miesięcy letnich.

Rok trzeci służy głównie przygotowaniu rozprawy licencjackiej, powstającej w ramach jednego z trzech proseminariów (tzw. proseminarium głównego). Wybierane zajęcia fakultatywne z puli oferowanej przez Instytut, pozwalają na skupienie się na tematach najbardziej interesujących i/lub potrzebnych do przedstawienia pracy licencjackiej z punktu widzenia studenta. Pozostałe zajęcia przypominają zajęcia z poprzedniego roku: lektoraty (z wprowadzeniem greki zamiast łaciny), zajęcia wychowania fizycznego oraz ćwiczenia wykopaliskowe. Mniejsze obciążenie zajęciami ma na celu ułatwienie studentom skupienia się na pisaniu pracy licencjackiej, która jest głównym celem realizowanym podczas trzeciego roku studiów licencjackich.

Jak uprzednio zostało już wspomniane, dwuletnie studia magisterskie w języku angielskim, prowadzone w ramach kierunku archeologia mają nieco bardziej specjalistyczny charakter. Program studiów skupiony jest w ramach dwóch komplementarnych specjalności: archeologii Bliskiego Wschodu i bioarcheologii. W przypadku obu dziedzin Instytut Archeologii może się pochwalić licznymi osiągnięciami naukowymi, zaoferowanie więc wiedzy, którą dysponują w tym zakresie pracownicy Instytutu pozwala na zaoferowanie atrakcyjnej oferty dydaktycznej.

Nowy program studiów, oferowany od roku akademickiego 2019/2020 wyraźnie bazuje na dwóch specjalnościach w ramach oferowanej dydaktyki: zajęcia prowadzone są w ramach dwóch ścieżek, które determinują zajęcia obowiązuujące studentów w zależności od wybranego przez nich seminariów magisterskich. Studenci uczęszczają na pierwszym roku na oba semina: „Bioarchaeology” i „Near East Archaeology”, z których wybierają główne, w ramach którego będą przygotowywać prace magisterskie. Wybór seminariów determinuje wybór zajęć obowiązkowych (obligatory course: 2×30h) oraz warsztatów ćwiczących

umiejętności praktyczne (obligatory workshop 30h). Wszyscy studenci są zobligowani do uczęszczania na zajęcia o charakterze ogólnym: wykłady „History of Archaeology: Birth of Archaeology”, „Methodology of Archaeology” i „Introduction to Bioarchaeology” oraz zajęcia wprowadzające w warsztat pisania pracy naukowej „Scientific writing workshop”. Program uzupełniony jest zajęciami fakultatywnymi: wykładem ogólnouniwersyteckim oraz dwoma zajęciami fakultatywnymi z puli oferowanej przez instytut (w ramach zajęć fakultatywnych mogą być wybrane również zajęcia obowiązkowe dla specjalności nie będącej tematem pracy magisterskiej studenta). Cykl dydaktyczny zamykają letnie ćwiczenia wykopaliskowe. W poprzednich latach realizowany był stary program studiów, który wprowadzał mniej elementów powiązanych z obraną specjalnością (zamiast wykładów obowiązkowych wykłady monograficzne, brak warsztatów) oraz brakowało w nim zajęć wprowadzających w tajniki pisania prac naukowych.

Drugi rok studiów magisterskich w ramach nowego programu w jeszcze większym stopniu koncentruje się na wybranej przez studenta specjalności – kontynuowane jest tylko seminarium, w ramach którego powstaje praca magisterska oraz obligatoryjne zajęcia warsztatowe tej samej specjalności. Zajęcia fakultatywne oferowane w przez instytut (6×30h) są uzupełnione wykładem ogólnouniwersyteckim (60h). Cykl zajęć terenowych kończy tygodniowa prospekcja terenowa (badania powierzchniowe).

Poprzednio realizowany program 2 roku st. magisterskich różni się głównie obowiązkiem kontynuacji obu seminariów oraz podziałem zajęć fakultatywnych na wykłady monograficzne (2×30h) i zajęcia o charakterze konwersatoryjnym (4×30h). Zmniejszenie obciążeń godzinowych w nowym programie ma na celu ułatwienie studentom pracy nad przygotowaniem rozprawy magisterskiej

Studia niestacjonarne II stopnia (zaoczne magisterskie)

Na kierunku Archeologia prowadzone są również studia niestacjonarne zaoczne II stopnia (magisterskie). Studia I stopnia istniały do roku akademickiego 2014/2015. Zostały wygaszone ze względu na spadek zainteresowania tą formą kształcenia. Od 1 października 2019 również na studiach niestacjonarnych wprowadzony został nowy program studiów. Oferta tego programu kierowana jest przede wszystkim do absolwentów studiów I stopnia (licencjackich) na kierunku archeologia, którzy z różnych przyczyn życiowych nie mogli, bądź nie mogą kontynuować nauki na studiach II stopnia w systemie stacjonarnym, ale jest także skierowana do osób posiadających dyplom licencjacki innych kierunków uniwersyteckich. Zajęcia prowadzone są w weekendy (średnio dwa zjazdy miesięcznie - od października do maja). Po każdym semestrze odbywa się sesja egzaminacyjna. Odpowiednio w marcu oraz we wrześniu jest sesja poprawkowa.

Oferowane zajęcia to przede wszystkim seminaria (obowiązkowe 2 dla każdego studenta) oraz wykłady monograficzne (obowiązkowe 3 dla każdego studenta pierwszego i 4 dla każdego studenta drugiego roku). W tych dwóch grupach student może wybierać zajęcia z szerszej oferty. Część wykładów jest także dostępna on-line. Ponadto program zawiera grupę zajęć obowiązkowych takich jak: Historia archeologii (2 wykłady dla I roku), Praca z tekstami specjalistycznymi w języku obcym (1 translatorium dla I roku), Metodologia (1 wykład dla II roku). Ofertę zajęć realizowanych w salach wykładowych dopełniają wykłady ogólnouniwersyteckie. W nowym programie w tej puli przewidziane są także wykłady z nauk społecznych.

Wszystkie wykłady kończą się egzaminami a seminaria i translatorium zaliczeniami. Zaliczenie zależy od wykonywania podczas zajęć i w formie prac domowych zadań wyznaczanych przez prowadzącego. Najczęściej studenci przedstawiają efekty swojej pracy w formie prezentacji multimedialnej uzupełnionej komentarzem. Po wystąpieniu prowadzący zadaje pytania oraz odbywa się dyskusja z udziałem innych studentów.

Osobną kategorię zajęć stanowią ćwiczenia terenowe są to zajęcia obowiązkowe (ćwiczenia powierzchniowe - 30 godzin oraz ćwiczenia wykopaliskowe - 300 godzin). Każdy student ma możliwość wyboru miejsca odbywania tych zajęć z bogatej oferty Instytutu Archeologii UW. Ćwiczenia są zawsze realizowane podczas badań terenowych a studenci mają możliwość uczestniczenia w procesie badawczym pod stałą opieką prowadzącego zajęcia.

Zaliczenie ostatniego semestru seminarium magisterskiego jest możliwe wyłącznie po przedstawieniu tekstu pracy magisterskiej. Tekst ten musi zostać zaakceptowany przez Promotora. Weryfikacji efektów uczenia z całego toku studiów służy egzamin magisterski podczas którego komisja zadaje pytania zarówno dotyczące tekstu pracy dyplomowej jak również różnych zagadnień związanych procesem kształcenia na kierunku archeologia na poziomie magisterskim.

Podsumowanie:

Podsumowując, należy podkreślić, że zmiany wprowadzane w programie od 1 października 2019 roku, odpowiadają założeniom:

- indywidualizacji toku studiów: poza pierwszym rokiem studiów I stopnia, gdzie istnieje przewaga zajęć o charakterze obowiązkowym, prowadzonych jednak w zmienionej formule umożliwiającej znacznie większy kontakt studenta z prowadzącym, to student kreuje własny tok nauczania, dobierając zajęcia i ich tematykę według własnych zainteresowań i uznania, korzystając jednocześnie z rad indywidualnego opiekuna – tutora
- bezpośredniej interakcji student-prowadzący zajęcia: większość zajęć ma charakter konwersatoryjny, odbywają się w niewielkich grupach dając możliwość aktywnego rozwoju wszystkim uczestnikom, kładąc nacisk na kompetencje komunikacyjne, pracę w grupie, umiejętność udziału w dyskusji naukowej i budowania logicznej wypowiedzi
- włączania studentów w proces badawczy – zwłaszcza studentów II stopnia – poprzez uczestnictwo w badaniach własnych pracowników (zarówno w badaniach terenowych w ramach ćwiczeń terenowych, jak i w realizacji grantów czy innych projektów badawczych).

W Instytucie Archeologii nie są prowadzone praktyki zawodowe. Ich odpowiednikiem w programie studiów są ćwiczenia terenowe (często kolokwialnie nazywane „praktykami”) prowadzone w formie wykopalisk archeologicznych i badań powierzchniowych. Zasady ich odbywania i organizacji zawarte są w dokumencie „Zasady odbywania praktyk w formie ćwiczeń terenowych w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego” (dostępny na stronie <http://www.archeologia.uw.edu.pl/praktyki-terenowe/>). Każdy student studiów I stopnia (licencjackich) ma obowiązek uczestnictwa w minimum 450 godzinach ćwiczeń w formie wykopalisk i 30 godzinach ćwiczeń w formie badań powierzchniowych. Na studiach II stopnia (magisterskich) każdy student ma obowiązek uczestnictwa w 150 godzinach ćwiczeń

w formie wykopalisk (wg programu obowiązującego od 1 października 2019 roku, wcześniej było to 200 godzin) i 30 godzinach ćwiczeń w formie badań powierzchniowych. Istnieje możliwość zamiany części ćwiczeń terenowych na staż w instytucjach związanych z archeologią. Ćwiczenia terenowe są koordynowane przez koordynatora ćwiczeń terenowych, a odbywają się w różnych terminach i miejscach (w kraju i zagranicą). Jako że wspomniany dokument – „Zasady odbywania praktyk w formie ćwiczeń terenowych w Instytucie Archeologii UW” – opierał się o regulacje odnoszące się do aktów prawnych zmienionych nowymi regulacjami uniwersyteckimi, oczekuje na aktualizację w najbliższym czasie, po powołaniu Rady Dydaktycznej kierunku Archeologia i Archaeology.

W załączonym folderze pt. „Materiały dodatkowe” znajdują się:

- K2_1 - rezultaty ankiet przeprowadzonych pod koniec 2016 roku w gronie pracowników, studentów i absolwentów dotyczących oceny programu studiów
- K2_2 – opinie zewnętrzne dotyczące zmiany programu studiów - konsultacje z potencjalnymi pracodawcami oraz opinie samorządu studentów
- K2_3 – aktualny program studiów dla kierunku Archeologia i Archaeology dla studiów stacjonarnych I i II stopnia studiów (licencjackich i magisterskich) oraz dla II stopnia studiów niestacjonarnych (zaocznych magisterskich) – uwaga – pierwszy rok na każdym stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych ma wdrażany nowy program
- K2_4 – nowy program studiów dla kierunku Archeologia i Archaeology dla studiów stacjonarnych I i II stopnia studiów (licencjackich i magisterskich) oraz dla II stopnia studiów niestacjonarnych (zaocznych magisterskich) – aktualnie realizowany tylko rok pierwszy na każdym stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

.....

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Rekrutacja na studia stacjonarne w języku polskim oraz w języku angielskim, a także na studia niestacjonarne (zaoczne) na kierunku archeologia odbywa się na zasadach określonych w „Uchwale Rekrutacyjnej Senatu Uniwersytetu Warszawskiego w sprawie warunków, trybu i terminów postępowania rekrutacyjnego na studia pierwszego stopnia, jednolite studia magisterskie i studia drugiego stopnia na Uniwersytecie Warszawskim”, uchwalanej każdorazowo w latach poprzedzających każdy z procesów rekrutacyjnych. Szczegółowe warunki i tryb oraz wszystkie daty związane z procesem rekrutacyjnym są precyzyjnie określone w załącznikach do wspomnianych wyżej Uchwał. W roku akademickim 2019/ 2020 obowiązywała Uchwała nr 378 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie warunków, trybu i terminów postępowania rekrutacyjnego na studia pierwszego stopnia, jednolite studia magisterskie i studia drugiego stopnia na Uniwersytecie Warszawskim w roku akademickim 2019/2020 wraz z odpowiednimi załącznikami (dostępna na stronie www.monitor.uw.edu.pl).

W bieżącym roku rekrutacja odbywała się na poziomie Komisji Rekrutacyjnej Wydziału Historycznego UW w skład której wchodziło 11 przedstawicieli kierunków wykładanych na Wydziale Historycznym. Pracami Komisji kierował prodziekan ds.

studenckich dr hab. Krzysztof Skwierczyński. W skład Komisji Rekrutacyjnej WHUW z Instytutu Archeologii UW weszły dwie osoby: mgr Marcin Wagner (odpowiedzialny za system IRK dla 3 Instytutów: Archeologii, Etnologii i Antropologii Kulturowej oraz Muzykologii) oraz dr hab. Anna Smogorzewska, jako członek Komisji. Utworzenie w tym roku na poziomie Wydziału Komisji Rekrutacyjnej zapewne było dobrym pomysłem i w wielu przypadkach ułatwiło pracę Komisji. Tak zorganizowana praca wydaje się optymalna. W latach poprzednich Komisje były powoływane w ramach poszczególnych Instytutów. Kandydaci składali dokumenty w Instytucie Archeologii UW na ręce członków Komisji Rekrutacyjnej WHUW. Szczegółowy raport z postępowania rekrutacyjnego znajduje się w załączniku K3_1 w „Materiały dodatkowe”.

Studia I stopnia stacjonarne na kierunku Archeologia

Rekrutacja na studia I stopnia stacjonarne na kierunku Archeologia na rok 2019/ 2020 odbywała się na podstawie wprowadzonych przez kandydatów do systemu Internetowej Rekrutacji Kandydatów UW (IRK UW) i potwierdzonych w Krajowym Rejestrze Matur (KReM) wyników matury przedmiotów potrzebnych do obliczenia średniej, zgodnie z określoną wagą poszczególnych przedmiotów, stanowiącej wynik kandydata, potrzebny w procesie rekrutacji do kwalifikacji kandydata na kierunek studiów i ustalenia listy rankingowej. Do obliczenia średniej wymagane było od kandydata zdanie na maturze na poziomie podstawowym lub rozszerzonym przedmiotów, w tym języka polskiego, matematyki oraz wybranego nowożytnego języka obcego, dopuszczonego na egzaminie maturalnym. Waga poszczególnych przedmiotów stanowiła odpowiednio 30%, 10% i 10%. Pozostałe 50% punktów przypadało na przeliczenie punktów z wymaganego wybranego przez kandydata przedmiotu, zdawanego na maturze na poziomie rozszerzonym, z grupy przedmiotów określonych w załączniku 1 do wspomnianej ustawy Senatu nr 378. Są to następujące przedmioty: wiedza o społeczeństwie, historia, historia sztuki, geografia, język łaciński i kultura antyczna, język grecki i kultura antyczna oraz filozofia.

W przypadku kandydatów z maturą międzynarodową IB przedmioty t.j. język polski lub właściwy język matury, matematyka, język nowożytny (różny od języka matury), które kandydat mógł zdać na poziomie niższym i wyższym były wagi odpowiednio: 30%, 10%, 10%. Przedmiot wymagany do wyboru, stanowiący 50% końcowego wyniku mógł zostać wybrany z grupy przedmiotów: zarządzanie, ekonomia, psychologia, antropologia, historia, przedmiot z grupy „sztuka”, geografia, filozofia, polityka, łacina, greka klasyczna, zaś kandydaci zdający Maturę Europejską (ME) oraz Maturę Zagraniczną mogli wybrać w tym miejscu jeden z przedmiotów: ekonomia, historia, sztuka, geografia, filozofia, łacina, greka klasyczna.

W tym roku na wniosek Komisji Rekrutacyjnej i na podstawie analizy liczby kandydatów rejestrujących się na kierunek Archeologia w latach ubiegłych próg punktowy został podniesiony o 5 pkt. do poziomu 35 pkt. a od przyszłorocznej rekrutacji zgodnie z polityką dla całego Uniwersytetu Warszawskiego próg punktowy pozwalający na przyjęcie na studia wynosić będzie 50 pkt. Jednak, jak się wydaje, taki próg punktowy może w przypadku studiów na kierunku Archeologia, w związku ze specyfiką dyscypliny i obowiązkowymi praktykami wykopaliskowymi w ciągu roku akademickiego, mieć zgoła odmienne skutki. Wielu obecnych studentów, pasjonatów archeologii nie osiągnęło na maturze zakładanego przyszłorocznego progu punktowego, co nie oznacza, że są słabymi studentami, a w wielu

przypadkach ich zaangażowanie i wiedza z zakresu ich zainteresowań archeologicznych stawia ich w czołówce studentów UW.

W br. rekrutacja odbyła się w dwóch turach lipcowej oraz wrześniowej. Limit miejsc wynosił 100. Niestety został on zmniejszony przez władze uczelni o 30 miejsc w stosunku do roku poprzedniego. Zmniejszenie to wydaje się nie było dobre właśnie ze względu na charakter studiów oraz prowadzone liczne badania przede wszystkim terenowe przez naukowców z IAUW, w których studenci biorą udział.

Studia I stopnia stacjonarne na kierunku ARCHAEOLOGY (studia w jęz. angielskim)

Rekrutacja na studia I stopnia na kierunku ARCHAEOLOGY (studia w jęz. angielskim) na rok 2019/2020 odbywała się na podstawie wyników matur. Próg punktowy wynosił 35 pkt.

Z roku na rok obserwujemy zwiększenie zainteresowania tym kierunkiem, nie tylko wśród polskich maturzystów, ale przede wszystkim tych z zagranicy. Niestety problemem nie jest otrzymanie pozytywnej decyzji. Kandydaci z zagranicy w terminie dostarczają wymagane dokumenty lecz niestety wielu z nich nie otrzymuje w terminie wizy, co powoduje niemożność podjęcia przez nich nauki na tym kierunku studiów. Trudnością są także dodatkowe wymagane dokumenty tj. nostryfikacja dyplomów czy dokument mówiący o możliwości kontynuacji nauki na podstawie otrzymanego świadectwa na kolejnym stopniu w państwie, w którym dokument został wydany.

W tym roku dodatkowo studia zostały zwolnione z opłaty.

Liczba miejsc od samego początku istnienia kierunku wynosi **20**.

Rekrutacja odbywała się w dwóch turach lipcowej i wrześniowej. W I turze uczestniczyło **50** kandydatów zarejestrowanych w systemie IRK (38 – Polska; 1 – USA; 1 – Finlandia; 1 – Brazylia; 1 – Meksyk; 1 – RPA; 2 – Nigeria; 3 – Indie; 1 – Tajwan; 1 – Zimbabwe), w tym 5 osób bez wymaganej opłaty rekrutacyjnej. Przyjęto w I turze **15 osób**.

W II turze brało udział **11** kandydatów (6 – Polska; 1 – Czarnogóra; 1 – Chiny; 1 – Brazylia; 1 – Nigeria; 1 – Indie), w tym aż 7 osób było bez wymaganej opłaty rekrutacyjnej. Przyjęto **3 osoby**

Średnia potrzebna do ustalenia listy rankingowej była obliczona zgodnie z zapisami w załączniku do Uchwały nr 372 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego.

Kandydaci chcący brać udział w rekrutacji na ten kierunek musieli przedłożyć wyniki matur z języka polskiego lub języka właściwego matury (jeśli zdawali lub są z zagranicy), matematyki, języka nowożytnego (wszystkie na poziomie podstawowym lub rozszerzonym). Waga dla każdego z tych przedmiotów wynosiła 10%. Dodatkowo brany był pod uwagę język angielski na poziomie rozszerzonym (waga 10%), który mógł być wskazany przez kandydata dwukrotnie. Pozostałe 60% przypadało na jeden z wymaganych przedmiotów na poziomie podstawowym lub rozszerzonym: wiedza o społeczeństwie, historia, historia sztuki, geografia, język łaciński i kultura antyczna, język grecki i kultura antyczna, filozofia. Analogiczne wagi przedmiotów zastosowano w przypadku matur EB, IB i matury zagranicznej. Wymagane przedmioty są tożsame z tymi wykazanymi przy rekrutacji na studia I stopnia na kierunku archeologia.

Przebieg rekrutacji jest monitorowany na podstawie danych z internetowego systemu rekrutacji (IRK UW), raportów Komisji Rekrutacyjnej oraz raportów z badań kandydatów (rekrutacyjnych) Pracowni Ewaluacji Jakości Kształcenia (PEJK). Po zakończeniu procesu rekrutacji przedstawiciel Komisji Rekrutacyjnej przedstawia sprawozdanie przed Radą Naukową Instytutu Archeologii, podsumowując całość postępowania i sugerując rozwiązania konkretnych problemów. Ogólny wniosek z ostatnich lat jest taki, że pomimo niżu demograficznego, zainteresowanie studiami na kierunku archeologia utrzymuje się na podobnym poziomie. W odniesieniu do studiów prowadzonych w języku angielskim problematyczną kwestią jest niezrozumienie uniwersyteckich procedur przez kandydatów z zagranicy, jak również wymagania np. osobistego składania dokumentów. Problem ten musi być jednak rozwiązany systemowo, na poziomie ogólnouniwersyteckim.

Studia II stopnia na kierunku Archeologia

Rekrutacja na studia II stopnia na kierunku Archeologia w br. odbywała się w przeciwieństwie do lat ubiegłych jednorozowo tzn. zarówno studenci, którzy ukończyli studia I stopnia na kierunku Archeologia, jak i Ci, którzy są absolwentami innych kierunków studiów uczestniczyli w tej samej rekrutacji. Przyjmowanie dokumentów na studia odbywało się na podstawie listy rankingowej ustalonej na podstawie punktów obliczonych z 3 ocen: średniej ocen z całego toku studiów, stopnia z pracy licencjackiej/ magisterskiej/ inżynierskiej oraz stopnia z egzaminu licencjackiego/ magisterskiego/ inżynierskiego. W przypadku braku jednej z ocen (na niektórych kierunkach studiów nie pisze się pracy) na podstawie podania kandydata i w porozumieniu z Biurem ds. Rekrutacji UW kandydaci mogli mieć liczoną jedną z ocen dwukrotnie. Wynik był obliczony w następujący sposób: średnia z toku studiów x 0,7, ocena z pracy dyplomowej x 0,2, ocena z egzaminu dyplomowego x 0,1. W uchwale absolwenci studiów innych kierunków niż archeologia zostali zobowiązani do zaliczenia przedmiotów uzupełniających z zakresu wprowadzenia do archeologii, metodyki archeologicznych badań terenowych i dziejów cywilizacji w liczbie 300 godzin podczas studiów II stopnia. Wynika to ze specyfiki przygotowania do zawodu archeologa m.in. na drugim stopniu studiów brak przedmiotów zawodowych przygotowujących do pracy w terenie.

W tym roku studia II stopnia na kierunku Archeologia są prowadzone z dofinansowaniem programu ZIP (Program zintegrowanych działań na rzecz rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego jest realizowany w ramach programu operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, oś priorytetowa III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, działanie: 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, od 2 kwietnia 2018 do 31 marca 2022 roku.)

Kandydaci mogli ubiegać się o 55 miejsc na tym kierunku, zaś aby uzyskać pełne dofinansowanie z programu ZIP należało przyjąć nie mniej niż 44 studentów, którzy podczas składania dokumentów musieli podpisać chęć uczestnictwa w programie ZIP.

Rekrutacja jak inne w tym roku odbyła się w dwóch turach: lipcowej i wrześniowej. W latach poprzednich była jedna tura rekrutacji, która kończyła się we wrześniu.

W I turze uczestniczyło **25** kandydatów (wszyscy uiszcili opłatę rekrutacyjną), komplety dokumentów przedłożyło jedynie **21** osób, które w ten sposób zostały przyjęte na studia.

W II turze o miejsce na studiach ubiegało się **28** kandydatów, w tym 25 kandydatów z uiszczoną opłatą rekrutacyjną; 2 osoby, którym nie można było obliczyć wyniku rekrutacji

(nie obroniły pracy licencjackiej) oraz 1 osoba bez wymaganej opłaty rekrutacyjnej. Finalnie w tej turze komplety dokumentów przedłożyły **22** osoby, które zostały przyjęte na studia.

Studia II stopnia na kierunku Archaeology (studia w języku angielskim)

Od początku istnienia kierunku limit miejsc został ustalony na 10 studentów. Aby się ubiegać o przyjęcie na studia należy podejść do rozmowy kwalifikacyjnej, która ocenia poziom językowy kandydata oraz jego wiedzę z zakresu archeologii oraz ogólnej znajomości zagadnień związanych z przedmiotem studiów. W tym roku przed rozmową kwalifikacyjną została podana przykładowa literatura, z którą kandydaci powinni się zaznajomić. Rozmowa taka może odbywać się za pośrednictwem komunikatora z obrazem typu *skype* lub bezpośrednio przed komisją. Komisja egzaminacyjna w tym roku składała się z 3 osób dr hab. Roksany Chowaniec przewodniczącej Komisji, dr hab. Anny Smogorzewskiej oraz mgr Marcina Wagnera (oboje także w składzie Komisji Rekrutacyjnej WHUW).

Podstawą przyjęcia na studia jest średnia obliczona w następujący sposób: stopień z pracy licencjackiej (w przypadku braku oceny z pracy licencjackiej brana będzie pod uwagę ocena z egzaminu dyplomowego) i ocena z rozmowy kwalifikacyjnej przeprowadzonej w języku angielskim. Poszczególne oceny stanowią po 50% końcowego wyniku.

Jak na innych kierunkach nabór odbywał się w dwóch turach.

W I turze uczestniczyło **5** kandydatów, w tym jedynie 4 kandydatów z opłatą rekrutacyjną. Zakwalifikowano jedynie **3 osoby**. W wyniku nowych przepisów nie można przyjąć osób, jeśli nie zostanie osiągnięty minimalny limit studentów potrzebny do otwarcia studiów. Ponieważ są to studia w języku angielskim i kandydaci są z różnych części świata brak decyzji o przyjęciu nie pozwala im starać się o wizę co skutkuje nie podjęciem studiów, z powodu nie uzyskania prawa wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej³. W II turze uczestniczyło 3 kandydatów, z których przyjęto **1 osobę**. Na podstawie decyzji Rektora uzyskaliśmy zgodę na otwarcie kierunku, pomimo nieuzyskania minimalnej liczby kandydatów (5 osób) potrzebnej do otwarcia kierunku.

Studia II stopnia niestacjonarne (zaoczne) na kierunku Archeologia

W tym roku zarówno kandydaci legitymujący się dyplomem studiów I stopnia na kierunku Archeologia, jak i ci z innych kierunków uczestniczyli w jednej ścieżce rekrutacyjnej. W latach poprzednich dla obu grup były oddzielne ścieżki rekrutacji.

Kandydaci byli kwalifikowani na podstawie średniej obliczonej w następujący sposób: 0,7 x średnia ocen z całego toku studiów, 0,2 x stopień z pracy dyplomowej i 0,1 x stopień z egzaminu licencjackiego/ magisterskiego/ inżynierskiego.

Tak jak na innych kierunkach rekrutacja odbywała się w 2 turach, lipcowej i wrześniowej.

Limit miejsc wynosi 50 miejsc.

³ W tym roku problem z uzyskaniem wizy miały przede wszystkim osoby z Indii. Komisja Rekrutacyjna wystąpiła z prośbą do Ambasady w Mombaju o przyznanie wiz kandydatom, jednakże uzyskaliśmy odpowiedź odmowną, tłumaczoną tym, iż osiągnięto limit wiz w tym roku i osoby mogą się o nie ubiegać w roku 2020. Jest to sprzeczne z zasadami rekrutacji. Zgodnie z zasadami przyznawania wiz musielibyśmy rekrutować kandydatów z co najmniej rocznym wyprzedzeniem.

W I turze uczestniczyło **13** kandydatów, z których przyjęto **9 osób**. W turze II zarejestrowało się w systemie IRK **12** kandydatów, w tym 1 osoba nie spełniała wymogów i 1 osoba nie uiściła wymaganej opłaty rekrutacyjnej. Przyjęto **6 osób**.

W załączniku K3_1 w Materiałach dodatkowych znajduje się sprawozdanie z rekrutacji z trzech ostatnich lat.

Warunki i zasady uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym zostały określone w par. 25 Regulaminu Studiów na UW obowiązującym do 30 września 2019 r. i w par. 26 i 28 Regulaminu Studiów na UW obowiązującym od 1 października 2019 r. Student może realizować część programu kształcenia na innej uczelni krajowej lub zagranicznej, w szczególności na podstawie porozumień lub programów, których Uniwersytet jest sygnatariuszem.

Instytut Archeologii UW uczestniczy w programie MOST oraz w programie ERASMUS+. W programie MOST studenci mogą uczestniczyć po ukończeniu co najmniej jednego semestru studiów I roku studiów licencjackich, jak również jednego semestru studiów magisterskich (zgodnie z zasadami na <https://most.uka.uw.edu.pl>). W trakcie realizacji programu student uczęszcza na zajęcia będące ekwiwalentami zajęć w programie UW. O uznaniu określonych przedmiotów (wraz z punktacją ECTS) jako ekwiwalentów decyduje prodziekan ds. studenckich WH UW. Student rejestruje się na program za pośrednictwem Internetowej Rejestracji Kandydatów MOST (dwa razy w roku: w kwietniu/maju lub październiku/listopadzie), a następnie otrzymuje pozwolenie na udział w programie od prodziekana ds. studenckich WH UW. Instytut Archeologii również przyjmuje studentów w ramach programu MOST. Zwykle jest to jedna lub dwie osoby rocznie.

W odniesieniu do programu ERASMUS+ procedura uznawania efektów kształcenia przebiega zgodnie z zasadami przyjętymi na poziomie ogólnouniwersyteckim, ustalonymi w Zarządzeniu nr 8 Rektora UW z dnia 18 stycznia 2017 r. w sprawie Uniwersyteckiego Systemu Zaliczania Osiągnięć zgodnego ze standardami Europejskiego Systemu Przenoszenia i Akumulowania Osiągnięć – ECTS, z wykorzystaniem infrastruktury USOSWeb. Podstawę stanowi *Learning Agreement* oraz *Transcript of Records*, czyli wykaz zaliczeń. Wszelkie wątpliwości rozstrzygane są w porozumieniu z Biurem Współpracy z Zagranicą. Studenci przyjeżdżający na studia w Instytucie Archeologii zwykle uczestniczą w zajęciach proponowanych w programie studiów prowadzonych w języku angielskim.

Na Uniwersytecie Warszawskim obowiązuje procedura potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną (zob. Uchwała nr 392 Senatu UW, z dnia 20 lutego 2019 r. w sprawie potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną na Uniwersytecie Warszawskim (Monitor UW, poz. 51). Instytut Archeologii UW nie przystąpił do tej pory do procedury PEU/RPL.

„Regulamin Studiów na UW”, a do końca roku akademickiego 2018/2019 także dodatkowe „Szczegółowe zasady studiowania na Wydziale Historycznym UW” określały ogólne zasady dyplomowania w Instytucie Archeologii. Szczegółowe zasady obowiązujące w Instytucie Archeologii, opracowane przez Komisję Dydaktyczną (jako element wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia), znajdują się na stronie archeologia.uw.edu.pl. Uwzględniają one szczegóły dotyczące samej pracy dyplomowej (licencjackiej i magisterskiej), procesu jej powstawania (z uwzględnieniem charakterystyki pracy, roli

promotora, i wytycznych pisania), procesu jej składania (z uwzględnieniem wymogów systemowych przyjętych na UW, wzorcowego układu pracy, itp.) i jej ewaluacji (sprawdzania uzyskanych efektów uczenia się w postaci egzaminu dyplomowego, czyli tzw. obrony pracy dyplomowej, składu komisji egzaminacyjnej, itp.). W załączniku K3_2 w Materiałach dodatkowych można znaleźć zasady pisania i oceniania prac dyplomowych i procedurę składania pracy.

Zasady sprawdzania i oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia na kierunku archeologia (i archaeology) oparte są o ogólne zasady weryfikacji określone w „Regulaminie studiów na UW” (obowiązujący do końca września 2019 regulamin opublikowany w Monitorze UW z 2015 r, poz. 71 i obowiązujący od 01.10.2019 opublikowany w Monitorze UW z 2019, poz. 186). Wszystkie przedmioty, do których zaliczenia przystępuje student, zarówno w ramach studiów I jak i II stopnia, z wyjątkiem wychowania fizycznego, seminarium dyplomowego (i innych przedmiotów wymienionych w zarządzeniu Rektora) kończą się oceną, wg skali ocen od 5! do 2 (gdzie 5! Oznacza celujący a 2 ocenę negatywną), a wyniki zaliczenia są wpisywane w systemie USOS. Student ma prawo odwołania od wystawionej oceny, zgodnie z procedurą określoną również w Regulaminie studiów.

Sposób weryfikacji i oceniania efektów uczenia się zdefiniowanych dla każdego przedmiotu musi być określony w sylabusie, a dodatkowo prowadzący zajęcia ma obowiązek poinformowania uczestników zajęć o sposobie i trybie weryfikowania i oceniania efektów uczenia się. Samo ustalenie sposobu zaliczenia pozostaje w gestii prowadzących i jest akceptowane przez zastępcę dyrektora ds. Studenckich. Najczęściej są to następujące metody:

- ocena aktywności (zwłaszcza na zajęciach o charakterze konwersacyjnym czy warsztatowym, czyli wymagających bezpośredniej interakcji między prowadzącym a uczestnikiem zajęć)
- egzamin pisemny w formie testu obejmujący informacje zawarte w wykładzie i literaturze polecanej (zwłaszcza na zajęciach o charakterze wykładu)
- kolokwium/egzamin ustny obejmujący informacje zawarte w wykładzie i literaturze polecanej, lub wiedzy przekazywanej podczas zajęć warsztatowych, lub o innym charakterze
- prace pisemne o charakterze projektów naukowych lub wdrożeniowych (zwłaszcza na zajęciach o charakterze seminaryjnym czy warsztatowym)
- ocena umiejętności i wiedzy zdobytej podczas ćwiczeń terenowych (w przypadku ćwiczeń terenowych o charakterze wykopalisk czy badań powierzchniowych najczęściej jest to kolokwium ustne, lub ocena na podstawie aktywności).

Protokoły stanowiące dokumentację efektów uczenia się osiągniętych przez studenta tworzone są na podstawie danych wpisanych przez prowadzących w systemie USOS i podlegają archiwizacji. Również oceny uzyskane na zaliczenie ćwiczeń terenowych, w formie Kart Ćwiczeń Terenowych, zawierające szczegółowe oceny różnych aktywności i umiejętności nabywanych w trakcie ćwiczeń, podlegają archiwizacji. Przechowywanie prac pisemnych powstających w ramach poszczególnych zajęć pozostaje w gestii prowadzącego.

Ostateczną metodą weryfikacji wiedzy i kompetencji warsztatowej studenta – potencjalnego archeologa, zdobywanych podczas całego toku studiów, łącząca wiedzę zdobyta podczas uczestnictwa w zajęciach, jak również poprzez pracę własną, jest praca dyplomowa. Na poziomie studiów I stopnia jest to praca licencjacka przygotowywana w

ramach tzw. proseminarium dyplomowego, pod nadzorem prowadzącego seminarium (który najczęściej pełni rolę promotora w trakcie egzaminu licencjackiego). Praca ta jest oceniana podczas egzaminu dyplomowego – „obrony” – przez promotora i recenzenta powoływanego zgodnie z zasadami zaznaczonymi wcześniej. Na poziomie studiów II stopnia jest to praca magisterska przygotowywana podczas seminarium dyplomowego, pod okiem promotora, sprawdzającego kompetencje studenta w zakresie samodzielnego planowania i przygotowania najpierw projektu badawczego a potem samej pracy o charakterze dysertacji. Praca ta, jak również szeroka wiedza na temat archeologii i jej warsztatu, oceniana jest podczas egzaminu dyplomowego – „obrony” pracy magisterskiej. Przy ocenie pracy brane są pod uwagę: temat pracy i zgodność treści z tematem, konstrukcja pracy i poprawność językowa i terminologiczna, poprawność wyводу i rozumowania, stopień wykorzystania źródeł archeologicznych i literatury, aparat naukowy (konstrukcja bibliografii, przypisów, itd.). W pracy magisterskiej dodatkowo przy ocenie brana jest pod uwagę nowatorskość podejścia do tematu oraz umiejętność krytycznej analizy w zakresie tematyki podjętej w pracy.

Oba typy prac dyplomowych podlegają procedurze antyplagiatowej.

Prace dyplomowe, licencjackie i magisterskie, oraz protokoły egzaminów dyplomowych podlegają archiwizacji w trybie ustalonym przez Uniwersytet Warszawski, przede wszystkim w systemie APD, w teczkach osobowych absolwentów oraz, same prace, w archiwum prac dyplomowych w Bibliotece Instytutu Archeologii UW, gdzie, za zgodą autorów, mogą być udostępniane.

Monitorowanie *drop-out* - odpadania studentów na wszystkich typach i formach studiów prowadzone jest przez zastępcę dyrektora ds. studenckich i Komisję Dydaktyczną głównie na podstawie danych z USOS. Duże znaczenie mają też uwagi przekazywane przez przedstawicieli Komisji Rekrutacyjnej, które pomagają zrozumieć problem niepodjęcia studiów przez zakwalifikowanych i przyjętych na studia kandydatów.

W odniesieniu do tego ostatniego, część kandydatów, którzy dostają się na studia, rezygnuje z podjęcia studiów na kierunku archeologia na rzecz innych kierunków, na które również zostali zakwalifikowani i przyjęci. Ich decyzje podyktowane są domniemaniem, że po innych studiach (prawo, filologia) łatwiej im będzie znaleźć pracę, lub, faktem, że archeologia bywa traktowana jako realizacja marzeń, ale rzeczywistość jest zupełnie inna. Część nowo przyjętych studentów najwyraźniej nie rezygnuje z podjęcia studiów dla otrzymania legitymacji uprawniającej do rozlicznych zniżek przez cały rok akademicki, nawet, jeśli w rzeczywistości nigdy nie pojawią się na zajęciach.

W odniesieniu do osób rzeczywiście podejmujących studia, najczęściej rezygnacje następują w trakcie lub po pierwszym roku studiów. Wynika to z wielu czynników – niezaliczenie pierwszych egzaminów, niezgodność programu i przekazywanej wiedzy z wyobrażeniami o archeologii, problemy z zaliczeniem niektórych przedmiotów – żeby wymienić kilka najczęściej powtarzających się w informacjach pozyskiwanych od rezygnujących i z ich kont w systemie USOS. Rezygnacje w ciągu I roku sięgają 40%.

Ogólnie, biorąc pod uwagę proporcję między liczbą przyjętych na studia a liczbą absolwentów, można zauważyć, że w odniesieniu do studiów I stopnia (licencjackich) ok. 20% kończy studia w przepisowym terminie. Jest to dość niska liczba, wynikająca zapewne z

wielu czynników. Ze swojej strony dyrekcja Instytutu Archeologii stara się poprawić ten wynik, monitorując prowadzących seminaria dyplomowe i sugerując podniesienia tempa przygotowywania prac dyplomowych. Są to jednak działania długofalowe, na których efekty trzeba poczekać kilka lat.

Na studiach magisterskich te proporcje są znacznie bardziej korzystne. Studia w terminie kończy od 40 do 60% rozpoczynających kształcenie na II stopniu.

Ciekawie przedstawia się **monitoring i analiza losu absolwentów**. Informacje na ich temat pozyskiwane są z wyników badań prowadzonych przez PEJK UW, raportów ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (ELA) i informacji pozyskiwanych od samych absolwentów, z których znaczna liczba pozostaje w kontakcie z Instytutem Archeologii. Ostatnie dane pochodzą z 2017 roku i przedstawiają się następująco:

- w przypadku absolwentów studiów I stopnia średni czas poszukiwania pierwszej pracy po uzyskaniu dyplomu wynosił nieco mniej niż trzy miesiące
- doświadczenie bezrobocia przeżyło tylko 10% osób, które nie miały doświadczenia pracy przed uzyskaniem dyplomu (wiąże się to zapewne z podejmowaniem dalszego kształcenia)
- w przypadku absolwentów studiów II stopnia średni czas poszukiwania pierwszej pracy po uzyskaniu dyplomu wynosił nieco ponad trzy miesiące, a podpisania pierwszej umowy o pracę nieco więcej niż pół roku dla osób, które nie miały doświadczenia pracy przed uzyskaniem dyplomu, i odpowiednio nieco ponad jeden miesiąc i nieco ponad dwa miesiące dla osób, które takie doświadczenie posiadały
- doświadczenie bezrobocia przeżyło natomiast aż 20%, które nie miały doświadczenia pracy przed uzyskaniem dyplomu.

Średni dochód osób podejmujących pracę po studiach licencjackich był niestety dość niski i wynosił ok. 30%, natomiast średni dochód osób podejmujących pracę po ukończeniu studiów magisterskich wynosił nieco poniżej 50% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto. Warto tu dodać jednak, że spora część absolwentów podejmuje pracę tworząc firmy archeologiczne, więc dane pochodzące z systemów monitorowania niekoniecznie poprawnie odzwierciedlają rzeczywistość.

Dane dotyczące losów absolwentów zaczerpnięto z systemu ELA znajdują się w załączniku K3_3.

W związku z tym wśród planów Instytutu Archeologii znajduje się projekt nawiązania bliższych relacji ze środowiskiem absolwentów, którzy postanowili związać swoje losy z archeologią terenową. Dałoby to efekt w postaci bliższego rzeczywistości monitoringu ich losów z jednej strony, a z drugiej – umożliwiłoby studentom praktykę w zdobywaniu doświadczenia terenowego i zawodowego w postaci współpracy ze starszymi kolegami.

.....

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kadra naukowo dydaktyczna (od 1 października 2019 – kadra badawczo-dydaktyczna) na kierunku archeologia to przede wszystkim pracownicy Instytutu Archeologii. Jednakże w celu zapewnienia jak najwyższej jakości kształcenia w tak interdyscyplinarnej dziedzinie jak archeologia, zajęcia prowadzą również uznani specjaliści spoza Instytutu – między innymi z Wydziału Chemii i Wydziału Geologii UW.

Na początku października 2019 roku (początek nowego roku akademickiego, jak również początek wprowadzania nowego programu dydaktycznego na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku archeologia) struktura zatrudnienia przedstawiała się w następujący sposób:

profesorowie zwyczajni uczelniani	11 5
adiunkci w tym: adiunkci z habilitacją	51 24
asystenci asystenci z doktoratem	4 3
wykładowcy	2
pracownicy naukowo-techniczni	6

Każdy z pracowników przynależy do jednego z zakładów. Głównym kryterium podziałów w strukturze organizacyjnej IA UW jest tradycja (duża część zakładów wywodzi się z wcześniejszej struktury Instytutu i oryginalnego podziału na archeologię śródziemnomorską i pradziejową) oraz, istotny dla archeologii i jej nauczania, podział ze względu na obszar zainteresowań i chronologię. W bieżącym roku akademickim 2019/2020 w strukturze Instytutu Archeologii funkcjonuje 18 zakładów (lista z podaniem liczby pracowników przypisanych do zakładu):

Zakład Antropologii Historycznej i Archeologii Wybrzeży Pacyfiku	2 osoby
Zakład Archeologii Bliskiego Wschodu	8 osób
Zakład Archeologii Egejskiej	3 osoby
Zakład Archeologii Egiptu i Nubii	6 osób
Zakład Archeologii Europy Starożytnej	7 osób
Zakład Archeologii Klasycznej	3 osoby
Zakład Archeologii Późnego Średniowiecza i Czasów Nowożytnych	2 osoby
Zakład Archeologii Pradziejowej	5 osób
Zakład Archeologii Prowincji Rzymskich	6 osób
Zakład Archeologii Wczesnego Średniowiecza	5 osób
Zakład Kontaktów Świata Śródziemnomorskiego z Barbaricum	4 osoby
Zakład Paleolitu i Mezolitu	4 osoby
Zakład Historii Kultury Materialnej Antyku	5 osób

Niektóre zakłady odzwierciedlają interdyscyplinarność zarówno samej archeologii, jak i potrzeby dydaktyczne, a ich podział nie wynika ani z regionu zainteresowań, ani nie jest związany bezpośrednio z chronologią:

Zakład Archeologii Podwodnej	3 osoby
Zakład Badań Nieinwazyjnych	4 osoby
Zakład Bioarcheologii	7 osób
Zakład Papirologii	7 osób
Zakład Tradycji Antyku w Sztukach Audiowizualnych	3 osoby

Dodatkowo w strukturze Instytutu Archeologii mogą być wydzielone pracownie, w których pracują wybrani pracownicy z wyżej wymienionych zakładów, a także dodatkowa kadra zatrudniona na etatach o charakterze technicznym. Aktualnie, po reorganizacji, działa jedna pracownia:

- Pracownia Modelowania i Dokumentacji Cyfrowej – 3 osoby.

Istotnym elementem Instytutu, zarówno w zakresie badań, jak i prowadzonej dydaktyki, pozostaje:

- Biblioteka – 5 osób.

Podział na zakłady i pracownie nie jest do końca sztywny, zwłaszcza w odniesieniu do potrzeb dydaktycznych Instytutu. Pracownicy z wielu zakładów prowadzą wspólnie zajęcia, zapewniając w ten sposób szersze spojrzenie na ich przedmiot. Przykładem mogą być zwłaszcza zajęcia na pierwszym roku studiów licencjackich, które często prowadzone są przez przedstawicieli kilku zakładów – na przykład zajęcia „Człowiek i środowisko” prowadzone są przez przedstawicieli dwóch specjalności z Zakładu Bioarcheologii i Zakładu Paleolitu i Mezolitu, co zapewnia wysoki poziom i umożliwia studentom poznanie różnych podejść interpretacyjnych do tych samych zagadnień, przede wszystkim w ujęciu bio-kulturowym. Dodatkowo warto zaznaczyć, że przydzielanie zajęć konkretnym prowadzącym opiera się o ich kompetencje i doświadczenie dydaktyczne.

Grupa pracowników zatrudnionych na stanowiskach dydaktycznych jest bardzo istotna z punktu widzenia procesu kształcenia i liczy w tej chwili zaledwie cztery osoby. Są to uznani specjaliści w swoich dziedzinach, którzy zdecydowali się poświęcić przede wszystkim dydaktyce:

- dr Marek F. Stępniewski – prowadzi zajęcia na temat teorii, historii i metodologii archeologii oraz archeologii i historii Asyrii

- dr Wojciech Wróblewski – prowadzi zajęcia na temat archeologii Prusów, obszaru wokół Bałtyku we wczesnym średniowieczu i etnografii ludów słowiańskich

- dr Witold Gumiński – prowadzi zajęcia na temat paleośrodowiska, gospodarki i kultury mezolitu i paraneolitu

- mgr Tomasz Płóciennik – lektor języka łacińskiego, prowadzi zajęcia z epigrafiki łacińskiej, oraz lektoraty z języka łacińskiego starożytnego i średniowiecznego

Aby zapewnić najwyższy poziom kształcenia na kierunku archeologia, w procesie dydaktycznym biorą udział także pracownicy innych jednostek Uniwersytetu Warszawskiego, a także specjaliści spoza uczelni. W ten sposób IA pozyskuje wykładowców z zakresu nauk ścisłych (chemii, geologii), innych nauk humanistycznych i społecznych. Lektoraty języków nowożytnych realizuje Szkoła Języków Obcych UW, zajęcia z wychowania fizycznego – pracownicy Studium WF.

Pracownicy innych jednostek uniwersyteckich i pozauniwersyteckich biorący aktualnie udział w procesie kształcenia na kierunku Archeologia:

1. dr Marcin Krawczuk (Wydział Orientalistyczny UW)
2. dr Urszula Iwaszczuk (Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW)
3. dr Martin Lemke (Ośrodek Badań nad Antykiem Europy Południowo-Wschodniej UW)
4. dr Maciej Sobczyk (Ośrodek Badań Prekolumbijskich WH UW)
5. dr Jan Szymański (Ośrodek Badań Prekolumbijskich WH UW)
6. dr Olga Syta (Wydział Chemii UW)
7. dr hab. Barbara Woronko (Wydział Geologii UW)
8. mgr Magdalena Nowakowska (administracja WH UW)
9. dr Julia Burdajewicz (Akademia Sztuk Pięknych, Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki)
10. dr Maciej Krajcarz (Instytut Nauk Geologicznych Polskiej Akademii Nauk)
11. dr. Aldona Mueller-Bieniek (Instytut Botaniki Polskiej Akademii Nauk)
12. dr Robert Żukowski (Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk)

Pozyskiwanie pracowników naukowo-dydaktycznych (wg nowej terminologii badawczo-dydaktycznych) na nowo tworzone stanowiska następuje w drodze otwartych konkursów, wg przepisów regulujących tę kwestię na poziomie uczelnianym i wydziałowym, zamieszczonych m.in. na stronie internetowej UW (do 1 października obowiązywały zasady przedstawione m.in. na stronie <https://www.uw.edu.pl/vademecum-zatrudnienia/>), oparte o Zarządzenie Rektora nr 52 z dnia 14 czerwca 2017 roku i wcześniej obowiązujących aktów prawnych, które aplikuje się jeszcze do spraw rozpoczętych przed upływem roku akademickiego 2018/2019. Od roku akademickiego 2019/2020, w odniesieniu do nowych spraw dotyczących zatrudniania, obowiązują zasady zawarte w Zarządzeniu Rektora nr 116 z dnia 27 września 2019 roku, wraz z późniejszymi zmianami zawartymi w Rozporządzeniu

Rektora nr 160 z dnia 29 października 2019 roku). Szczegółowa procedura postępowania w przypadku konieczności zatrudnienia nowego pracownika określa:

- kryteria konkursu, które winny być formułowane możliwie szeroko, umożliwiając start w konkursie kandydatów o zróżnicowanym dorobku i kompetencjach, muszą też zawierać wymagania dotyczące konkretnego zapotrzebowania (np. wypełnienia luki w dydaktyce czy badaniach) i być opublikowane w wymienionych w Zarządzeniu miejscach
- skład komisji konkursowej, do której wchodzi nie mniej niż 5 osób, z czego co najmniej 20% muszą stanowić osoby spoza Wydziału. W przypadku Instytut Archeologii najczęściej w skład komisji konkursowej wchodzi przedstawiciel dyrekcji, Rady Naukowej i specjaliści z dziedziny
- sposób oceniania kandydata – komisja bierze pod uwagę jego dotychczasowy, udokumentowany dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe i dydaktyczne, jak również plany badawcze, kompetencje i doświadczenie dydaktyczne.

Wyniki konkursów na nowo tworzone stanowiska z ostatnich lat prezentują się w następujący sposób:

- 1) konkursy otwarte w 2017 – przeprowadzono 12 konkursów, na każdy zgłosiło się po 1 kandydacie
- 2) konkursy otwarte w 2018 – przeprowadzono 6 konkursów, na 5 zgłosiło się po 1 kandydacie, na jeden – 2
- 3) konkursy otwarte w 2019 – przeprowadzono 4 konkursy, w przypadku 3 zgłosiło się po dwóch kandydatów, na jeden – 1; jeden konkurs pozostał bez rozstrzygnięcia

Widać, że z każdym rokiem rośnie powoli zainteresowanie możliwością wzięcia udziału w konkursach otwartych na stanowiska związane z dydaktyką. Nieco większym zainteresowaniem cieszą się konkursy na stanowiska naukowe, najczęściej związane z realizacją konkretnych zadań w grantach naukowych pracowników już zatrudnionych w IA UW:

- 1) konkurs przeprowadzony w 2018 roku – zgłosiło się 7 kandydatów
- 2) konkurs przeprowadzony w 2019 roku – zgłosił się jeden kandydat.

Należy tu także zaznaczyć, że przedłużanie zatrudnienia, czyli proces awansowania w obrębie tego samego stanowiska (najczęściej przedłużanie umowy, lub zmiana umowy z czasowej na umowę zawartą na czas nieokreślony), również odbywa się na podstawie tzw. „konkursu wewnętrznego”, czyli w drodze uproszczonego postępowania awansowego (regulowanego odpowiednimi przepisami UW). W jego trakcie pięcioosobowa komisja powołana przez Dziekana Wydziału Historycznego dokonuje oceny dorobku naukowego (na podstawie przedstawionych publikacji naukowych) i dydaktycznego (na podstawie m.in. wyników ankiet studenckich oceny zajęć i opinii kierownika zakładu – wyników hospitacji) kandydata. W 2018 roku przeprowadzono 10 takich postępowań, a w 2019 – 3.

Proces awansowania związany ze zmianą stanowiska wymaga postępowania konkursowego.

Polityka kadrowa prowadzona w Instytucie Archeologii opiera się na równowadze liczby przedstawicieli różnych specjalności archeologicznych, tak by utrzymać szeroki wachlarz oferowanych zajęć dydaktycznych i zapewnić wysoką jakość kształcenia. Dodatkowo również monitorowany jest także rozwój naukowy i zdobywanie stopni naukowych pracowników Instytutu. Wdrożona polityka w tej kwestii zaowocowała zakończeniem 6 postępowań habilitacyjnych i dwóch doktoratów.

Zmiany w strukturze zatrudnienia ilustruje poniższa tabela:

Pracownicy wg zatrudnienia	2017	2018	2019
Pracownicy nauk.-dyd.	76	75	74
- <i>asystenci</i>	15	11	10
- <i>adiunkci</i>	19	18	19
- <i>adiunkci z hab.</i>	17	22	26
- <i>docenci</i>	2	2	1
- <i>profesorowie nadzw.</i>	14	13	10
- <i>profesorowie zwycz.</i>	7	7	6
- <i>wykładowcy</i>	2	2	2
- <i>magistrowie</i>	4	4	3
- <i>doktorzy</i>	34	29	31
- <i>doktorzy habilitowani</i>	17	22	26
- <i>profesorowie</i>	21	20	16
Pracownicy grantowi	7	7	5
Pracownicy nauk.-tech.	13	13	9
- <i>dr hab.</i>	1	0	0
- <i>doktor</i>	1	1	1
- <i>magister</i>	10	10	8
- <i>bez tytułu</i>	1	1	0
Bibliotekarze	5	5	5

Kompetencje dydaktyczne pracowników, zwłaszcza ich ustawiczne doskonalenie i podnoszenie jakości dydaktyki akademickiej jest jednym z priorytetów Instytutu Archeologii. Instytut Archeologii jako jeden z pierwszych na Uniwersytecie wprowadził procedurę oceny zajęć dydaktycznych przez studentów. Aktualnie, na działania zapewniające wysoką jakość kształcenia składają się:

- ewaluacja zajęć dydaktycznych przez studentów – wykorzystywane do tego celą są anonimowe ankiety zaprojektowane i kolportowane przez Pracownię Ewaluacji Jakości Kształcenia UW (<http://pejk.uw.edu.pl>), a procedura ankietowania oparta jest o Zasady i procedury zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Historycznym przyjęte przez Radę Wydziału Historycznego uchwałą nr 24 z dnia 23.IV.2008 r. i znowelizowane na posiedzeniach RW 21.11.2012 r., 27.02.2013 r., 27.03.2013 r., 24.04.2013, 26.06.2013, 23.10.2013 oraz 22.06.2016 r. (dostępne na stronie <http://wh.uw.edu.pl/ksztalcenie/jakosc-ksztalcenia/dokumenty-wewnetrzne/>)

- bezpośredni nadzór kierowników zakładów nad jakością zajęć dydaktycznych realizowanych przez pracowników, w tym hospitacje zajęć (hospitacje przeprowadza albo kierownik

zakładu, albo zastępca dyrektora ds. Studenckich, lub osoba do tego wyznaczona i upoważniona). Zasady hospitacji są ujęte na stronie <http://wh.uw.edu.pl/ksztalcenie/jakosc-ksztalcenia/dokumenty-wewnetrzne/>.

- bezpośredni nadzór Rady Naukowej Instytutu Archeologii nad procesem kształcenia, poprzez Komisję Dydaktyczną (w niedalekiej przyszłości zapewne przez Radę Dydaktyczną), obejmujący m.in. zatwierdzanie tematów prac licencjackich i magisterskich zgłaszanych przez promotorów.

Kompetencje dydaktyczne i charakterystyka nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku archeologia opisane są dokładnie w załączniku „Charakterystyka nauczycieli akademickich” (folder Załącznik nr 2, Ad_4). Pracownicy zachęceni są również do podnoszenia kwalifikacji i kompetencji dydaktycznych poprzez udział w różnorodnych szkoleniach i warsztatach organizowanych przez Uniwersytet. Zaowocowały one m.in. wzrostem zainteresowania sposobów organizacji kursów na odległość, zwłaszcza w ramach platformy e-learningowej.

Pracownicy korzystają także z programów wspomagających mobilność. W latach 2017/18 skorzystał z nich jeden pracownik administracyjny, w latach 2018/19 jeden pracownik administracyjny i czterech nauczycieli akademickich (wyjazdy szkoleniowe i w celu prowadzenia zajęć na uczelni zagranicznej), a w roku 2019/20 dwóch pracowników administracyjnych i dwóch nauczycieli akademickich (wyjazdy dydaktyczne).

Dystrybucja finansów przeznaczonych na badania naukowe

W latach 2016-2018 Instytut Archeologii UW jako część Wydziału Historycznego otrzymywał dotację budżetową oraz przyznawane w tym samym czasie dotacje na badania statutowe (tzw. bst). W 2019 roku Wydział Historyczny uzyskał subwencję, w której na zasadzie wewnętrznego algorytmu wydzielono środki na badania naukowe. Poziom finansowania Instytutu Archeologii UW został określony w toku obrad Komisji Finansowo-Budżetowej jako wartość wypracowana i wkład Instytutu w finanse Wydziału Historycznego. Środki na badania statutowe w obecnej kadencji były przydzielane według wewnętrznego algorytmu Komisji Finansowo-Budżetowej. Do 2018 roku wartość procentowa dotacji dla IA wynosiła 28,2%, zaś w ciągu ubiegłego roku została podniesiona do 30,5%. Dystrybucja dotacji w Instytucie odbywa się na podstawie wewnętrznego algorytmu, w którym 65% kwoty zostało zarezerwowane na cele ogólnoinstytutowe, a pozostała kwota na tematy badawcze pracowników Instytutu. Tematy w większości przypadków pokrywają się ze specjalizacją poszczególnych zakładów. Każda z wydzielonych kwot uwzględniała zakupy biblioteczne (zwykle około 10% sumy przydzielanej zakładowi). Algorytm podziału środków opierał się na analizie trzyletniego i uśrednionego dorobku naukowego pracowników uwzględniającego publikacje naukowe, granty, referaty konferencyjne itp. Punktacja była przyznawana zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Nauki w zakresie ewaluacji działalności naukowej.

Poza powyższymi środkami finansowymi Instytut lub jego pracownicy mają możliwość aplikowania do rektora ds. naukowych w zakresie dofinansowania wyjazdów konferencyjnych, publikacji monografii naukowych w ramach minigrantów uniwersyteckich. Rokrocznie jest to około kilkunastu działań, dofinansowanych na zbiorczą kwotę około 50-70 tysięcy złotych.

Wśród **najważniejszych osiągnięć pracowników IA UW** należy wymienić przede wszystkim osiągnięcia o charakterze naukowym:

- granty NCN – w ciągu ostatnich pięciu lat, bez roku 2019, 56 grantów było i jest realizowanych w Instytucie Archeologii UW (20 w ramach programu Opus, 10 – Preludium, 7 – Harmonia, 6 – Sonata, 4 – Fuga, 3 – Polonez, 2 – miniatura i po jednym z programów Maestro, Sonata Bis i Sonatina)

- granty MNiSW – w ciągu ostatnich pięciu lat, bez roku 2019, realizowanych było 11 grantów, głównie były to „Diamentowe granty” przyznane studentom – 7, ale za których poprawna realizację odpowiadają opiekuni naukowi, a także granty w ramach NPRH – 4)

Oprócz tego realizowane były liczne projekty finansowe z innych źródeł (dotacje urzędów samorządowych, Narodowego instytutu Dziedzictwa, itp.).

W większości z ww. projektów czynny udział biorą również studenci kierunku archeologia i archaeology. Część z tych projektów dotyczy także prowadzenia badań terenowych, w trakcie których studenci realizują ćwiczenia terenowe. Latem 2019 roku zorganizowane były również: warsztaty „The Cremains Workshop” skierowane do zainteresowanych analizami pochówków i „Szkoła letnia w Mustis, Tunezja”.

Szczegółowe informacje można znaleźć również w załączniku (charakterystyka nauczycieli akademickich – w folderze Załącznik nr 2 Ad_4).

Wśród **najważniejszych osiągnięć o charakterze edukacyjno-dydaktycznym** należy wymienić następujące publikacje, które choć niektóre wydane nieco wcześniej niż ostatnie pięć lat, ciągle są w użyciu w procesie dydaktycznym:

Ławecka, D. *Wstęp do archeologii*, Warszawa 2000.

Modrzewska-Pianetti, I. *Zarys archeologii Hiszpanii rzymskiej*, Warszawa 2002.

Szeląg, D. (red.), *Historia i kultura państwa III dynastii z Ur*, Warszawa 2007.

Smogorzewska, A. (red.) *Archeologia Starożytnego Bliskiego Wschodu*, Warszawa 2009.

Chowaniec, R. *Dziedzictwo archeologiczne w Polsce. Formy edukacji i popularyzacji*, Warszawa 2010

Jaskulska E., *Tablice osteologiczne. Skrypt dla studentów*, Warszawa 2012

Jaskulska E., *Analysis of Human Cremains*, Warszawa 2019

W tym kontekście można też wymienić wyróżnienie przyznane w roku akademickim 2014/2015 przez Uniwersytet Dzieci za przygotowanie i przeprowadzenie warsztatów „Co archeolog może powiedzieć o kulturze?” oraz za umiejętność nawiązania kontaktu z młodymi studentami i zainspirowanie ich unikalnymi rekwizytami dr. Wiesławowi Więckowskiemu.

Sukcesy studentów najlepiej odzwierciedlają:

- laureaci prestiżowych „Diamentowych Grantów” przyznawanych przez MNiSW najzdolniejszym studentom:

Michał Sebastian Pisz, *Tibiscum i jego terytorium wiejskie w okresie rzymskim. Nieinwazyjne rozpoznanie archeologiczne krajobrazu osadniczego*

Weronika Hanna Tomczyk, *Kiedy lamy trafiły na stół. Zróżnicowanie diety prekolumbijskich populacji prowincji Huarmey, północne wybrzeże Peru*

Karolina Juszczak, *Dokumentacja cyfrowa i analiza technologiczno-chronologiczna petroglifów z Toro Muerto (dep. Arequipa, Peru)*

Oskar Mateusz Kubrak, *Poszukiwania nieznanego obozu legionu IV scytyjskiego w Armenii*

Weronika Agnieszka Karpińska-Szarata, *Gdy Rzymianin przybył do Edomu. Proces przekształcania królestwa nabatejskiego w rzymską prowincję Arabię*

Emil Malewicz, *Wieloaspektowe badania nad monetami bizantyńskimi ze wschodniej Sycylii, ze szczególnym uwzględnieniem znalezisk z polskich badań archeologicznych w Akrai/Acrae.*

- laureaci stypendiów Rektora UW (w 2018 stypendia otrzymało 10 studentów studiów I stopnia i 7 studentów studiów II stopnia na kierunku archeologia oraz 2 studentów I i 1 student II stopnia studiów prowadzonych w języku angielskim, w roku 2017 stypendia otrzymało 8 studentów studiów I stopnia i 6 studentów studiów II stopnia na kierunku archeologia oraz po jednym studencie studiów I i II stopnia studiów prowadzonych w języku angielskim i w 2016 stypendia otrzymało 7 studentów studiów I stopnia i jeden student studiów I stopnia prowadzonych w języku angielskim)

- laureaci stypendiów Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (w 2015 roku było to 6 studentów, 2016 – 3 a w 2017 jeden student)

- laureaci konkursu na tzw. minigranty studenckie (dofinansowanie działalności naukowej studentów z Funduszu Inicjatyw Studenckich Wydziału Historycznego, wydzielonego z Programu Indywidualizacji Kształcenia). W 2018 roku otrzymało je 11 studentów realizujących różne projekty - udział w projektach naukowych i konferencjach, prowadzenie badań do realizowanych prac dyplomowych. W 2019 roku otrzymało je 9 studentów. Program jest kontynuowany w roku 2020

- publikacje studenckie i udział studentów w konferencjach naukowych

Wybór osiągnięć studenckich znajduje się w załączniku K4_1 w „Materiały dodatkowe”.

.....

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Instytut Archeologii mieści się w budynku Szkoły Głównej na Kampusie Centralnym Uniwersytetu Warszawskiego, przy ul. Krakowskie Przedmieście 26/28 w Warszawie. W

budynku tym znajdują się pomieszczenia pracownicze, pomieszczenia administracyjne a także baza lokalowa, przeznaczona do działalności naukowej i dydaktycznej. W ramach bazy lokalowej Instytut Archeologii dysponuje:

- 1) Sześcioma salami wykładowymi o łącznej powierzchni 443,42 m². Sale te przeznaczone są przede wszystkim do prowadzenia zajęć, lecz możliwe jest ich przystosowanie do organizacji konferencji oraz spotkań roboczych. Sale mogą pomieścić od 40 do 70 osób, a w razie przystosowania do celów konferencyjnych można tą objętością dodatkowo manipulować. Wszystkie sale wyposażone są w pełny zestaw multimedialny wraz ze stacjonarnym komputerem, pozwalającym na odtwarzanie prezentacji komputerowych oraz odtwarzanie zapisów filmowych w systemach VHS i DVD. Każdy komputer jest podłączony także do sieci internetowej. Zestaw multimedialny umożliwia także użycie zewnętrznego komputera. Dwie sale jest także wyposażona w tablice multimedialne umożliwiające usprawnienie procesu nauczania.
- 2) Ośmioma salami seminaryjnymi o łącznej powierzchni 233,70 m². Wszystkie sale wyposażone są w rzutnik multimedialny i komputer, lub monitor/telewizor o dużej przekątnej z podłączonym komputerem stacjonarnym, ze stałym łączem internetowym. Przeznaczone są do prowadzenia zajęć w niewielkich grupach od 10 do 30 osób.
- 3) Sześcioma pracowniami, oraz pomieszczeniami pracowniczymi w których realizowane są bieżące zadania badawcze, o łącznej powierzchni 336,21 m². Część nich, wykorzystywana nie tylko do prowadzenia badań, ale również w celach dydaktycznych (pracownia bioarcheologiczna, pracownia archeozoologiczna, pracownia ceramiczna, pracownia krzemieniarska) wyposażone są w rzutnik multimedialny i komputer; w każdej z nich znajduje się dodatkowe wyposażenie specjalistyczne – w tym kolekcje dydaktyczne zabytków archeologicznych. W grupie pracowni znajduje się także sala komputerowa wykorzystywana w procesie dydaktycznym z 10 stanowiskami przeznaczonymi do pracy dla studentów. Dodatkowo – w pomieszczeniu przylegającym do tzw. serwerowni w Pracowni Komputerowej IA UW – znajdują się 3 dalsze stanowiska komputerowe, z dostępem do internetu oraz urządzenia typu drukarki cyfrowe, plotery, itp. Pracownia konserwacji zabytków jest na etapie organizacji i w procesie wyposażania w sprzęt specjalistyczny.
- 4) Pomieszczeniami Biblioteki Instytutu Archeologii UW wraz z Czytelnią (o pow. 52,00 m² i magazynami książek i czasopism o łącznej powierzchni 148,53 m²). Czytelnia, oprócz miejsc do pracy z książką (w różnej konfiguracji, ok. 20), wyposażona jest w dwa stanowiska komputerowe zapewniające dostęp do internetowych katalogów bibliotecznych i cyfrowej bazy publikacji trudno osiągalnych tworzonej dzięki kserokopiarce z funkcją skanowania, znajdującej się na miejscu. Magazyny biblioteczne wyposażone są w nowoczesny system regałów przesuwanych.

Biblioteka Instytutu Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego, jest jedną z największych specjalistycznych bibliotek archeologicznych w Polsce. Posiada w swoich zbiorach (stan z października 2019) 37982 książki, 14643 woluminy czasopism i 2183 woluminów w tzw. zbiorach specjalnych (przede wszystkim archiwum prac dyplomowych). Biblioteka gromadzi przede wszystkim specjalistyczną literaturę naukową, zarówno polską, jak i obcojęzyczną, o wysokim poziomie merytorycznym. Księgozbiór specjalistyczny jest gromadzony w ścisłej współpracy z pracownikami naukowymi i dydaktycznymi Instytutu, w celu realizacji zajęć oraz działalności naukowej. Studenci mają możliwość korzystania zarówno z tradycyjnych zasobów bibliotecznych, jak i baz elektronicznych, czy kolekcji publikacji w formie PDF. Czytelnia posiada strefę wolnego dostępu (zbiór dydaktyczny), który jest uzupełniany o aktualne publikacje naukowe wskazane przez studentów i pracowników naukowych na potrzeby zajęć dydaktycznych i badań; wyposażona jest także w bezprzewodową sieć internetową. Aktywnie prowadzona jest wymiana międzybiblioteczna oraz wypożyczenia z bibliotek naukowych w kraju i zagranicą. Biblioteka służy wsparciem studentom w pozyskiwaniu publikacji w ramach przyznaných grantów na badania naukowe.

Biblioteka posiada katalog kartkowy (spis alfabetyczny, przedmiotowy, wydawnictw ciągłych serii i czasopism (ta forma katalogu funkcjonowała do 2011 roku). Głównym źródłem informacji o zbiorach od 2006 roku jest katalog elektroniczny Biblioteki (oparty na systemie VIRTUA, zintegrowany z systemem katalogowym Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego (BUW). Dodatkowo Biblioteka dysponuje księgozbiorem przekazanym w spadku po Prof. Jerzym Kolendo i Prof. M. Müller-Wille. Biblioteka dostosowana jest także dla osób niepełnosprawnych ruchowo.

Biblioteka ściśle współpracuje z kadrą naukową oraz studentami w zakresie gromadzenia i wypożyczeń książek (choć zbiory mają raczej charakter okazowy). Rynek wydawniczy monitorowany jest systematycznie. Wszystkie potrzeby dotyczące dostępu do publikacji, baz elektronicznych, jak i funkcjonowania biblioteki i systemu bibliotecznego, użytkownicy mogą zgłaszać i oceniać, kontaktując się z pracownikami biblioteki osobiście lub drogą mailową. Zbiory dostępne są codziennie, w ustalonych godzinach, również w weekendy, w czasie zjazdów studiów niestacjonarnych (zaocznych).

Oprócz budynku Szkoły Głównej, Instytut dysponuje jeszcze, od 2018 roku, pomieszczeniami przy ul Smyczkowej 14. Są to pomieszczenia przeznaczone w znacznej mierze na cele magazynowe (o łącznej powierzchni 261,1 m²) i pracownie specjalistyczne z jedną salą konferencyjno-seminaryjną (o łącznej powierzchni 187,14 m²). Wszystkie te pomieszczenia są w trakcie organizacji. W chwili obecnej Instytut Archeologii jest na etapie przeprowadzki materiałów z dawnego magazynu IA UW w Bocheńcu (który pozostawał w dyspozycji IA UW od 2015 roku) oraz adaptacji mniejszych pomieszczeń na potrzeby realizacji projektów naukowych. Docelowo oprócz magazynów powstaną tam miejsca do pracy z materiałem zabytkowym zarówno dla pracowników, jak i studentów IA UW. Zaplanowano tam organizację pracowni badań włókienniczych oraz konserwacji zabytków. Jedno

pomieszczenie jest przeznaczone na salę seminaryjno-konferencyjną, która będzie również dostępna dla innych użytkowników tego budynku.

Wszystkie pomieszczenia pracownicze w budynku Szkoły Głównej, jak również sale wykładowe, seminaryjne i pracownie posiadają dostęp do internetu. Budynek Szkoły Głównej wyposażony jest dodatkowo w sieć Wi-Fi. Dzięki tej sieci Instytut Archeologii posiada nieograniczony zasięg do tzw. systemu *eduroam*. Budynek Szkoły Głównej był pierwszym na Uniwersytecie Warszawskim posiadającym tzw. „pełne pokrycie” siecią *eduroam*.

Instytut Archeologii UW prowadzi także stronę internetową (www.archeologia.uw.edu.pl), zawierającą pakiet niezbędnych informacji dla kandydatów, studentów i pracowników, a także umożliwiającą zamieszczanie na bezpiecznym serwerze należącym do IA UW, nie tylko bieżących informacji, ale także materiałów niezbędnych do prowadzenia dydaktyki (materiały dla studentów, literatura, itp.). W procesie dydaktycznym wykorzystywana jest także uniwersytecka platforma e-learningowa Kampus/COME, dzięki czemu prowadzone jest wiele kursów dostępnych nie tylko dla studentów kierunku archeologia. Są to między innymi (w bieżącym semestrze):

- „Powrót do przeszłości, czyli jak powstawała archeologia” (3101-DWPOW)
- „Historia archeologii pradziejowej” (3101-ZOPRA)
- „Historia archeologii śródziemnomorskiej” (3101-ZOAS)
- „Archeologia Grecji proseminarium” (3101-DP010-GR)

Monitoring dotyczący oceny infrastruktury, wyposażenia sal wykładowych i wykorzystania technologii prowadzony jest na bieżąco. Studenci oceniając zajęcia za pomocą ankiety PEJK oceniają również infrastrukturę (pytanie dotyczy wyposażenia sali i sposobu jego wykorzystania przez prowadzącego). Pracownicy, ale i studenci, na bieżąco mogą zgłaszać wszelkie problemy związane z działaniem sprzętu, a także składać sugestie dotyczące usprawnienia procesu dydaktycznego. Pracownicy Pracowni Modelowania i Dokumentacji Cyfrowej zajmują się także konserwacją sprzętu komputerowego i audiowizualnego zamontowanego w salach dydaktycznych.

W ciągu ostatnich kilku lat, między innymi pod wpływem sugestii studentów i pracowników, wymieniono wszystkie komputery stacjonarne w salach wykładowych i seminaryjnych (w sumie 13 komputerów Dell optiplex 3050 z systemem Windows 10 Pro) oraz projektory. W części sal seminaryjnych zainstalowano monitory o przekątnej co najmniej 50". Latem 2019 zainstalowano w 2 salach obracalne tablice interaktywne Samsung Flip 50", jesienią zakupiono tablicę interaktywną mobilną Samsung Flip II 55" - tablice stanowią ułatwienie m.in. dla osób niepełnosprawnych. Pracownia komputerowa została również gruntownie zmodernizowana (wymiana komputerów, projektora i oprogramowania). Ponadto Instytut Archeologii dysponuje licencjami na specjalistyczne

oprogramowanie ArcGIS, do realizacji zadań dydaktycznych z zakresu GIS, Agisoft Metashape do modelowania 3D, a także MS Office 2019. W wyniku reorganizacji powstała także Pracownia Modelowania i Dokumentacji Cyfrowej, która prowadzi indywidualne warsztaty z modelowania 3D za pomocą programu Metashape oraz obsługi sprzętu pomiarowego - 4 total station Leica, 2 skanery 3D Leica C10 i P30, 2 Skanery Smarttech, Stacja uniwersalna Leica Nova multistation, wraz z oprogramowaniem Leica Cyclone, Geomagic, Mech 3D. Pracownia wykonuje także modele 3D oraz kopie zabytków za pomocą drukarek 3D - MAKERBOT REPLICATOR Z18 oraz Object 30 (aktualnie w LaCH). Konsekwentnie realizowany jest program wymiany sprzętu na nowocześniejszy, m. in. odświeżono zaplecze techniczne poprzez zakup nowych drukarek laserowych oraz wielkonakładowej kopiarki kolorowej Xerox Versalink 7025.

.....

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Instytut Archeologii UW podejmuje współpracę z instytucjami badawczymi, podmiotami gospodarczymi jednostkami samorządowymi i stowarzyszeniami. Wśród podmiotów znajduje się Instytut Archeologii i Etnologii PAN, z którym Instytut zawarł umowę o współpracy (zadania dotyczące wspólnych praktyk, publikacji wyników badań). Drugą tego rodzaju instytucją jest Państwowe Muzeum Archeologiczne, z którym podejmowana jest współpraca badawcza, dotycząca organizacji wspólnych seminariów naukowych oraz publikacji. Ważnym podmiotem jest także Narodowy Instytut Dziedzictwa, z którym realizowana jest współpraca w zakresie organizacji staży studenckich i szkoleń.

Współpraca prowadzona jest także z podmiotami gospodarczymi w postaci firm prowadzonych przez absolwentów. Przedmiotem współpracy jest uczestnictwo w opracowaniu i publikowaniu wyników, co jest niezwykle ważnym czynnikiem w przypadku kształtowania tematów prac magisterskich jako prac przygotowanych w otoczeniu gospodarczo-społecznym. Instytut prowadzi także współpracę w zakresie organizacji pozarządowych reprezentujących środowiska absolwentów (Stowarzyszenie Archeo, Fundacja Przyjaciół Instytutu Archeologii UW, Fundacja Varia Wydziału Historycznego) w zakresie wspólnych przedsięwzięć popularnonaukowych i wydawniczych.

Ważnym elementem współpracy jest kontakt z jednostkami samorządowymi – urzędami gmin lub miast, które podejmują współpracę przy realizacji długofalowej współpracy przy badaniach archeologicznych ich popularyzacji oraz wsparcia lokalnych programów ochrony dziedzictwa archeologicznego. Do jednostek, z którymi podjęta została współpraca należy m.in. Miasto Skarżysko-Kamienna, Miasto Puck, Miasto Człuchów, Gmina Żuromin.

Pracownicy działający poza granicami kraju angażują się również we współpracę z lokalnymi społecznościami, propagując wiedzę na temat przeszłości danego regionu i współpracując z lokalnymi uniwersytetami, instytucjami administracji rządowej i instytucjami

kultury. Doskonałym przykładem są prace realizowane pod kierownictwem dr. hab. Miłosza Giersza na terenie Peru, gdzie oprócz realizacji badań wykopaliskowych, prowadzone są różnorodne akcje aktywizujące lokalną wspólnotę, na przykład w formie cykli wykładów i szkoleń na temat dziedzictwa kulturowego i archeologicznego regionu, realizowane we współpracy z Polskim Towarzystwem Studiów Latinoamerykanistycznych, czy prace realizowane pod kierownictwem dr. hab. Roksany Chowaniec na terenie Sycylii, we Włoszech, gdzie równoległe do prac wykopaliskowych na stanowisku Akrai realizowane są dodatkowe projekty w postaci wystaw i konferencji włączające przedstawicieli lokalnych instytucji w działania projektu naukowego. Poza wymienionymi, przykłady można mnożyć, gdyż każdy projekt badawczy realizowany w Instytucie Archeologii, a uwzględniający badania terenowe, prowadzi podobne projekty angażujące w działania lokalne społeczności i instytucje, i właściwie w każdym tego typu przedsięwzięciu uczestniczą także studenci archeologii.

Doskonałym przykładem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest także wieloletnia współpraca Instytutu z Muzeum Archeologicznym w Biskupinie przy realizacji wielu projektów popularyzujących naukę. Współpraca ta zaowocowała między innymi cykliczną imprezą znana jako Festyn Archeologiczny w Biskupinie, ale zarówno pracownicy jak i studenci biorą udział także w innych imprezach realizowanych w Biskupinie – ostatnio na przykład w ramach imprezy „Ścieżki archeologii. Nauka – Kultura – Popkultura” w czerwcu 2019 roku.

Wszystkie te działania znajdują bezpośrednie odbicie w procesie dydaktycznym. Studenci i pracownicy bardzo często uczestniczą we wszelkich działaniach Instytutu Archeologii, m.in. w postaci udziału w ćwiczeniach terenowych realizowanych podczas badań wykopaliskowych, czy zajęciach „Muzealnictwo, konserwatorstwo i popularyzacja archeologii”. Przedstawiciele różnych instytucji zewnętrznych proszeni są o konsultacje w kwestiach programowych (jak przy zmianie programu studiów opisanych w innym miejscu, informacje w niniejszym raporcie). Duża część prac dyplomowych powstających w Instytucie Archeologii ma także charakter aplikacyjny, to znaczy powstaje na styku współpracy z instytucjami zewnętrznymi z Instytutem Archeologii UW i studentem, który realizuje konkretne zadanie badawcze.

Jak było już zaznaczone w Kryterium 2, współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym została również wykorzystana w procesie tworzenia nowego programu studiów, obowiązującego od 1 października 2019 roku. Projekty programu studiów były konsultowane z przedstawicielami muzeów, instytucji rządowych i samorządowych, a ich sugestie wzięte pod uwagę (por. załącznik K2_2 w „Materiały dodatkowe”). Jako odpowiedź na sugestie wynikające z tych konsultacji, jak również odpowiedź na zapotrzebowanie zmieniającej się rzeczywistości społeczno-gospodarczej, wprowadzono do programu studiów zajęcia o charakterze wdrożeniowym, na których studenci tworzą hipotetyczne projekty, które mogą być wykonywane we współpracy z podmiotami zewnętrznymi, uczą się planować proces wdrożeniowy i negocjować z przedstawicielami tzw. „interesariuszy zewnętrznych”.

Dodatkowo, na razie w trybie pilotażowym, wprowadzono również kurs internetowy zaznajamiający studentów z możliwością pisania tzw. prac aplikacyjnych (kurs „Prace dyplomowe w relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym IA” na platformie kampus.come.uw.edu.pl). Zajęcia te są wprowadzane w ramach realizacji programu „Zintegrowany Program Rozwoju” ZIP – realizowanym w ramach programu operacyjnego Wiedza Edukacji Rozwój, oś priorytetowa III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych. W trakcie realizacji programu studiów studenci mają także możliwość zapoznania się z różnymi płaszczyznami interakcji archeologii ze środowiskiem społeczno-gospodarczym, nie tylko na poziomie zajęć, ale także nabierają doświadczeń w trakcie realizacji ćwiczeń terenowych, czy biorąc udział w realizacji projektów kierowanych przez pracowników Instytutu Archeologii.

.....

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Współpraca międzynarodowa jest niezwykle istotnym komponentem funkcjonowania Instytutu Archeologii UW, a charakter działalności badawczej i naukowej pracowników IA UW niejako w naturalny sposób przyczynia się do podnoszenia umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Wśród tych działań należy wymienić:

- prowadzenie badań archeologicznych ze znacznym udziałem studentów realizujących ćwiczenia terenowe za granicą, jak również umożliwienie studentom zdobywanie doświadczenia terenowego podczas badań prowadzonych przez misje zagraniczne. Badania takie bardzo często prowadzone są w ścisłej współpracy z instytucjami naukowymi z zagranicy. Wśród instytucji naukowych, z którymi IA współpracuje w zakresie dydaktyki i badań naukowych, jak również prowadzi wymianę studentów i pracowników należy wymienić (w kolejności alfabetycznej wg krajów): Austria, Universität Wien; Belgia, Katholieke Universiteit Leuven; Chiny, Peking University; Cypr, University of Cyprus, Nicosia; Czechy, Univerzita Karlova v Praze; Francja, Université Charles-de-Gaulle (Lille III); Francja, Université Lumière Lyon 2 ; Grecja, Institute of Nanoscience and Nanotechnology (INN), National Centre for Scientific Research „Demokritos”; Grecja, University of Crete – Współpraca dydaktyczno-badawcza - realizacja projektu UE „Innovating Training Aims and Procedures for Public Archaeology (INNOVARCH)” w ramach Strategic Partnerships for Higher Education Action; Gruzja, Ivane Javakhisvili Tbilii State University; Hiszpania, Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona i Universidad de Granada; Niemcy, J. W.-Goethe Universität Frankfurt am Main i Institut für Klassische Archeologie, Ehart Karls Universität Tübingen; Peru, Universidad Católica del Peru, Lima; Rosja, Jużnyj federalnyj uniwersitet w Rostowie; Szwecja, Linnaeus Universitu - realizacja projektu UE „Innovating Training Aims and Procedures for Public Archaeology (INNOVARCH)” w ramach Strategic Partnerships for Higher Education Action; Turcja, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Istanbul, Selcuk University, Konya i Uludağ Üniversitesi; Włochy, Università di Bologna, Università di Catania, Università di Calabria, Venice

International University, Università degli Studi di Palermo i Department of Cultural Heritage, University of Salento, Lecce

Badania archeologiczne, wykopaliska, prowadzone są, poza licznymi badaniami w Polsce, w następujących krajach: Włochy – Sycylia, Ukraina, Peru, Liban, Egipt, Sudan, Uzbekistan, Iran, Tunezja, Bułgaria, Rumunia, Salwador, Rosja, Gruzja, Armenia, a studenci mogą jeszcze uczestniczyć w badaniach na terenie Czarnogóry, Albanii, Boliwii, Izraela czy w Chinach. Badania na terenie Syrii są na tę chwilę niedostępne.

- prowadzenie zajęć w języku angielskim w postaci kompletnego programu studiów licencjackich i magisterskich (do 30 września studia te realizowane były jako program studiów na kierunku Archeologia prowadzony w języku angielskim, a od 1 października 2019 roku studia te są prowadzone w nieco zmienionej formie jako odrębny kierunek Archaeology – zgodnie z Uchwałą Senatu z 8 maja 2019 r.). W programie wszystkie oferowane zajęcia są prowadzone w języku angielskim przez kadrę dydaktyczną IA, ale często wspomaganą uznanymi naukowcami spoza instytutu, także z zagranicy. W zajęciach tego typu biorą udział studenci zagraniczni, którzy zdecydowali się na studia w Polsce, studenci polscy, którzy postanowili doskonalić swoje umiejętności językowe i jednocześnie studiować wymarzony kierunek, a także studenci przebywający w Polsce, na UW, na różnych stypendiach związanych z wymiana i mobilnością studencką (np. Erasmus+)

- współpraca z obcokrajowcami w formie prowadzenia wspólnych badań w ramach realizowanych grantów (m.in. Polonez i inne granty NCN). Część z nich zatrudniona jest w ramach projektów w Instytucie Archeologii. Wśród nich należy wymienić dla przykładu choćby: prof. Marie-Louise Bech Nosch, z Centre for Textile Research, University of Copenhagen, Dania, dr Olę Krzyszkowską, z London School of Classical Studies, Wielka Brytania, Dr Stephanie Aulsebrook z Wielkiej Brytanii, Dr hab. Michael Alexander Speidel z Bern University, Szwajcaria, dr Gertrud van Loonz Katholieke Universiteit Leuven, Belgia, Dr. Iwona Kozieradzka – Ogunmakin, University of Manchester, Wielka Brytania,

- obcokrajowcy, uznani specjaliści, są także zapraszani jako „visiting scholar” do prowadzenia okazjonalnych wykładów, cykli wykładów, szkoleń czy zajęć programowych. Jako przykłady można wymienić (z ostatnich trzech lat): Dr J. Marla Toyne z University of Central Florida, USA, Dr Christina Margariti, Centre for Textile Research, University of Copenhagen, Dania, Prof. Peter Pavúk, Uniwersytet Karola w Pradze, Czechy, Prof. Catherine Breniquet, Université Clermont Auvergne, Francja, Prof. Kristian Göransson, Director of the Swedish Institute in Rome; President of the International Association for Classical Archaeology (AIAC), dr Lajos Berkes, Uniwersytet Humboldta w Berlinie, Niemcy, prof. Laurent Chrzanovski, School of Humanities and related Sciences of the Universities of Sibiu, Rumunia; dr Maria Musumeci i dr Rosa Lanteri, Polo regionale per i musei archeologici, Paolo Orsi Museo, Włochy, prof. Paloma Gonzales Marcen I dr Clara Masriera Esquerra, Universitat Autònoma de Barcelona, Hiszpania; prof. Germana Barone i prof. Paolo Mazzoleni, Università di Catania, Włochy; prof. Florinda Notarstefano, dr Girolamo Fiorentino i mgr Stella Matilde, Università di Salento, Włochy; dr Angelo Castrorao Barba, Laboratorio de Arqueología y

Arquitectura de la Ciudad, Granda, Hiszpania; dr Mario Rempe, Georg-August-Universität Göttingen, Niemcy; Dr Talila Michaeli, Tel Aviv University, Israel; prof. Jose Suarez Otero, Universidad Santiago de Compostella, Hiszpania

- współpraca międzynarodowa w projektach grantowych realizowanych w IA UW takich jak umowa międzynarodowa z PUCP, Lima, Peru, w ramach której pracownicy z Peru prowadzili okazjonalne wykłady dla polskich studentów, a przedstawiciele IA wykładali na uniwersytecie w Limie

- program Erasmus+. W ramach programu Erasmus Instytut Archeologii ma podpisane umowy z Uniwersytetem Karola w Czechach, Selcuk Universitesi i Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi w Turcji, Università degli Studi di Catania i Università degli Studi di Urbino "Carlo Bo" we Włoszech, Universidad de Murcia, Universitat Autònoma de Barcelona i Universidad de Cádiz w Hiszpanii, Universität Konstanz i Rheinische Friedrich-Wilhelms Universität Bonn w Niemczech, Universidade de Lisboa w Portugalii, Universitatea Babeş Bolyai din Cluj-Napoca i West University of Timisoara w Rumunii, Kobenhavns Universitet w Danii oraz Universität Salzburg w Austrii.

Poza programem Erasmus umowy podpisano z Russian Academy of Sciences, Ural Branch i Southern Federal University w Rosji, Taras Shevchenko University of Kiev i National Academy of Sciences of Ukraine Institute of Archaeology na Ukrainie, a także Yarmouk University w Jordanii, Ilia State University w Gruzji i University Moulay Ismail of Meknes w Maroku

- w ramach programu stypendialnego finansowanego przez UNESCO w Instytucie goszczą doktoranci i naukowcy z innych krajów, mając możliwość poznania specyfiki uczelni i programu studiów na kierunku Archeologia (w ramach tego programu utrzymywana była współpraca z takimi krajami jak Peru – lic. Roberto Pimentel Nita, Gruzji - Giorgi Bolkvadze, Lana Burkadze, Nikoloz Chaduneli, Kakhaber Kamadadze, Nino Janashvili, Emzar Kakhidze, Darejan Kartsivadze, Nikoloz Gobejishvili, Armenii - Syuzanna Muradyan, Nerses Mamikonyan, Menua Gevorgyan, Ukrainy - Viacheslav Skorokhod, Kateryna Valentyrova, Mariia Tymoshenko, Nataliia Rudyka, Ruslan Buranbayev czy z Chin - Gao Bo, Tang Liya – żeby wymienić tylko za lata 2015-2018.

- istotną rolę w programie studiów pełni nauczanie języków obcych (niejako wymuszające nabycie przez studenta kompetencji w posługiwaniu się językiem nowożytnym umożliwiającym funkcjonowanie w świecie nauki, prowadzenia badań i współpracy międzynarodowej).

Monitorowanie umiejętności językowych studentów odbywa się w ramach przewidzianych programem studiów, w którym lektorat języka nowożytnego jest istotnym elementem na studiach I stopnia (licencjackich) i powinien być zakończony egzaminem na poziomie B2. Można też zaznaczyć, że udział studentów w badaniach za granicami kraju niejako wymusza dodatkowo znajomość języka obcego, który jest wymagany do normalnego funkcjonowania podczas badań (gdzie często studenci pracują z kolegami z innych krajów)

jak również w kraju, gdzie wykopaliska są prowadzone. Dodatkowo fakt prowadzenia programu studiów w języku angielskim umożliwia dużej liczbie studentów bezpośrednią interakcję z obcokrajowcami i codzienne, praktyczne wykorzystanie języka w codziennym funkcjonowaniu na uczelni.

Studenci studiów prowadzonych w języku angielskim muszą udokumentować swoją znajomość języka na poziomie umożliwiającym uczestnictwo w zajęciach (minimum B2). Dodatkowo w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej w trakcie rekrutacji monitorowana jest znajomość języka i zasób słownictwa związanego z archeologią.

Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego jest zatem placówką o bardzo wysokim stopniu umiędzynarodowienia zarówno w odniesieniu do prowadzonych badań, jak i dydaktyki. Współpracuje na obu tych poziomach z licznymi instytucjami naukowymi z całego świata, umożliwiając swoim pracownikom i studentom podnoszenie swoich kompetencji w tym zakresie.

W załączniku pt. „Materiały dodatkowe” znajdują się:

- K7_1 – raport z działalności Instytutu Archeologii UW w programie Erasmus+

.....

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Studia w Instytucie Archeologii związane są bezpośrednio nie tylko z nauką, ale i sprawnością fizyczną. W związku z tym, w trakcie rekrutacji kandydaci muszą przedstawić zaświadczenie lekarskie dotyczące braku przeciwwskazań do podjęcia studiów, na których integralną częścią programu są ćwiczenia terenowe (badania powierzchniowe i wykopaliska).

Studenci spoza archeologii, chcący uczestniczyć w zajęciach w Instytucie Archeologii, w tym studenci z niepełnosprawnością, mogą bez przeszkód to czynić. Budynek przystosowany jest dla osób poruszających się na wózku, a także dla osób z trudnościami w zakresie narządu ruchu (wejście na poziomie chodnika, winda, toalety i łazienki dla niepełnosprawnych).

Każdy student ma prawo skorzystać z urlopu zdrowotnego, a także wnioskować o zmiany w przebiegu studiów związane ze stanem zdrowia. Zmiany takie mogą obejmować między innymi modyfikację dopuszczalnej liczby nieobecności w trakcie roku akademickiego spowodowanej na przykład pobytem w szpitalu, czy koniecznością podjęcia leczenia. Istnieje także możliwość zastąpienia części ćwiczeń terenowych (wykopalisk) ćwiczeniami o charakterze laboratoryjno-muzealnym, podczas których student pracuje z materiałem pozyskanym w trakcie wykopalisk (patrz Zasady odbywania praktyk w formie ćwiczeń terenowych w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego, pkt. 10 i 11, dostępne na stronie <http://www.archeologia.uw.edu.pl/zasady-studiowania-i-cwiczen-terenowych/>).

Instytut Archeologii prowadzi działania dotyczące wsparcia studentów w procesie uczenia się:

- możliwość konsultacji z pracownikami prowadzącymi dydaktykę poza godzinami zajęć, w trakcie dyżurów, w których trakcie prowadzone są konsultacje dotyczące procesu przygotowywania prac dyplomowych, prezentacji na zajęcia itp. Wszyscy pracownicy są zobowiązani do przekazania informacji na temat dyżurów (godziny i miejsce ich prowadzenia) na początku każdego semestru zarówno sekretariatowi dyrektora IA UW, jak również zamieścić je w czytelny i jasny sposób na stronie internetowej. Standardem jest także informowanie studentów o wszelkich zmianach w tym zakresie.
- udział, zarówno bierny jak i czynny, w konferencjach organizowanych w Instytucie Archeologii, zwłaszcza w corocznej Konferencji Sprawozdawczej, gdzie studenci studiów magisterskich, a także doktoranci, mają możliwość zaprezentowania, często po raz pierwszy w życiu, rezultatów swoich badań

Studenci Instytut Archeologii korzystają z różnych form wsparcia w mobilności krajowej i międzynarodowej:

- mogą uczestniczyć w badaniach wykopaliskowych prowadzonych przez pracowników Instytutu w kraju i za granicą. Jeśli dzieje się to w ramach przewidzianych programem ćwiczeń terenowych uzyskują na to środki w postaci wsparcia finansowego uczestnictwa w badaniach z Programu Indywidualizacji Kształcenia. Jeśli uczestniczą w badaniach w celu zdobywania doświadczenia zawodowego w zakresie szerszym niż przewidziany programem studiów, często uzyskują wsparcie finansowe od misji archeologicznych, w których badaniach uczestniczą, finansowane z grantów pracowników prowadzących badania. W ciągu kilku ostatnich lat studenci mogli uczestniczyć w wielu misjach krajowych i zagranicznych (m.in. w Egipcie, Bułgarii, Czarnogórze, Rosji, Rumunii, Włoszech, Izraelu, Peru, itd.).
- korzystają z oferty wyjazdów w ramach programu Erasmus+, programach NAWA czy programów wymiany w ramach Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego. Najczęściej studenci korzystają z możliwości programu Erasmus+ (w latach 2016-2019 3 studentów realizowało studia częściowe) i umów wydziałowych (w latach 2016-2019 3 studentów realizowało studia częściowe). Studenci zagraniczni przyjeżdżający na studia częściowe do Polski najczęściej robią to w ramach programu Erasmus+ (w latach 2016-2019 12 studentów realizowało studia częściowe), umów wydziałowych (w latach 2016-2019 4 studentów realizowało studia częściowe), umów ogólnouczelnianych (w latach 2016-2019 3 studentów realizowało studia częściowe) i Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego (w latach 2016-2019 1 student realizował studia częściowe). W ramach umów krótkoterminowych przeważały umowy z NAWA (w latach 2016-2019 skorzystało z nich 11 osób).
- mogą korzystać z oferty Uniwersytetu, zwłaszcza z bazy ofert „Mobilność naukowa i edukacyjna na UW” dostępnej na stronach uniwersyteckich i zawierających informacje o projektach i programach dotyczących mobilności obsługiwane przez Biuro

Międzynarodowych Programów Badawczych, Biuro Obsługi Badań, Biuro Współpracy z Zagranicą i Biuro Wspomagania Rozwoju UW (https://mobility.project.uw.edu.pl/_layouts/15/start.aspx#/SitePages/Mobilność%20naukowa%20i%20edukacyjna%20na%20UW.aspx).

Studenci wyróżniający się w nauce lub odnoszący sukcesy w sporcie, spełniający warunki określone w Regulaminie świadczeń dla studentów UW (aktualny regulamin znajduje się na stronie <http://bss.uw.edu.pl/sekcja-socjalna/regulaminy-socj/>) mogą ubiegać się o Stypendium Rektora UW. Rokrocznie spora grupa studentów otrzymuje takie stypendia. Oprócz stypendiów socjalnych i naukowych, studenci mogą ubiegać się o stypendium Rektora UW. Dla przykładu, w roku 2018 10 studentów studiów I stopnia (licencjackich) i 7 studentów studiów II stopnia (magisterskich) zostało nagrodzonych stypendiami Rektora UW (por. załącznik K4_2 w „Materiały dodatkowe”).

Studenci Archeologii mogą również występować o stypendia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia. Wyróżniający się studenci zgłaszani są przez swoich opiekunów naukowych (w latach 2015-2017 otrzymało je 10 studentów, por. załącznik K4_2 w „Materiały dodatkowe”).

Studenci uprawnieni do wsparcia materialnego w ramach powyższych programów stypendialnych, mogą się o takie ubiegać. Informacje na jego temat mogą znaleźć na stronie Instytutu Archeologii, uzyskać ją od pracowników sekretariatu Instytutu czy sekretariatu Dziekanatu ds. Studenckich, a także od członków Komisji Stypendialnej.

System motywacji studentów w celu osiągania coraz lepszych wyników w nauce realizowany jest także poprzez wsparcie finansowe, nie tylko wynikające z polityki uniwersyteckiej (systemy wsparcia materialnego za wyniki w nauce), ale także na poziomie Wydziału Historycznego, poprzez tzw. fundusz inicjatyw studenckich (wydzielony z Programu Indywidualizacji Kształcenia) w postaci tzw. minigrantów studenckich (<http://www.archeologia.uw.edu.pl/studia-program-studia-dzienne-i-wieczorowe/minigranty-studenckie/>). Studenci charakteryzujący się bardzo dobrymi wynikami w nauce i aktywni naukowo mogą pozyskać w ten sposób fundusze na udział w szkołach letnich, kursach, kwerendach, warsztatach podnoszących kwalifikacje oraz w badaniach archeologicznych. Program ten jest również doskonałym preludem do samodzielnego pozyskiwania środków finansowych w przyszłości – studenci sami przygotowują indywidualne wnioski (mogą to też robić grupy studentów, np. zrzeszone w ramach koła naukowego), w których przedstawiają zarys swojego projektu (temat badawczy, projekt realizacji zadania, oczekiwane rezultaty w odniesieniu do osobistego rozwoju naukowego), tworzą kosztorys, a także dołączają opinię opiekuna naukowego projektu. Decyzję o przyznaniu środków finansowych na realizację projektu podejmuje komisja złożona z Dziekana Wydziału Historycznego, Prodziekana Wydziału Historycznego ds. Studenckich i

Doktoranckich i zastępcy dyrektora Instytutu Archeologii (por. załącznik K4_2 w „Materiały dodatkowe”).

Studenci także są często włączani w realizację badań własnych pracowników Instytutu Archeologii. Przykładem może być tu udział studentów w realizacji badań terenowych – wykopalisk i badań powierzchniowych, w kraju i za granicą, a także udział w realizacji grantów (na przykład trzech studentów jest wykonawcami w grantie NCN kierowanym przez dr. hab. Sławomira Rzepkę w Egipcie, czterech jest wykonawcami w grantie NCN kierowanym przez dr. Małgorzatę Kot – a nie są to odosobnione przypadki), przygotowywanie i wygłaszanie wystąpień konferencyjnych (dobrym przykładem jest tu corocznie organizowana Konferencja Sprawozdawcza Instytutu Archeologii UW, która dla wielu studentów była pierwszą okazją do publicznej prezentacji wyników swoich badań, czy doroczne Sympozjum Młodych Egypcologów umożliwiające wejście w krąg specjalistów zajmujących się starożytnym Egipcem; wielu studentów bierze także udział w konferencjach zamiejscowych i zagranicznych). Informacje na ten temat – por. załącznik K4_2 w „Materiały dodatkowe”. Bardzo dobrym przykładem włączania studentów w proces badawczy już w trakcie kształcenia w ramach I stopnia studiów, są zajęcia kierunkowe i fakultatywne prowadzone przez dr. Agatę Ulanowską, wprowadzające do archeologii włókiennictwa. Są to zajęcia w dużej mierze praktyczne, warsztatowe, prowadzone z zastosowaniem technik doświadczalnych. Studenci biorący udział w tych zajęciach dokumentują swoje obiektywne i subiektywne doświadczenie przedzenia i tkania na specjalnie zaprojektowanych kartach dokumentacyjnych. Ich doświadczenie jest monitorowane przez Prowadzącą, a obserwacje studentów są gromadzone, a następnie analizowane z zastosowaniem technik statystycznych. M. in. analizowany jest czas pracy w podziale na czynności składowe przy przedzeniu lub tkaniu w określonej technice, pozycja pracy, subiektywne odczucia związane z komfortem pracy, satysfakcją z pracy, itp. Do roku akademickiego 2018/2019, obserwacje objęły pracę 116 studentów. Wyniki tych obserwacji znalazły swoje przełożenie na publikacje naukowe, powstające także z udziałem studentów i doktorantów.

Instytut Archeologii stosuje zasadę budowy zaufania między pracownikami Instytutu Archeologii odpowiedzialnymi za kierunek studiów Archeologia a studentami studiującymi w IA. Stosunki pomiędzy wszystkimi członkami społeczności uniwersyteckiej winny opierać się na wzajemnej tolerancji, zgodnie z zasadami etyki i etosem akademickim. W związku z tym, w sytuacjach o charakterze sporu, konfliktowych, w Instytucie Archeologii stosuje się następującą procedurę:

- po wystąpieniu sytuacji konfliktowej prowadzącej do powstania problemu, zarówno student, jak i pracownik, informują dyrekcję Instytutu o zaistniałej sytuacji;
- Dyrekcja po wysłuchaniu obu stron sporu doprowadza do spotkania, w którym uczestniczą strony sporu, w celu podjęcia próby mediacji mających doprowadzić do polubownego rozstrzygnięcia sporu;

- jeśli spotkanie takie nie przyniesie rozstrzygnięcia, lub jeśli strony nie chcą wziąć udziału w takim spotkaniu mediacyjnym, angażowane są władze dziekańskie.

Student zgłaszający problem dyrektorowi, zwykle zastępcy dyrektora ds. Studenckich, ma zapewnioną dyskrecję, zwłaszcza jeśli problem dotyczy spraw kontrowersyjnych, na przykład nieodpowiedniego zachowania się pracownika, czy innego studenta. W takich sytuacjach dykcja zawsze podejmuje kroki zmierzające do rozwiązania problemu, mediując bezpośrednio u zaangażowanych stron.

Na każdym etapie student informowany jest o możliwości złożenia formalnej skargi i skierowania sprawy do Rzecznika Akademickiego – Ombudsmana (zgodnie z ogólnymi przepisami stosowanymi na UW). Rzecznik rozpatruje wszelkie sprawy dotyczące wszystkich członków społeczności uniwersyteckiej i prowadzi mediacje między zwaśnionymi stronami.

Jeśli spór studenta z Instytutem Archeologii dotyczy kwestionowania przez studenta wyniku egzaminu lub zaliczenia, podważenia bezstronności egzaminatora, czy nieodpowiedniej formy sprawdzenia efektów uczenia się, stosuje się odpowiednie przepisy Regulaminu studiów na Uniwersytecie Warszawskim.

W ostatnim czasie w Instytucie Archeologii nie odnotowano większych konfliktów, a te które zaistniały, zostały rozwiązane polubownie na pierwszym spotkaniu mediacyjnym z dykcją. Większość problemów wynikała z nieporozumień, nieznajomości przepisów uczelnianych, czy problemów z obsługą systemu USOS, która najwyraźniej nie należy do najbardziej intuicyjnych.

Studenci zachęceni są do czynnego uczestnictwa w życiu Instytutu poprzez organizowanie się w ramach samorządu studenckiego (do 30 września istniał wewnętrzny, instytutowy samorząd studencki, od 1 października istnieje wydziałowy samorząd studencki, z przedstawicielami studentów archeologii w swoich strukturach). Samorząd jest zawsze konsultantem we wszelkich sprawach dotyczących bezpośrednio studentów, w tym wszelkich kwestiach dotyczących dydaktyki, jak na przykład opiniowanie zmian w programie, itp. Przedstawiciele studentów uczestniczą w pracach Rady Instytutu, Rady Wydziału, jak również Komisji Dydaktycznej IA UW i innych, powoływanych w miarę potrzeb, ciałach kolegialnych. W najbliższym czasie zostanie powołana zgodnie z zmianami prawnymi Rada Dydaktyczna archeologii, w skład której, zgodnie z zarządzeniem rektora w sprawie utworzenia rad dydaktycznych na Uniwersytecie Warszawskim wejść ma 3 przedstawiciele studentów i 2 przedstawiciele doktorantów reprezentujących dyscyplinę.

W Instytucie funkcjonuje spora liczba (14 wg danych bieżących, choć zarejestrowanych jest blisko 20) studenckich kół naukowych. Ich członkowie biorą udział w organizacji życia studenckiego (organizacja spotkań, wykładów, uczestnictwo w imprezach masowych, festynach archeologicznych, itp.). Uczestnicząc w działalności kół naukowych studenci mają szerszy dostęp do funduszy na uczestnictwo w szkoleniach, konferencjach studenckich i

naukowych, objazdach naukowych czy wykopaliskach krajowych i zagranicznych, co umożliwia pozyskanie doświadczenia zawodowego nie tylko w zakresie archeologii, ale także pozyskiwania finansowania, nieodzownego we współczesnym świecie nauki.

Niezwykle istotne w podejmowaniu decyzji dotyczących procesu kształcenia i dydaktyki, zwłaszcza dotyczących zmian w programie studiów, są konsultacje z przedstawicielami studentów. Wszelkie modyfikacje programu, zarówno te kosmetyczne, jak i gruntowne zmiany programu (jak ta, której efektem jest wdrażany obecnie program studiów zarówno na pierwszym jak i drugim stopniu studiów na kierunku archeologia) są opiniowane przez studentów. Wybór zastępcy dyrektora ds. Studenckich odbywa się po uzyskaniu akceptacji kandydata(ów) ze strony studentów. Przedstawiciele studentów w postaci samorządu i organizacji studenckich czynnie uczestniczą w codziennym życiu Instytutu, a także pomagają w rozwiązywaniu bieżących problemów związanych ze studiowaniem.

Imprezy organizowane przez Instytut (spotkania z okazji świąt, wydarzenia kulturalne jak Dni Archeologa, jak również inne okazje o charakterze towarzyskim, organizacja wystaw w „Galerii Korytarz”, itd.) zawsze uwzględniają uczestnictwo studentów. Wspierane są w ten sposób działania inkluzywne, umożliwiające integrację studentów i pracowników Instytutu. W miarę możliwości studenci włączani są we wszelkie działania Instytutu – wspomagają organizację sympozjów i konferencji, uczestniczą w debatach dotyczących przyszłości archeologii i Instytutu – jak ta, która wywiązała się w konsekwencji wprowadzenia nowych rozwiązań prawnych w wyniku wejścia w życie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce czy nowego Statutu Uniwersytetu Warszawskiego.

Na koniec można dodać również o niebezpośrednim wsparciu dla studentów realizowanym w ramach programu studiów związanego z realizacją programu ZIP - „Zintegrowany Program Rozwoju” – realizowanym w ramach programu operacyjnego Wiedza Edukacji Rozwój, oś priorytetowa III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych. Organizowane w jego ramach zajęcia wdrożeniowe i zapoznające studentów z możliwością przygotowywania prac dyplomowych o charakterze aplikacyjnym, czyli zajęć z zakresu przedsiębiorczości, jest wsparciem dla studentów przy wejściu na rynek pracy.

Informacja dodatkowa:

Program Indywidualizacji Kształcenia – fundusze pochodzące z dotacji Rektora UW uzależnione od liczby studentów danego kierunku, przeznaczone na podnoszenie jakości dydaktyki. Ich wydatkowanie odbywa się dwutorowo. Część jest wydzielona jako Fundusz Inicjatyw Studenckich, w ramach którego organizowany jest konkurs na „minigranty” studenckie służące realizacji badań studentów (najczęściej związanych z przygotowywaną przez nich pracą dyplomową), a część jest wydatkowana jako fundusz wspierający działania

dydaktyczne – organizację wykładów wybitnych specjalistów, organizację wycieczek dydaktycznych w ramach zajęć dydaktycznych prowadzonych w Instytucie, czy działania dotyczące podniesienia jakości procesu dydaktycznego (organizacja i uzupełnianie kolekcji dydaktycznych, itp.).

.....

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Podstawowym źródłem informacji na temat programu studiów na kierunku archeologia jest Monitor Uniwersytetu Warszawskiego (<https://monitor.uw.edu.pl>), w którym publikowane są podstawowe akty prawne, a w szczególności informacje i treść „Regulaminu studiów na UW”, warunki rekrutacji, programy studiów na wszystkich formach studiów, szczegółowe zasady studiowania i wszelkie regulacje mające wpływ na tok studiów. Zgodnie z wymogami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, program studiów dostępny jest także w BIP. Kandydaci na studia najczęściej stykają się z informacjami na temat kierunku archeologia na stronach systemu IRK i na stronie Biura ds. Rekrutacji UW. Zestaw tych materiałów, używana terminologia i związane z tym akty prawne ulegają właśnie zmianie, ale miejsce, gdzie należy ich poszukiwać nie.

Głównym źródłem informacji dla pracowników i studentów, a także dla kandydatów na studia pozostaje jednak strona własna Instytutu Archeologii znajdująca się pod adresem www.archeologia.uw.edu.pl. Strona ma wersje w języku polskim i angielskim. Zawarte są na niej wszelkie informacje dotyczące zarówno struktury samego Instytutu, dyrekcji i zakładów, a także strony personalne pracowników, jak również:

- aktualne programy studiów i harmonogram zajęć, w tym bieżące informacje na temat zmian i dyżurów poszczególnych pracowników
- raporty z działalności Rady Naukowej Instytutu Archeologii i Komisji Dydaktycznej (w tym dokumenty dotyczące procedur zapewniania jakości kształcenia, itd.) – działalność ta będzie kontynuowana po ukonstytuowaniu się Rady Dydaktycznej według nowych rozporządzeń
- istotne informacje dotyczące zasad studiowania i dyplomowania (do końca roku akademickiego 2018/2019 w formie oficjalnych dokumentów, aktualnie w formie informacji z odniesieniem do źródła w postaci Regulaminu studiów na UW)
- informacje na temat możliwości kształcenia się, oferty stypendialnej, mobilności studenckiej
- bieżące informacje dotyczące działalności naukowej i dydaktycznej Instytutu oraz ważnych wydarzeniach dotyczących całej wspólnoty.

Dodatkowym kanałem komunikacji, przydatnym zwłaszcza w popularyzacji Instytutu Archeologii UW, ale także w przedstawianiu oferty studiów, jest profil na Facebook

(<https://www.facebook.com/InstytutArcheologiiUW/>). Publikowane tam są przede wszystkim treści dotyczące wydarzeń organizowanych w Instytucie, które mogą zainteresować między innymi potencjalnych kandydatów na studia, a także wszystkich zainteresowanych archeologią.

Informacje wewnętrzne, zwłaszcza istotne informacje dotyczące toku studiów, czy też dotyczące procesu kształcenia w ramach konkretnych przedmiotów nauczanych w instytucie, rozsyłane są także za pomocą USOSMAIL, a także dostępne w trybie „analogowym” w postaci ogłoszeń na tablicach w budynku Instytutu.

Na bieżąco można również kontaktować się poprzez ogólnodostępne kanały komunikacyjne jak telefon, mail, czy osobiście, zwłaszcza z przedstawicielami administracji instytutowej (sekretariaty ogólny i studencki) udzielającymi na bieżąco informacji dotyczących organizacji i toku studiów, czy bieżącej działalności Instytutu, a także z przedstawicielami komisji rekrutacyjnej. Komisja Rekrutacyjna (do 2019 roku działająca w ramach Instytutu, a od tego roku w ramach Wydziału Historycznego) organizuje także różne imprezy o charakterze promocyjno-informacyjnym, m.in. w ramach uniwersyteckich Dni Otwartych.

Dostęp do informacji publicznej jest sprawdzany na bieżąco, między innymi dzięki analizie reakcji na posty w mediach społecznościowych, czy współpracę z przedstawicielami samorządu i innych organizacji studenckich. Zgłaszane problemy rozwiązywane są w miarę możliwości w jak najkrótszym czasie.

Sylabusy dotyczące bieżących zajęć dostępne są w systemie USOS (https://usosweb.uw.edu.pl/kontroler.php?_action=katalog2/przedmioty/index), choć wielu prowadzących wciąż preferuje dyskusje nad sylabusami i szczegółowym planem zajęć podczas pierwszych spotkań grupy zajęciowej.

.....

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Ze względu na fakt, że zmieniona została ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, jak również akty uniwersyteckie, począwszy od Statutu Uniwersytetu Warszawskiego (przyjęty 26 czerwca 2019) i Regulaminu studiów na Uniwersytecie Warszawskim (przyjęty 19 czerwca 2019), ulega zmianie również uczelniany system zapewniania jakości kształcenia. Nowe zarządzenie, przyjęte 8 listopada 2019 roku a wchodzące w życie z dniem 1 grudnia 2019 roku, w sprawie systemu zapewniania jakości kształcenia na Uniwersytecie Warszawskim wprowadza reorganizację i zmianę dotychczasowego systemu. Jako że nowy system zarządzania jakością wciąż jest w trakcie organizacji (wymaga powołania i ukonstytuowania się nowych ciał kolegialnych, między innymi Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia, rad dydaktycznych i nowych zespołów działających na rzecz jakości kształcenia)

poniżej umieszczono opis dotychczasowych procedur, działających do czasu ukonstytuowania się nowego systemu.

Dotychczasowy system zapewniania jakości kształcenia, obowiązujący do czasu ukonstytuowania się nowego, opierał się o wydziałowy wewnętrzny system zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia, zgodnie ze Statutem UW (przyjętym w 2012 roku) i wynikające z niego zarządzenia Rektora. W bieżącym roku dokonana została zmiana w postaci wprowadzenia nowego Statutu UW (Monitor UW, poz. 190 z 2019 roku) i nowego zarządzenia Rektora UW w sprawie systemu zapewniania jakości kształcenia na Uniwersytecie Warszawskim z dnia 8 listopada 2019 roku (Monitor UW, poz. 163). Do czasu uregulowania tej kwestii i całkowitego wdrożenia nowych zasad systemowych, w Instytucie Archeologii obowiązują „Zasady i procedury zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Historycznym” przyjęte przez Radę Wydziału Historycznego w 2008 roku, z licznymi zmianami wprowadzonymi w latach 2012, 2013 i 2016, jak również wytyczne dotyczące jakości kształcenia przygotowane i przyjęte przez Wydziałowy Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia, którego przewodniczącym w kadencji 2016-2019 był dr hab. Dariusz Szeląg z Instytutu Archeologii.

Nadzór merytoryczny nad kierunkiem studiów, jak również nad kwestiami związanymi z zapewnianiem jakości kształcenia, pełniła Rada Naukowa Instytutu Archeologii, poprzez Komisję Dydaktyczną w której zakresie działania i obowiązkach było m.in. „zapewnienie oraz doskonalenie jakości kształcenia” (Regulamin Komisji Dydaktycznej Instytutu Archeologii UW dostępny jest na stronie <http://archeologia.uw.edu.pl/zalaczniki/upload2112.pdf>). Wprowadzenie nowych regulacji prawnych będzie skutkowało przejęciem kompetencji Komisji Dydaktycznej IA UW przez Radę Dydaktyczną w niedalekiej przyszłości (Rada jest w trakcie powoływania). Kompetencje i skład Rady opisane są w Regulaminie studiów na Uniwersytecie Warszawskim (§5, §15, pkt.3, §35, pkt. 3 i 4, §46, pkt.4 i 6 – Monitor UW poz. 186 z 2019 roku) i w Statucie UW (§68-70).

Komisja Dydaktyczna czuwała nad realizacją przyjętych zasad i procedur, kierując systemem zarządzania jakością nauczania w Instytucie. Najważniejszymi elementami tego systemu były:

- przegląd programów kształcenia i planów studiów. Wnioski z przeglądu programów kształcenia i planów studiów Komisja Dydaktyczna przekazywała Radzie Naukowej Instytutu i Wydziałowemu Zespołowi Zapewnienia Jakości Kształcenia. Komisja zgłaszała propozycje zmian w programach kształcenia i planach studiów I i II stopnia oraz studiów podyplomowych na podstawie własnych wniosków oraz pisemnych propozycji zgłoszonych przez studentów, doktorantów oraz pracowników Instytutu. Propozycje zmian Komisja Dydaktyczna przedkładała wraz z pisemną opinią Radzie Naukowej Instytutu. Rada Naukowa Instytutu po zapoznaniu się z opinią Komisji Dydaktycznej podejmowała decyzję o przedłożeniu projektu zmian w programach nauczania i planach studiów do zatwierdzenia Radzie Wydziału bądź o jego odrzuceniu.

- ankiety ewaluujące zajęcia na studiach I i II stopnia, które przygotowuje i udostępnia Pracownia Ewaluacji Jakości Kształcenia UW są przesyłane na ręce Dyrekcji IA UW i pracowników prowadzących poszczególne zajęcia. Komisja może, w porozumieniu z PEJK UW, opracować szczegółową procedurę przeprowadzania ewaluacji zajęć dydaktycznych w Instytucie. Z początkiem roku akademickiego Komisja Dydaktyczna podsumowywała wyniki ankiet przeprowadzonych w poprzednim roku akademickim w Instytucie przez PEJK UW w formie wniosków ogólnych wynikających z opinii studentów o oferowanych zajęciach oraz zalecanych działań naprawczych.
- ankiety ewaluujące zajęcia w postaci ćwiczeń terenowych (wykopalisk i badań powierzchniowych) przygotowane przez Komisję Dydaktyczną Instytutu Archeologii UW. Są to formularze podobne do tych opracowanych przez PEJK, ale nieco zmodyfikowane, m.in. z elementem umożliwiającym zgłaszanie uwag w formie tekstu otwartego. Ankiety, po zakończeniu sezonu ćwiczeń terenowych, są analizowane przez zastępcę dyrektora ds. Studenckich, który wyciąga wnioski i ewentualnie podejmuje decyzje i działania naprawcze.
- ankiety ewaluujące cały tok studiów w przypadku studiów I i II stopnia, które przygotowuje, interpretuje, udostępnia i przechowuje Samorząd Studentów IA UW. Podsumowanie wyników ankiet ewaluujących cały tok studiów Samorząd Studentów IA UW przekazywał Komisji Dydaktycznej, która przedstawiała je Radzie Naukowej i Wydziałowemu Zespołowi Zapewniania Jakości Kształcenia.

Do końca kadencji, czyli do końca sierpnia 2020 roku, nadzór organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów i realizacją procedur ewaluacyjnych sprawuje zastępca Dyrektora IA UW ds. Studenckich (w nowym systemie – kierownik kierunku Archeologia i Archaeology). Do jego kompetencji należy podejmowanie wszelkich decyzje związanych z tokiem studiów stacjonarnych, sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem systemu USOS, nadzór nad przygotowaniem planu zajęć studiów stacjonarnych (również tych prowadzonych w języku angielskim), nadzór nad pracami Komisji Rekrutacyjnej IH UW oraz Komisji Stypendialnej, kontakty z Samorządem i innymi organizacjami studenckimi, a także współpraca z Komisją Dydaktyczną (zwłaszcza w zakresie jakości kształcenia, przeprowadzania hospitacji i oceny pracowników IA, i koordynacji prac związanych ze zmianami w programach studiów). Podobny zakres nadzoru nad studiami niestacjonarnymi (zaocznymi) sprawuje kierownik studiów niestacjonarnych i studiów podyplomowych z archeologii podwodnej.

Nadzór nad studiami niestacjonarnymi (zaocznymi) należy do kompetencji kierownika studiów niestacjonarnych i studiów podyplomowych. Jego kompetencje są zbliżone do kompetencji zastępcy dyrektora ds. Studenckich w odniesieniu do odpowiednich form kształcenia.

Prace nad zmianami w programie studiów, prowadzone zgodnie z dokumentem Procedura przeprowadzania zmian w programach i planach studiów I i II stopnia, studiów doktoranckich i studiów podyplomowych (wyciąg z Uchwały Rady Wydziału Historycznego z dnia 23 kwietnia 2008 roku, ze zmianami zatwierdzonymi 27 lutego 2013 roku, dostępnym pod adresem: <http://wh.uw.edu.pl/ksztalcenie/jakosc-ksztalcenia/dokumenty-wewnetrzne/>), w tym kompletne przemodelowanie i zmiana programu studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia na kierunku archeologia, jak również zmiany w programie studiów na kierunku archeologia prowadzonych w języku angielskim (od 1 października 2019 roku na studiach prowadzonych w ramach kierunku Archaeology) rozpoczęły się pod koniec 2016 roku. Przeprowadzono wówczas ankietę dotyczącą przeglądu programu i planu studiów roku akademickiego 2016/17 oraz wprowadzono zasady ewaluacji ćwiczeń terenowych (badań powierzchniowych i wykopaliskowych). Wyniki ankiet i wzory kart oceniających zajęcia w postaci ćwiczeń terenowych stanowią załącznik K10_1 w materiałach dodatkowych.

W wyniku analizy rezultatów ankiet grupa pracowników, w tym także członkowie Komisji Dydaktycznej Instytutu Archeologii oraz zastępca dyrektora ds. studenckich wystąpiła z propozycją gruntownego przemodelowania programu studiów, najpierw na studiach I stopnia. Opracowany został projekt przekształceń, zawierający rozwiązania zgodne z kierunkiem zmian sugerowanym w rezultatach ankiet. Projekt został przygotowany w dwóch wersjach w trakcie otwartego posiedzenia Komisji Dydaktycznej. Wypracowany został kompromis łączący założenia obu projektów i Komisja Dydaktyczna wydała pozytywną opinię na temat zmian programu studiów. Jednocześnie powstał projekt zmian na studiach II stopnia jako naturalna konsekwencja zmian wprowadzanych w ramach stopnia I. Projekt ostateczny nowych programów wykrystalizował się w trakcie kolejnych spotkań Komisji Dydaktycznej IA, które odbywały się cyklicznie w obecności przedstawicieli dyrekcji, pracowników Instytutu i przedstawicieli studentów (ankiety, ich wyniki znajdują się w załączniku K2_1).

Projekt nowego programu poddano konsultacjom i recenzjom zewnętrznym, które przygotowali potencjalni pracodawcy i przedstawiciele szeroko pojętego otoczenia społecznego, zwłaszcza instytucje związane z archeologią (m.in. Muzeum Archeologiczne w Biskupinie, czy Narodowy Instytut Dziedzictwa w Warszawie - opinie zewnętrzne znajdują się w zał. K2_2).

Projekt po niewielkich poprawkach udostępniono wszystkim pracownikom i studentom Instytutu Archeologii, a następnie skierowano na posiedzenie Rady Naukowej Instytutu Archeologii UW, która po przeprowadzeniu dyskusji przyjęła go w głosowaniu. Program studiów licencjackich został przyjęty na posiedzeniu w dniu 4 grudnia 2018 roku, a program studiów magisterskich w dniu 6 marca 2019 roku (odpowiednie dokumenty w materiałach dodatkowych i na stronie Rady Naukowej IA UW <http://www.archeologia.uw.edu.pl/rada-naukowa-iauw/>). W wyniku dalszego procedowania ostatecznie, zgodnie z zasadami

przyjętymi na Uniwersytecie Warszawskim, projekt został zaakceptowany na posiedzeniu Senatu UW z dnia 8 maja 2019 (pozycja 128 w Monitorze UW).

Monitorowanie programu studiów w Instytucie Archeologii, jak wskazuje powyższy przykład, traktowane jest niezwykle poważnie i priorytetowo. Na bieżąco monitoring taki odbywa się za pośrednictwem ankiet ewaluacyjnych przygotowywanych przez Pracownię Ewaluacji Jakości Kształcenia (PEJK - <http://pejk.uw.edu.pl>). Wyniki tych ankiet analizowane są przez dyrekcję Instytutu Archeologii, a zajęcia oceniane najniżej monitorowane oraz zlecana jest dodatkowa hospitacja. Prowadzący zapraszani są do dyskusji nad skutecznością stosowanych przez nich metod nauczania.

Bezpośredni i bieżący nadzór nad procesem kształcenia i odpowiednią realizacją programu studiów należy do obowiązków zastępcy dyrektora Instytutu Archeologii UW ds. studenckich (w nowym systemie – kierownika kierunku Archeologia i Archaeology). Kontroli podlega zgodność treści i formy realizacji z przypisanymi danemu przedmiotowi efektami uczenia się, a także zasady zaliczenia. Nadzorem nad przygotowaniem sylabusów zgodnych z programem studiów, właściwą realizacją konkretnych przedmiotów oraz kontrolę w postaci hospitacji zajęć sprawują kierownicy poszczególnych zakładów czy bloków specjalizacyjnych, a w szczególnych przypadkach przedstawiciele dyrekcji. Weryfikacja uzyskanych efektów uczenia się jest dokonywana zgodnie z ustalonymi w programie studiów metodami, a sposoby oceny zajęć są podawane do wiadomości w sylabusie.

Informacje dodatkowe

Nowy program studiów II stopnia (magisterskich) wdrażany od 1 października 2019 roku, jest realizowany w ramach programu ZIP. Program zintegrowanych działań na rzecz rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego jest realizowany w ramach programu operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, oś priorytetowa III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, działanie: 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, od 2 kwietnia 2018 do 31 marca 2022 roku.

Budżet programu wynosi 39 393 989,40 zł, w tym 38 198 898,40 zł stanowi dofinansowanie na podstawie umowy podpisanej między Uniwersytetem Warszawskim a Narodowym Centrum Badań i Rozwoju. Program jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Program ma przyczynić się do wdrożenia trwałych zmian w funkcjonowaniu Uniwersytetu Warszawskiego dostosowanych do potrzeb społeczności akademickiej i uwzględniających aktualne wyzwania społeczno-gospodarcze.

W ramach programu ZIP Instytut Archeologii uczestniczy w pilotażowym programie przemodelowania studiów magisterskich. Zakłada on zmianę i uatrakcyjnienie programu studiów uwzględniając zatrudnienie wykładowców zewnętrznych, zakup pomocy dydaktycznych i oprogramowania oraz realizację zajęć uwzględniających wdrożeniowy charakter prowadzonych prac magisterskich (przygotowanie prac magisterskich w otoczeniu

społeczno-gospodarczym, zajęcia wdrożeniowe). Budżet programu to kwota 50 000 zł na przygotowanie studiów oraz 200000 zł na jego realizację w okresie 2019/2020-2020/2021. W ramach uczestnictwa w programie ZIP w ciągu 2019 roku dokonano zmiany programu studiów, który rozpoczęto realizować w roku akademickim 2019/20.

W ramach programu ZIP we wrześniu 2019 roku podjęto organizację szkoły letniej w Mustis, w Tunezji.

Wyniki ankiet i wzory kart oceniających zajęcia w postaci ćwiczeń terenowych stanowią załącznik K10_1 w materiałach dodatkowych.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykwalifikowana kadra nauczycieli akademickich prowadząca badania naukowe 2) bogaty i elastyczny program studiów oferujący specjalizację w większości dziedzin współczesnej archeologii 3) szeroka współpraca międzynarodowa, wysokie umiędzynarodowienie procesu kształcenia 4) dobra i ciągle ulepszana infrastruktura 5) aktywizacja i włączanie studentów i doktorantów w badania naukowe prowadzone przez pracowników badawczo-dydaktycznych 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ograniczone możliwości motywowania czy wynagradzania dydaktyków 2) brak możliwości elastyczniejszego kształtowania obciążeń dydaktycznych pracowników skutkujące niedopen-sowaniem, lub przepensowaniem niektórych z nich 3) ciągle duże przywiązanie do tradycyjnych form kształcenia i klasycznych form nauczania 4) ciągle niezrozumienie wagi przepływu informacji między pracownikami i studentami u niektórych nauczycieli akademickich 5) nadmierne obciążanie pracowników badawczo-dydaktycznych obowiązkami związanymi z administracją i finansami
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wprowadzenie większej indywidualizacji procesu kształcenia studentów skutkujące lepszym przygotowaniem do życia w rzeczywistości pozauczelnianej 2) kompletny program studiów w języku angielskim, udział w programie Erasmus+ 3) system wspierania działalności naukowej studentów i doktorantów 4) udział w projekcie 4EU+ 5) federalizacja UW i WUM stwarzająca nowe płaszczyzny współpracy naukowo-badawczej i poszerzenie oferty dydaktycznej 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) niestabilność przepisów dotyczących szkolnictwa wyższego i chaotyczne i zbyt szybkie wprowadzanie zmian 2) nadmierna biurokratyzacja procesu kształcenia i kontroli jego realizacji ograniczająca jego elastyczność i utrudniająca płynne funkcjonowanie 3) brak stabilności zatrudnienia i ciągle stosunkowo niskie wynagrodzenia powodujące odpływ najlepszych potencjalnych pracowników na inne uniwersytety

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

....., dnia
(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku⁴

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	152	121	-	-
	II	58	76	-	-
	III	75	65	14	-
	IV	-	-	-	-
II stopnia	I	66	49	16	17
	II	68	35	22	20
jednolite studia magisterskie	I	-	-	-	-
	II	-	-	-	-
	III	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-
	V	-	-	-	-
	VI	-	-	-	-
Razem:		419	346	52	37

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2016/17	155	32	-	4
	2017/18	141	24	-	1
	2018/19	152	30	-	-
II stopnia	2016/17	68	42	16	4
	2017/18	66	27	16	8

⁴ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

	2018/19	40	26	17	5
jednolite studia magisterskie	...	-	-	-	-
	...	-	-	-	-
	...	-	-	-	-
Razem:		622	181	49	22

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)⁵

Studia I stopnia dzienne polskojęzyczne:	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów/180 ECTS
łątzna liczba godzin zajęć	2734 godzin
łątzna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	170 ECTS
łątzna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	154.5 ECTS
łątzna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	8 ECTS
łątzna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	117 ECTS
łątzna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy

⁵ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	120 godzin
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ 0 godzin
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./0 godzin

Studia II stopnia dzienne polskojęzyczne	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry/120 ECTS
łączna liczba godzin zajęć	1350 godzin
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	97 ECTS
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	112(111) ECTS
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub	10 ECTS

nauki społeczne	
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	88 ECTS
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./30 godzin
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./0 godzin

Studia I stopnia dzienne anglojęzyczne	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	Studia I stopnia: 6 semestrów; 180 ECTS
łącna liczba godzin zajęć	2588 godzin
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	168 ECTS

łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	163.5 ECTS
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	13 ECTS
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	66 ECTS
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	150 godzin
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łącna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łącna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./0 godzin
2. łącna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łącna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./0 godzin

Studia II stopnia dzienne anglojęzyczne	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin

Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry; 120 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	1050 godzin
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Studia II stopnia dzienne anglojęzyczne: 99 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	110 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	10 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	59 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./0 godzin

2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./0 godzin
---	-------------

Studia II stopnia niestacjonarne polskojęzyczne	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry; 120 ECTS
łączna liczba godzin zajęć	1268 godzin
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	39 ECTS
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	116 ECTS
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5.5 ECTS
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	79.5 ECTS
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy

W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./0 godzin
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./60 godzin

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁶

Studia I stopnia dzienne polskojęzyczne:			
Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godz. zajęć stacj./niestacj.	Liczba punktów ECTS
Ćwiczenia powierzchniowe	ćwiczenia terenowe	30	2
Ćwiczenia wykopaliskowe	ćwiczenia terenowe	450	28
Wprowadzenie do archeologii	wykład	30	1.5
Warsztat badawczy archeologa	ćwiczenia	30	2
Człowiek w pradziejach (paleolit – wcz. ep. żelaza)	konwersatorium	30	2
Cywilizacje Bliskiego Wschodu, Egiptu i Nubii	konwersatorium	30	2
Człowiek i środowisko	konwersatorium	30	2
Praca zespołowa	konwersatorium	30	2
Źródła wiedzy o przeszłości	konwersatorium	30	2
Wykład ogólnoinstitutowy (OGIN)	wykład	90	4.5
Teorie i metody badań w archeologii	wykład	30	1.5
Metodyka archeologicznych badań terenowych	ćwiczenia	30	2
Barbarzyńcy tworzą Europę (okres	konwersatorium	30	2

⁶Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

przedrzymski – czasy nowożytne)			
Świat Greków i Rzymian	konwersatorium	30	2
Cywilizacje Dalekiego Wschodu i Nowego Świata	konwersatorium	30	2
Dokumentacja rysunkowa	ćwiczenia	30	2
Laboratorium i warsztat opisu zabytku	ćwiczenia	60	4
Wykład blokowy I	wykład	60	3
Ćwiczenia do bloku I	ćwiczenia	60	5
Zajęcia pomocnicze do bloku	konwersatorium	90	4
Wykład blokowy II	wykład	60	3
Ćwiczenia do bloku II	ćwiczenia	60	5
Wykład blokowy III	wykład	60	3
Ćwiczenia do bloku III	ćwiczenia	60	5
Techniki zdobywania i przetwarzania informacji	konwersatorium	30	2
Fotografia i rysunek zabytków	konwersatorium	60	4
Muzealnictwo, konserwatorstwo i popularyzacja	wykład + ćwiczenia	60	4
Proseminarium I	seminarium	60	6
Proseminarium II	seminarium	60	6
Proseminarium III	seminarium	60	6
Nauki o środowisku	konwersatorium	60	5
Zajęcia kierunkowe	konwersatorium	210	14
Język starożytny w warsztacie archeologa	lektorat	60	4
Przygotowanie pracy licencjackiej	-	0	8
	razem:	2130	150.5

Studia II stopnia dzienne polskojęzyczne:

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godz. zajęć stac./niestacj.	Liczba punktów ECTS
Seminarium magisterskie	seminarium	120	18
Zajęcia pomocnicze	konwersatorium	90	6
Zajęcia wdrożeniowe	wykład	60	4
Zajęcia profilowe	konwersatorium	270	18
Archeologia w dobie Nowej Humanistyki	wykład	30	2
Translatorium	konwersatorium	30	2
Ćwiczenia powierzchniowe	ćwiczenia terenowe	60	3
Ćwiczenia wykopaliskowe	ćwiczenia terenowe	150	9
Seminarium poboczne	seminarium	60	9
Wykład monograficzny	wykład	120	8
Zajęcia fakultatywne	konwersatorium	60	6
Przygotowanie pracy magisterskiej	-	0	23

razem:	1050	108
--------	------	-----

Studia I stopnia dzienne anglojęzyczne:

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godz. zajęć stac./niestacj.	Liczba punktów ECTS
Excavation training	ćwiczenia terenowe	300	18
Introduction to Archaeology	wykład	60	4
Archaeology of Egypt and Nubia	wykład + ćwiczenia	120	9
Archaeology of Ancient Near East	wykład + ćwiczenia	120	9
Outline of Prehistoric Archaeology	wykład	60	4
Archaeological Excavation Methods and Surveying	ćwiczenia	60	4
Environmental Archaeology	konwersatorium	30	2
Techniques of data acquisition and processing	konwersatorium/ćwiczenia	60	4
Man and environment	konwersatorium	30	2
Archaeology of Rome and Roman Provinces	wykład	120	8
Archaeology of Greece	wykład	120	8
Photography and drawing of artefacts	konwersatorium	60	3
Museology, conservation and popularisation of archaeology	wykład	60	4.5
Outline of archaeology of the Americas	wykład	60	4.5
Ancient history - Rome and Roman Provinces	wykład	30	2.5
Archaeological documentation methods	konwersatorium	60	4
Ancient history - Greece	wykład	30	2.5
Excavations	ćwiczenia terenowe	300	20
proseminar I: Egypt	seminarium	60	6
proseminar II: Near East	seminarium	60	6
Proseminar III: Classical archaeology	seminarium	60	6
Optional classes	konwersatorium	90	6
BA thesis	-	0	12
razem:		1950	149

Studia II stopnia dzienne anglojęzyczne:

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godz. zajęć stac./niestacj.	Liczba punktów ECTS
Seminar I: Bioarchaeology	seminarium	120	18
Seminar II: Near East archaeology	seminarium	120	18
History of Archaeology (obligatory lecture)	wykład	30	2
Methodology of Archaeology (obligatory lecture)	wykład	60	4
Introduction to Bioarchaeology (obligatory lecture)	wykład	60	4

Obligatory course (Bioarchaeology or Mediterranean Archaeology)	konwersatorium	60	6
Facultative course (Bioarchaeology or Mediterranean Archaeology)	konwersatorium	60	6
Scientific writing in archaeology (workshop)	warsztatowe	30	3
Bioarchaeology/Archaeology (workshop)	warsztatowe	30	3
Excavation training	ćwiczenia terenowe	150	9
Monographic lecture	wykład	120	8
Facultative course	konwersatorium	60	6
razem:		900	87

Studia II stopnia niestacjonarne polskojęzyczne:

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godz. zajęć stac./niestacj.	Liczba punktów ECTS
Ćwiczenia powierzchniowe	ćwiczenia terenowe	30	1
Historia archeologii	on-line	60	8
Metodologia archeologii	wykład	45	6
Praca z tekstami specjalistycznymi w języku obcym	konwersatorium	45	4.5
Przygotowanie pracy magisterskiej + egzamin magisterski	-	0	21
Seminarium I (magisterskie)	seminarium	90	15
Seminarium II (poboczne)	seminarium	90	15
Wykład monograficzny	wykład	210	25
Ćwiczenia wykopaliskowe	ćwiczenia terenowe	150	18
razem:		720	113.5

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁷

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
NIE DOTYCZY			

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁸

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
I stopień (licencjackie) stacjonarne anglojęzyczne	Program w całości prowadzony w j. angielskim			angielski	36 (12)
II stopień (magisterskie) stacjonarne anglojęzyczne	Program w całości prowadzony w j. angielskim			angielski	13 (7)

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, dołączone do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg wzoru.
5. Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań.
6. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
7. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według wzoru.

Na załączonej płycie CD znajdują się:

- 1) Raport Samooceny – Archeologia UW
- 2) Załącznik nr 2
- 3) Materiały dodatkowe

